

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

A M. N. MUZEUM
HIRLAP-OSZTÁLYA

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA
XV. ÉVFOLYAM 27. SZÁM
BUDAPEST, 1938. SZEPT. 20.
ÁRA NYOLCVAN FILLÉR

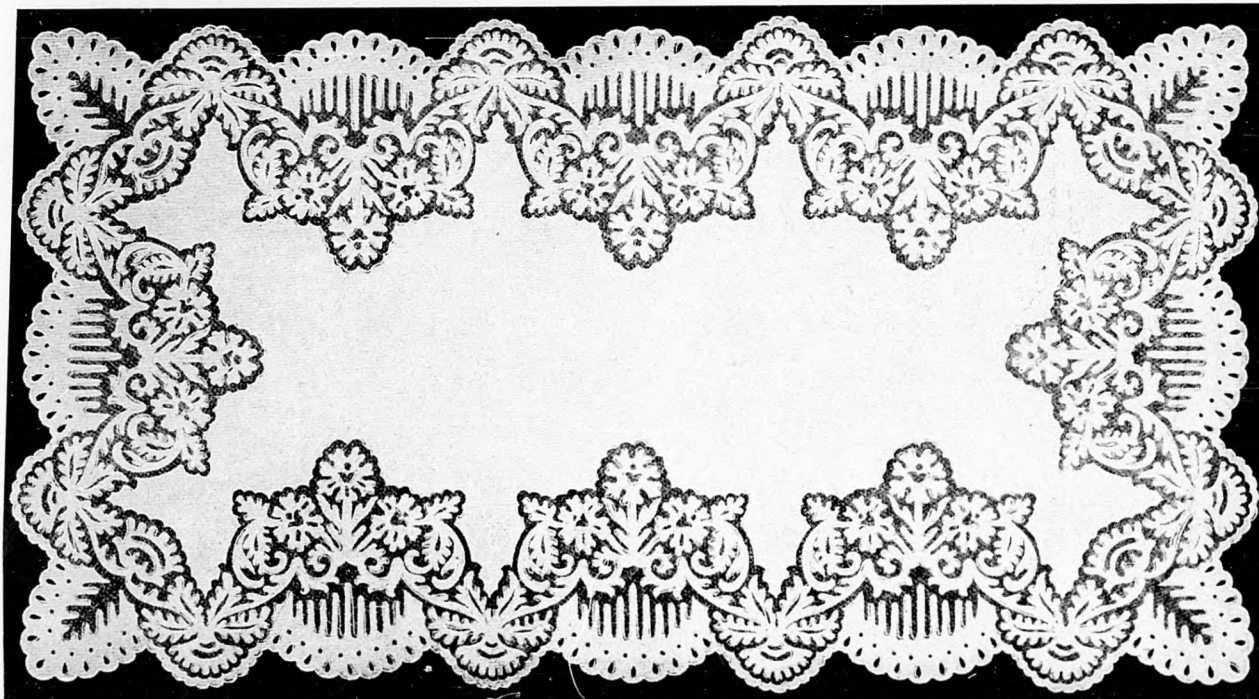

1. Szürke kalap, ruha halványkék vonalozással és szalaggal.
2. Fehér kalap cinóber színű szalaggal és nyaksállal, kék kockás fehér alapú kabát, sötétebb kékszínű szoknya.
3. Sötétkékszínű kalap, öv, sál és cipő, barnásszínű angol ruha

IK É Z I M I U N K Á K

Beszerezhetők a Magyar Uriasszonyok Lapja Kézimunkaboltjában, VI., Teréz-körút 6. szám.

Rátétes futó. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerezhető a Magyar Uriasszonyok Lapja Kézimunkaboltjában, Teréz-körút 6

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM 27. SZÁM SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT BUDAPEST, 1938. SZEPTE. 20

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. KERÜLET, JÓKAI-UTCA 37. SZÁM (BERLINI-TÉR SAROK). — TELEFONSZÁM: 11—12—93

Megjelenik havonta háromszor: 1 én, 10 én és 20-án. Postatakaréképíztári csekszámla 41.490. Előfizetési ár: Magyarországon és Ausztriában: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 pengő. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 pengő, félévre 15 pengő, negyedévre 7 P 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ: Csehszlovákiában: egész évre 180 csehekrona, félévre 90 csehekrona, negyedévre 50 csehekrona, Romániában: egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 P. Egyes szám ára 80 fill. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrovat melléklettel együtt évi 24 pengő.

KERTÉSZ BÉLA

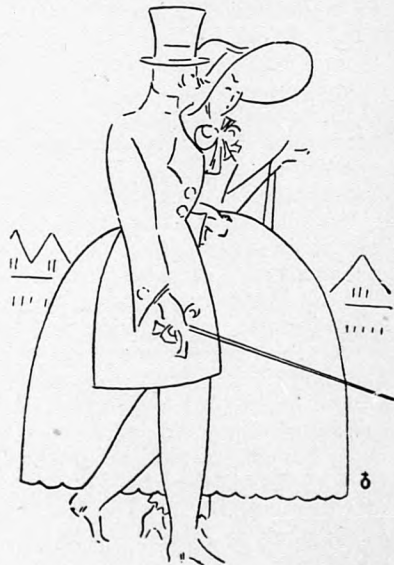
A MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA KÉZIMUNKABOLTJA, BUDAPEST, VI., TEREZ-KORUT 6. SZÁM. TELEFON: 12—13—19

TISZTELD A FELESÉGEDET!

Idegen szép nőekkel szemben bámulatos, hogy mennyire értjük a széptevés művészetét. Az új ismeretség a kellemes képességek egész zenekarát szólaltatja meg a férfiben. S ez a százféle húrton játszó és fuvaló férfihangszer rohamosan némul el, mihelyt saját feleségéről van szó. Ezzel a kiválasztott hölgygel szemben a férfiek nagy része rendszerint szótlanul burkolózik, pipa mögé húzódik, ivópaiások és kártyapartnerek társaságát keresi. Otthon olyan választokat ad az asszonynak, hogy minden szó csupa elutasítás, dörmögés és fukarság. A cselédséggel és vadidegen emberekkel több közönnyel van a több melegséget és udvariasságot pazarol rájuk, mint legigazibb hozzátartozóira, a feleségére. S ezek az önfeláldozó családanyák még többet szenvednek, amikor az elhanyagolt férjek végre velük is foglalkoznak. Valósággal rendelkező hangon érintkeznek a párjukkal. Kínosan lepi meg az embert, hogy csempézett, kulturált vidéki strandokon milyen nyers hangon kiabálnak be a medencébe a hitess asszonyoknak, hogy «másszon már ki onnan», mert hiszen «tudhatná, hogy éhes vagyok, mint egy dög.» Rendes ember a kanászával se komiszkodik, vigyáz a szóra s ad a tónusra és stílusra, amelyen közli a világgal, hogy neki korog a gyomra. A budapesti strandok arrogáns és prepotens férfimodorúak sokszor a nők adnak okot s legtöbbször ők is ebben a ligeti hangnemből választgatnak a pókheni jampeceknek. Sajnos, ma ott tartunk, hogy a hölgyekkel való érintkezés még a színvonalas vidéken is fájdalmasan közeledik a pesti argó szokásaihoz. Pedig micsoda óriási különbség van a vidéki férjek és a pesti férfiak közt már csak kiállítás, szenvedélyek, idegek és felfogások szempontjából is. Egy se nyiszlett, egy se göthős ott a

férfi, hanem ellenkezőleg: mind úrnak született, tagbaszakadt, erős és vadatűző, lóval, paraszttal és egymással elbánni tudó atléta, aki emellett mind jó házból való és megbízható. A vidéki magyar úr kivétel nélkül mind paléozott eszű, modora csiszolt, társalgása szellemes és kellemes, ha ő akarja. De mikor az asszonya előtt szabadjára enged, összes sajnálatos gyöngéit és hátrányait, akkor bizony nyoma sincs a lovagias és erős férfinak s csak a bántó deszpotá utközik ki, aki kivételesen tud gyöngéd is lenni az asszonyhoz, de nem teszi, mert meghódított lénynek tekinti, akinek rabszolgasors jár ki. Úgy is néznek fel ezek az elhanyagolt asszonyok a férjükre, mint a könnyező Mária-képek. Igaz: vidéken gyengébbek a szabónők s a testkultusz sem olyan nagy. Vidéken nem vigyáznak úgy tanárok és orvosok a szülőnőre s nem mentik meg alakját és vonalait a további hódításokra. Ruházkodásuk se lehet fényűző és raffiniált. Mint ahogy nem is ezek a külsőségek teszik a nőt. Még se tanácsos nem törődni a női külsővel és egy asszony se felejtse el, hogy a szerelem mellett a tiszteletet csak akkor tudja kivívni magának, ha szépsége fegyvereit állandóan rendben tartja, ha a lomposág és hanyagság nem kezdik ki idő előtt. Még a szakadatlan házi munkát is ellensúlyoznia kell az asszonynak. Örökös guerilla háborút folytat ő, folyton fronton van, küzd a megszokás, az unalom és a felbukkanó sógor-nők, rokonok és ismerősök ingerlő hatásával. Hadakozni kell a tiszteletért, némán és észrevétlenül, anélkül, hogy az ellenfél, a férj, ezt megsejtené. A feleség oldalán áll az otthon, a család, a gyerekek, a rengeteg lemondás és visszavonultság. Ővé a morális előny. Úgy dukálna, hogy neki kijárjon a nagybecsülés és a tisztelet a férj részéről is anélkül, hogy az asszony ezért a kisujját is megmozgatná. Mivel azonban a komisz férfitemészet csak az erő előtt hajlik meg: az asszony lelke sohase engedjen semmiféle olcsó és talán pillanatnyilag jóleső hajlamlak, amely sokszor egészen emberi és egészen érthető is volna. A haja még álmában se legyen kócos, kesztyűjéről a gomb még a Grosslockner-csúcsra se szakadjon le. A férfi tiszteletlensége legtöbbször a nő nemtörődömségéből születik meg s ennek az engedékenységek, vagy elnézésnek árnyékában nő nagyra. Pedig a feleség még akkor is teljes tiszteletet érdemel, ha loncsos, zilált vagy ha deformálódott, mert ugyan kiért s miért lett azzá? Ugyhogya ha a férj magától már nem tud erre az egyszerű és nemes elismerésre rájönni, akkor az asszony ne legyen rest, hanem vezesse rá vissza a férjét, hogy ez a szuszogó basa ne förmedjen rá a medence partjáról a feleségére úgy, hogy «másszon már ki onnan» — hanem kérje meg szépen. Ez a legkevésbé, amit a feleség megkövetelhet férjétől. De, ha már számolunk a férj alapvető hibáival, a feleség segítsen a férjnek, hogy jómodorú tudjon lenni. Kölcsönös megértés a házasság alapja. Ehhez pedig mindkét fél jóakarata és igyekezete szükséges. Olyan nehéz ez?

Papp Jenő

Elbeszélés A KOVÁCS... Írta: Szalay László

Képzelnék el valahol Orgoványszélen a Tolvajoshoz közel, amerre még a madár se száll, a haragoszöld rétek, szőke vetések tengerén, a báránnyelű ég alatt egy-némely 40—50 házaspáros faluszigetet, — ahol nincs templom, nincs vasútállomás, táviró, járda, semmi nincs, ami a kultúra legelemibb fogalmával vonatkozásban állana, — lakói az ország minden részéről összefutott telepések, — magyarok, kúnok, tótok és svábok, akik nem értik egymást, s csak annyiban tartoznak együvé, amennyiben egyazon nagy birtoktestből vették pár holdas parcellájukat, s a közös és kölcsönös jóállásra vállalt vételár törlesztése fűzi őket érdekeltségé...

Páhi község... Így lőn anyakönyvezve... Mint az egyik legjelentéktelenebb paránya Magyarországon sok fényes csillaggal pontozott térképének...

Ősszel és tavasszal a feneketlen sár, — nyáron a robogó munka, — télen a fagyoló hideg zárta el a kultúrától... A vasútállomástól... Az orvostól és a gyógyszerértől... A templomtól és az iskolától...

Csodálatos dolog, hogy sokszor mégis az ilyen elhagyott helyekhez fűződnek a legromantikusabb legendás esetek... Mert itt magának a gondviselésnek kell segítségét nyújtania, hogy a szívek megtalálják egymást...

★ Timár János is telepés volt Páhin... Isten tudná csak, hogy honnét származó... Valami ötven-hatvan holddal birkozott s csak annyiban volt könnyebb a helyzete, mint a többi telepésé, hogy kovácsmesterséget is folytatott... Patkolt a lovat, meg forrasztotta a «ráfot», ami meglehetősen jól védte magát neki...

Életpárja is segítségére volt: hogy a házimunkán túl is lendítsen, apró boltocskát nyitott a házvégen... Az első Páhin, ahol cukrot, keményítőt, borsot, sáfrányt, lekvárt, kocsikenőcsöt és ostornyelet vehettek az ebben szűkölködők...

Ez a boltocská is hozott valamit... Annyit bizonyosan, hogy Gabi fiúkat iskoláztathatták... S így kerültem én össze Timár Gáborral, mint diák, akiknek a községeink határa is szomszédos volt.

Csodálatos emberek voltak ezek a Timárek... Istenfélők, mint a pátriárkák és szelidek, mint a galambok... Timár néni maga volt a megelevenedett Sára, aki olázatosan szolgálta férjét.

Timár Gabi annyira megszerettem, hogy vakációban is kilátogattam hozzájuk Kiskőrösre... Kétségbe voltam hát esve, mikor a hatodik gimnázialis osztály végén kijelentette, hogy nem tanul tovább...

Az apjának se tetszett a dolog.

— Mért nem folytatod, Gabi?... Én és az anyád minden áldozatot meghozunk érted!...

— Nincs hozzá kedvem, édesapám!... Nem akarok én életem végéig négy fal között sorvadni!... Szántani, vetni akarok, Isten szabad ege alatt, meg lovat patkolni, meg űtni a vasat, mint maga, édesapám!...

— Hát jó, jó, én nem erőltetek, csak aztán meg ne bánjad soha, fiam!...

Nekem meg bevallotta, hogy azért hagyta abba a tanulást, mert nem akarja az öregek anyagi gondjait növelni. — Tudod pajtás, sok a földön a tartozás, minden garast oda kell fizetni, ha boldogulni akarunk!...

Ezért maradt ki az iskolából Timár Gabi, ezért lett kovács és gazdálkodó, — ami a barátságunkon nem változtatott.

★

Történt esztendőnk mulva, hogy Páhi község katolikus hívei tanítót kértek a kalocsai érsektől:

— Iskolatermet a magunk emberségéből is építünk, összeadjuk a pénzt, meg az anyagot!... Csak a tanító fizetéséhez kegyeskedjék némi hozzájárulást adni!...

Megkapták... S mikor elkészült az iskolaterem, — egy szép napon jelentkezett a tanítónő is...

Timár Gabi már mint szemrevaló, izmos, barna legény éppen holmi tűzben lágyított vasrudat kalapálgatott az

üllőn, — talán fűtőrészetett is hozzá, — mikor egyszer csak előlta valaki a műhelyajtót... Főlnéz Gabi, — hát Uram-isten, megáll ám még a lélegzete is, — a kalapácsot majd csakhogy elejti!...

Az ajtóban egy fehérruhás, fehér cipellős lányka... Sugárkarcsú, akár a jegenye... Nagyszélű, virágos szalmakalap a kezében, a haja búzaszőke és égszínké a két szemé, nagy szeme... Olyan fehér, olyan finom az egész, mintha csak porcellánból lenne!...

Az új tanítónő volt, később így mondta el nekem ezt az első találkozását a tanítókisasszonnyal Gabi:

— Tudod olyan gyönyörűség volt, hogy én az első pillanatban azt hittem, hogy «látomás»-sal állok szemben!...

★

Iskolatermet csak építettek a derék Páhi községiek, de tanítói lakásról már nem gondoskodtak... Nyilván azt képzelték, hogy a tanítónőjük majd fészket rak magának, mint a többi kismadár a rekettye bokrokban... De bárhogy gondolták is, a dolog vége az lett, hogy a szegény kis tanítónő nem kapott lakást az egész községben.

Azaz, hogy kapott volna, de

ahol fölajánlották neki, azok a szobák mind csak olyan sötét és nedves, egészségtelen lyukak voltak, — a tehetősebbek meg megalázónak vélték a szobájukat bérbé adni.

Már olyan volt a helyzet, hogy az állását nem foglalhatja el a kis tanítónő, mikor a Gabi körülcirógatta az édesanyját:

— Édes, jó anyám, nekünk van két szobánk is, adjuk oda a parádés szobát a kisasszonynak!

— Ej, te, te... hát aztán ki ad neki kosztot?... Mert hiszen csak enni is kell szegénykének!

— Majd ad neki kosztot is édesanyám, hisz' olyan áldott jó lélek maga...

Mit fűzzem a szót, az lett a dolog vége, hogy Sáríka, a kékszemű, szöszeke kis tanítónő beköltözött a Timárék parádés szobájába...

Csodálatosan kedves és okos volt a kis tanítónő, telve asszonyi megértéssel... A Gabi meg olyan áhítatos tisztelettel környezte, mint egy oltárképet... S az öregeknek is hamar a szívükhöz nőtt...

A hosszú téli esték unalmát Gabi azzal igyekezett könyvebbé tenni, hogy harmonikázgatott a tanítókisasszonynak... Nagy mestere volt a harmonikának a kovács és kellemes hangon danolgatott is hozzá:

«Vásárhelyi sétaterén Béla cigány muzsikál, Hajlik ide, hajlik oda lilionszál, rózsaszál...»

Én felém is hajladozott, mosolygott egy rózsza, Bár sohase ne hajlongott, ne mosolygott volna!...

A szőke kis tanítónő kedvesen mosolygott, dicsérte Gabi játékát és hangját és kérte, hogy folytassa... S Gabi ragyogott a boldogságtól és önfeledten danolt, mint szerelmes madarak a fán, virágos májusban.

Karácsonyi szünetben én is meglátogattam őket. A barátságos parádés szoba enyhén együtt töltöttük a délutánt.

Nem is tagadom: egy nő se állt olyan közel a szívemhez, mint ez a csodabájos kis tanítókisasszony.

Beszámoltam neki a nagyvilág eseményeiről, a legújabb könyvekről, színdarabokról és képekről, — amit ő elmerengő, édesbús mosolygással hallgatott... Aztán elbeszélgettünk a városi életről, szórakozásokról, eseményekről, — Gabiról egészen megfeledkezve...

Előszedte búsan a harmonikáját s az egyik sarokba húzódva, halkán játszani és danolni kezdte:

«Béla cigány jóbarátom ne kíméld a hegedűt!...

Szelelemről, boldogságról húzz nekem egy gyönyörűt!...

Hegedűld a szívét hozzám, ennek a kislánynak,

Te meg kislány idehallgass, neked muzsikálnak!...

Sáríka fölriadt:

— Ejnye Gabi, hát minek ment oda a sarokba?... Jöjjön ide közénk, itt folytassa!...

Mikor aztán ketten maradtunk, megszólalt borongósan Gabi:

— Mégis csak kár volt a tanu-

lást félbeszakítani, most feleségül vehetném Sáríkat! — Hát így nem veheted? Hiszen hat gimnáziumot végeztél, lapot járatsz, könyvtárad van, haladsz a világgal! Legyintett...

Mint a vitorlázó felhők, jöttek és távoztak az esztendőik. S a tündérszép tanítókisasszony beletörődött az egyhangú falusi életbe. Jóságos megadással tanított az iskolában és az ablakon át becsengett hozzá, ahogy a műhelyben Gabi az üllöt csilingeltette, néha nótázva is hozzá: Béla cigány, jóbarátom, ne kíméld a hegedűt!... Mert hevítette a szerelem Gabit egyre... Sőt talán évről-évre jobban rajongott az árva kis tanítónőért. Aki közben megpróbált mindent, hogy visszameneküljön a városba, egyik pályázati kérvényét a másik után bocsátotta útnak, — eredménytelenül...

Lassan aztán belefáradt a próbálkozásba. Föladta a reményt... Beletörődve annak a gondolatába, hogy itt kell az ifjúságát, sőt úgy lehet az egész életét lemorzsolni. A megnyugvásos szelid borongás szinte megkoszorúzta. Úgy az egyéniségét, mint a szépségét. Sose volt ilyen megejtően bájos, ilyen elragadóan kedves a tanítókisasszony. Úgy ragyogott, mint a napdelelés, ami után már csak a hanyatlás következhet.

★
Egy csöndes, langyos délután, együtt kézímunkázgatott Timár néni, meg a tanítókisasszony...

Már megmutatkozott az ősz, a mezők sárgák voltak és peregtek a fákról a hervadt levelek...

Ok ketten hallgattak... Mintha az elmulás gyásza megreheztette volna a lelküket.

Egyszer csak Timár néni a tanítókisasszony karjára tette a kezét:

— Sáríka szívem: veszi észre, hogy ősz van?

A tanítókisasszony csodálkozva nézett:

— Igen!...

— Pedig még tegnap, tegnapelőtt nyár volt!...

— Igen!...

— Látja, így lesznek egyik nappal a másikra a fiatalok is öregek!...

— Mit akar ezzel mondani, Timár néni?

— Semmi egyebet, csak azt, hogy magácskának is eljött az ideje, hogy férjhez menjen!

— Igen, — de kihez?

— Ahhoz aki elvinné!... Aki szereti!...

A szőke kis tanítónő lehajtotta a fejét. Sejtette, hogy honnét fúj a szél...

Timár néni folytatta:

— Mert az élet hosszú, de a fiatalság rövid. Különösen a lányok fiatalsága. A lányoknak ezt a rövid fiatalságot kell fölhasználni arra, hogy a hosszú életre maguknak társat keressenek...

Kicsit megpihent, aztán folytatta Timár néni:

— Élettárs nélkül a nő élete csak olyan, mint a folyondáré, aminek nincs mire támaszkodni!

A tanítókisasszony elgondolkodott...

Ezért a lányunk okosnak kell lenni, ha férfit talál, nem szabad a jövőt meddő várakozással kockára tenni és herceget, meg királyfit várni, mert úgy lehet, ezt az egyetlen egyet rendelte részére a gondviselés, s ha ebben nem tud megnyugodni, úgy lehet, ezt is elveszti és egész életében pártában marad!

A nőnek megértőnek, alkalmazkodónak és okosnak kell lenni... Sokkal okosabbnak, mint a férfi... Maga például nagyon is okos, galambom, maga bárkihez is fog menni, egy fejjel mindig okosabb lesz, mint a férje! Ezért nincs mit válogatnia a férfiakban, csak egy a fontos: hogy becsületes, munkás, jóérzésű, józan ember legyen a jövőöbelje!...

Azt hiszem, megértett engem? És eltalálja, hogy kinek vagyok a szószólója? ... Gondolkozzon hát csak azokon, amit mondtam és majd holnap megkérdem, hogy mire határozta el magát...

Ha a faluban torony is lett volna, s a toronyon óra, akkor az az óra már régen elütötte volna az éjfélt, mikor a szőke kis tanítókisasszony még mindig ott állt a parádés szobában az ablak előtt... Tengernyi csillagcsibéjét lassan vezetgette a Hold, ez a vén kotlós az égen, s az éjszaka pelyhét nem zavarta más, csak a Kiskőrös felől dübörgő vonat kivilágított ablakaival, belerohanva a messzeségbe...

A szőke kis tanítókisasszony meg csak vívta önmagával a küzdelmes harcot. Végiggondolva számtalanszor, amit Timár néni olyan okosan mondott: a nőnek alkalmazkodónak, megértőnek és okosnak kell lenni; a férfiben meg csak az a fontos, hogy becsületes, szorgalmas, józan ember legyen...

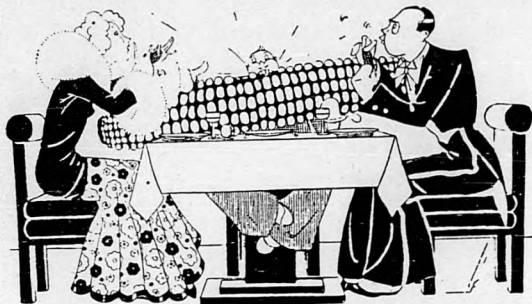
Ehhez az aranyigazsághoz hozzáfűzte a saját gondolatait: szabad-e és észszerű lenne-e magát pártára és meddőségre ítélni akkor, midőn van itt egy férfi, aki szereti és hűséges társa akar lenni a sírig?...

Mint az egymás hegyén-hátán gomolygó angyalok és ördögfiak, egymást kergették szőcske fejcsokréjében a gondolatok...

Keleten meg megtetszett a rózsásarcú hajnal, s a szőke kis tanítónő fáradtan bocsátkozott egy karosszékre.

Künn már megindult az élet... Nyikorgott a kűgém, az éhes baromfi hangosan sipákol, a jószág legelő után bögött, — s egyszer csak elkezdett csilingelve csengeni a kalapács is a műhelyben... A kis tanítónő szeliden elmosolyodott... S ez a mosoly akkor is megmaradt az arcán, mikor Timár néni behozta a reggelijét... Letette az asztalra a tálcat, aztán odalépett hozzá és megcsókolta...

Aztán kiment szó nélkül egyenesen Gabihoz, a műhelybe: — Menj be, fiam, osztán csókolj kezet a menyasszonyodnak!... Mert csodálatos meglátásuk és megérezésük van az édesanyáknak.

Virágcsokrok

Daniel Carter a világ lelegragadóbb teremtményének tartotta Elly Sannt, a szépséges táncosnőt. A lelegragadóbbnak, de elérhetetlennek is. Ott ragyogott a színpadon, a nagy revű központjában — ő pedig fenn ült a karzat egyik leghátsó sorában. Ellynek biztosan rengeteg az udvarlója, amit a virágcsokrok is bizonyítanak, amikkel valóságos elárasztják a színpadon. Hiszen ő is csinos fiú, de gazdagnak igazán nem nevezhető. Egy virágcsokor pedig, amit Elly Sann észrevenni is kegyeskednék, egész pénzügyi helyzetének megingását vonná maga után.

Sötét gondolatok kínozták Danielt és ide-oda csavargott a színház folyosóján. Egyszerre csak azon a folyosón találta magát, amely az öltözőkhöz vezetett. Hiszen ott állottak a hatalmas virágkosarak és csokrok, amiket a szolgák éppen most cipeltek a művésznő öltözőjébe.

És ekkor történt, hogy Daniel Carternek olyan örült ötlete támadt, amit csak szenvedélyes szerelmével lehet megmagyarázni. Tárcajából ugyanis gyorsan kivett egy névjegyet és bedugta az egyik gyönyörű sárgarózsakoskorba. A valódi küldő névjegyet pedig eldobta. De aztán gyorsan kisetett, mert megijesztette saját vakmerősége.

Másnap reggel ibolyaszínű, illatos levélkét kapott: „Nagyon köszönöm kedves figyelmességét. Elly Sann”. Eleinte nem értette a dolgot, de aztán észbe jutott, hogy névjegyén a lakása címe is rajta van. Ezen az estén megismételte vakmerőségét és névjegyet egy fehér orgonacsokorba dugta.

Harmadik napon beléphetett a művésznő öltözőjébe. Hódolattal kezetsókolt és úgy találta, hogy Elly Sann közelről még sokkal elragadóbb, mint a karzat tetejéről. Zavart és félszeg volt, de zavartsága és félszége tetszett a művésznőnek. Egy hét múlva pedig már azt is biztosra vette, hogy az elérhetetlen Elly Sann, a táncművésznő, szereti őt.

Ez a tudat fellekesítette. Sokkal öntudatosabbnak, magabizóbbnak és ellenállhatatlanabbnak kezdte magát érezni. Ez az üzletben is megmutatkozott, mert annyi árut tudott eladni, amennyit csak akart. Főnöke megdicsérte és felemelte fizetését. Minthogy az eladott árúk után százalékot is kapott, rövidesen semmi szüksége nem volt arra, hogy névjegyet idegenek virágkosaraiba dugja, hanem önmaga is vásárolhatott virágokat Ellynek. De amint a betörőt mindig visszaviszi lelkiismerete a tett színhelyére, az ő gondolatai is állandóan a névjegycsalás körül jártak. Talán boldogtalanná tette a virágok valódi küldőjét, de mindenesetre megcsalta Elly szívét. Tudta ugyan, hogy Ellyt nem érdekli a gazdagság és hogy torkig van a fényűzéssel, mert az egyszerű élet után vágyakozik.

Egyik este aztán elhatározta, hogy tiszta helyzetet teremt.

— Ellykém, — kérdezte halkán, alig tudva leküzdeni zavarát és szégyenkezését, — mondd... azok nélkül a virágcsokrok nélkül is... belémszeretlél volna?

A táncosnő mosolygott.

— Nem!... Azt hiszem, nem...

Furesa képet vágottat a fiatalember, mert Elly így folytatta:

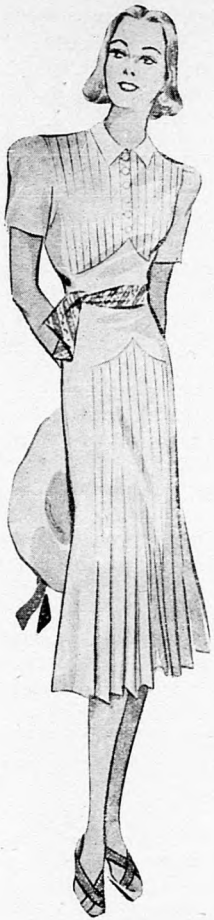
— Hiszen éppen az tetszett meg nekem...

— Mi-i?

— Hát az a névjegy-dolog!...

— Mi?!... Hát te tudtad?!...

— Persze, hogy tudtam, drágám... Attól félttem, hogy senkitől nem kapok virágot... Hát azokat a virágcsokrokat én rendeltem a magam számára...

PALÁSTY LÁSZLÓ:

A KÖLCSÖNZÖTT FRAKK

Két ember beszélgetett a szalón sarkában.

- Ismeri?
- Igen. Először van ide meghíva.
- Politikus?
- Nem. Ruhakereskedő.
- Lehetetlen! Tóhegyiek egy ruhakereskedőt hívtak meg első idei estélyükre? Ugyanakkor, amikor Henrik herceget látják vendégül?
- Mentségükre szolgáljon, hogy a ruhakereskedő méltóságos úr.
- Így már elviselhetőbb. Maga ismeri?
- Igen.
- Hogy hívják?
- Rády. Rády Iván.

A tánc véget ért. A kihevült párok a szomszéd terembe vonultak, ahol kezdetét vette a színpadi előadás. Tóhegyiek fogadóestélyükre Valesquát, a legdivatosabb klasszikus táncosnót szerződtették, aki csodálatos finomságú táncainak és magánéletéről elterjedt fantasztikus pletykáknak köszönhetette páratlan népszerűségét. A vendégsereg nem akart

elmulasztani egy mozdulatot sem Valesqua táncából és így a szalón sarkában ülő két férfi egyedül maradt. Az idősebbik folytatta:

— Látom, hogy ön sem lelkesedik a klasszikus táncokért. Ha érdekli, elmondom Rády csodálatos karrierjének történetét.

— Örömmel hallgatom.

— Tehát, Rádyt négy évvel ezelőtt, amikor kishivatalnok volt, bálba hívták meg. Nem volt estélyi ruhája, hanem kölcsönzött frakkban ment el a bálba. Másnap, mikor vissza akarta vinni, az egyik zseb sorsjegyet talált. Természetesen sorsjegy nélkül adta vissza a frakkot. Egy hét múlva megnyerte a főnyereményt. Rády, aki babonás ember, lsten újját látta abban, hogy egy kölcsönzött frakkban találta meg szerencséjét és a főnyeremény árából ruhakereskedést és kölcsönző intézetet nyitott. A kis hivatalnokcska ügyes kereskedővé vedlett. Két év alatt hatalmas vagyonra tett szert,

vezérigazgató lett, méltóságos címet vásárolt magának, de babonából és különködésből a ruhakölcsönző osztályt megtartotta, sőt leggyakrabban ott tölti idejét. Estéknént a legelőkelőbb társaságokba jár és...

Amikor az idősebb férfi idáig ért elbeszélésében, a bejáratnál megjelent két komornyik, az egyik meghajtotta magát az érkező előtt, a másik bejelentette a magas vendéget:

— Henrik herceg.

Mindenki a bejárat felé tekintett, ahol méltóságteljes léptekkel egy harminc év körüli magas fiatalember jelent meg.

Tóhegyi sorra bemutatta a vendégeket a hercegnek, akit láthatóan elfárasztott a nagyszámú bemutatkozás. Amikor túlesett rajta, a középső Tóhegyi-lány társaságában keresett pihenést. Az órák rohantak, az estély pompásan sikerült, csupán Tóhegyi Lissy lelkét marja a bosszúság, mert alig öt percnyi együtt-lét után elrabolták tőle a herceget, aki körül állandóan képződött egy kis ud-

var. Lissy úgy érezte, hogy a herceg szívesebben lenne vele kettesben, mint azok között az asszonyok között, akik nem is vették észre benne az embert, csak az érdekes, előkelő férfit, a herceget repdesték körül. Lissynek voltak apróbb kalandjai, majdnem minden napra jutott egy-egy kikaszarozott kérő, de most úgy érezte, hogy szeretni tudná Henrik herceget akkor is, ha nem volna herceg, hanem — itt végigvonult egy sereg foglalkozási ág Lissy agyában, míg végül megállapodott egyben, amely a legkisebbnek tűnt fel előtte jövődöbelije foglalkozása gyanánt —, hanem egy szürke kishivatalnok. Lissy többször igyekezett Henrik herceget kiszabadítani a vendégek közül és a sok próbálkozását siker koronázta. A herceg, aki észrevette, hogy a leány beszélni szeretne vele, intett néki a szemével, hogy menjen át a kisszalónba. Lissy szíve hevesen dobogott, amikor elhelyezkedett a kisszalón pálmája alatt. Sietve rendezte ruhája ráncait, lopva simított egyet a haján és várt. Néhány perc múlva, amikor türelmetlenül tekintett a pálma mögöl, látta, hogy a herceg már jön. Ebben a pillanatban egy sikoly némitotta el a feszelen jókedvet. A herceg meglepetve megállott, azután a sikoly forrása felé fordult. A vendégsereg a terem közepe felé tódult és Lissy is kizavarta a kíváncsiság a pálmák mögöl. A terem közepén halálsápadtan állott Tóhegyiné, mellette verejtékező homlokkal férje, aki amikor látta, hogy a botrány elkerülhetetlen, dadogva mondta a kíváncsiaknak:

— Ellopták a feleségem nyakláncát.

A megdöbbenés moraja zúgott végig a termen. A hölgyek önkéntelenül megtapogatták nyakukat, rápillantottak karjukra, hogy nyakláncuk, karkötőjük megvan-e? A Tóhegyi-lányok a herceget vették körül és egymással versenyezve

Anyám

*Te szótartad el a hitnek magját
Kis szívembe gyöngéd kezéddel.
Te gyújtottad lángra, hogy éjjen.
Azzal a mélytűző szemeddel:
Drága édesanyám!*

*A Te lelkeből plántáltad át.
A reménységnek zöld ágait.
Mely az élet körülménye közt,
Kitartóan várni, megtanít:
Drága édesanyám!*

*A szeretet piros rózsáját,
Te csókolod picit ajkamra...
Hit, remény, szeretet kincsével
Bocsátál az élet útjára:
Drága édesanyám!*

*Ezek az én féltett kincseim,
Nem vágyik a földi jók után...
Ezeket mind magammal viszem,
Az elmulás csöndes alkonyán,
Drága édesanyám!*

*Hiába fagyos künn a világ,
De a szívem napsugaras nyár
Azért tied legyen a virág:
A hála, mit szíved óhajt — vár...
Drága édesanyám!*

Veressné Főző Erzsébet.

kérték bocsánatát, hogy az ő jelenlétében ilyesmi megtörténhetett. Lissy elbűjt. Szégyenlett a herceg előtt mutatkozni. Tóhegyiné még mindig halotthalványan állott a szalón közepén.

— Ki a tolvaj? — lebegett a kérdés a vendégek ajkán. Mindenki gyanakodva nézett a mellette állóra. Hátha ő? Valaki a rendőrségre akart telefonálni, de Tóhegyi esdekelve kérte, hogy ne értesítse a rendőrséget.

— Ne, ne. Nem engedhetem meg, hogy végigtapogassák a vendégeimet. Inkább vesszen a nyakék.

A vendégek kifelé szállingóztak. A herceg is búcsúzott.

— Ez sem fog mégegyszer Tóhegyiék estélyére jönni — állapította meg kár-

örvendően a háziasszony egyik barát-nője, aki az estély alatt egy csöppet sem titkolta irigységét, amiért Henrik herceg eleget tett Tóhegyiék meghívásának. Ebben a pillanatban furcsa dolog történt. Rády az ajtóhoz ugrott és a nyakánál fogva visszarántotta a távozni készülő herceget, aki halálsápadtan igyekezett kikecmeregni Rády vasmarka alól. — Adja vissza a nyakéket — ordított rá. A vendégek, akik visszafordultak az ajtóból, megdermedve nézték a herceget. Mindenki azt várta, hogy Henrik herceg előveszi revolverét és szó nélkül lelővi Rádyt. De nem ez történt. A herceg pillanatnyi habozás után a zsebébe nyult és kivette a nyakéket. Rády intett a «herceg»-nek, hogy menekülhet, mire az megkönnyebbült sóhajjal villámgyorsan elpárolgott. Mindenki Rádyt vette körül. Lissyt beteggé tette a nagy csalódás. Halvány reménysége még volt és ereje végső megfeszítésével megszorította Rády karját, kierőszakolva, hogy az ő kérdésére feleljen először. Rády csodálkozva nézett a remegő leányra, azután válaszolt.

— Hogy láttam-e, amikor ellopta? De-hogy láttam.

— Hát akkor nem félt attól, hogy téved, amikor nyakon csípi? — kérdezte Lissy élesen.

— Nem.

— Tudta, hogy nem herceg?

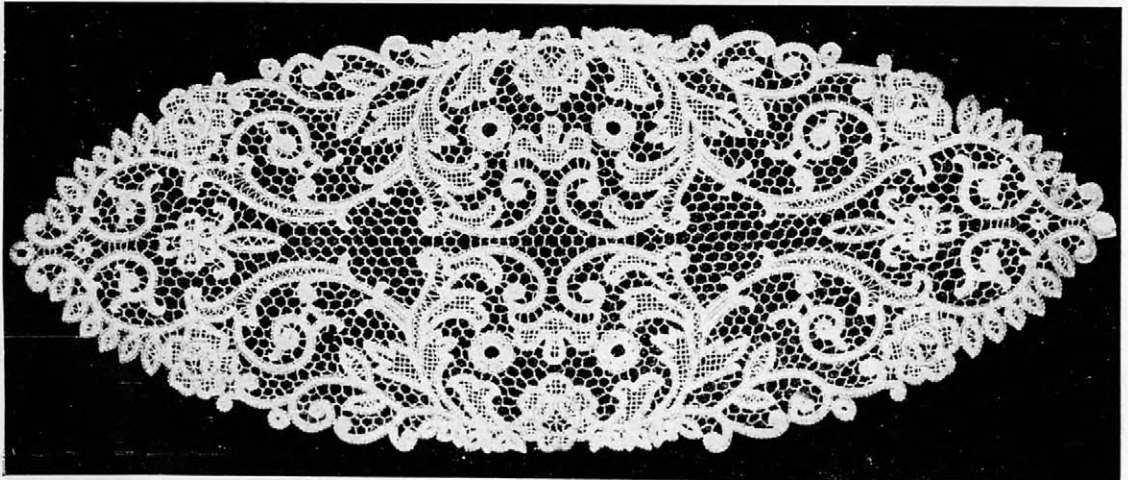
— Nem. Csak sejtettem.

— Miből? — kérdezte minden reményét veszítve a fiatal leány, akinek Rády a legszebb álmát döntötte romba.

— Abból, kislány, hogy a hercegek nem járnak kölcsönzött frakkban!

— Nem értem — dadogott a leány.

— Ugyanis az a fiatalember, aki Henrik hercegnek adta ki magát és aki becsapta az egész várost, ma délelőtt az én áruházamban kölcsönözte ki a frakkját. Nem látta, milyen rosszul állott rajta?

Ébédlőszekrényterítő klüni-csipkéből. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltjában (VI., Teréz-körút 6.)

NÉHÁNY

„kéretlen“ tanács

MINDENKINEK

Jönnek-érkeznek a levelek, garmadával rakja asztalomra a posta. Ha be is hűnynám a szemem: akkor is látnom kellene, ezekből a levelekből akkor is meg kellene éreznem, hogy egész életünk hatalmas átforgalmódás előtt áll. Ebben a transzfigurációban pedig irányvesztetten imbolyognak a lelkek ezrei, kapkodnak fűhöz-fához, utat keresnek és tanácsot kérnek, hogy a megérett változás ne találja őket készületlenül és a darwini „struggle for life“-ban ne álljanak fegyvertelen, teljesen kiszolgáltatva nem is annyira a természet vad erőinek, mint inkább tulajdon embertársaik késhegyig menő harcának. Bizony, elmúlt a századkezdet „aranykor“-a, amit nagyon is sötétre festett a világháború véres ecsetje. Nem lehet elefántcsonttoronyba zárkózni az élet követelményei elől és meg kell tanulni az állatvilág mimicri-jét, ha nem akarjuk korunk caesarjai előtt elzokogni a régi Róma „morituri“-ját.

Ezeket az érzéseket olvasom ki a levelek légióiból és kötelességemnek érzem, hogy az általános tanácskérekre itt válaszoljak, nagy általánosságban. Vessen ez a néhány sor gyöngye fény sugarat arra az útra, amit a levelek írói sejteneek ugyan, de nem látnak világosan, mert nincs bátorságuk felkelni a kényelem puha pamlagáról, amin szépeket álmodni talán lehet, de eredményes életharcot vívni képtelenség.

Első tanácsom: *mindenki igyekezzék megtalálni az életben való helyét.* Az angolnak van erre egy mondása, amely magyarul így hangzik: „A megfelelő ember a megfelelő helyen.“ A brit világbirodalom praktikus bölcsesége ugyan csak a fontosabb pozíciókra vonatkoztatja ezt a szabályt, de — ha őszintén érzünk és ezt be is merjük vallani — minden ember számára nagyon fontos, sőt a legfontosabb pozíció: saját helye. Az étellel szemben és az életben tehát úgy kell elhelyezkednünk, hogy módunk legyen erőink és képességeink teljes kifejtésére. Ehhez azonban feltétlenül szükséges, hogy számoljunk a megváltozott étellel és ne akarjunk Scott, Flaubert, vagy Jókai romantikus hősei lenni, amikor korunk kitermelte a saját külön típusát, amely a realitások ismeretéből és felhasználásából kovácsolja kardját és vértetét. Marconi, Ford, Rockefeller és még sokan nem csupán a fizikai életünket formálták át, hanem — akaraton kívül — társadalmi, politikai, művészeti, szóval: lírai életünket is. A chanson-hősök sírhantján már elhervadt a virág és a ma embere nem Musset, vagy Byron színes attitűdjeit akarja utánozni, hanem a gazdasági

élet-éposz keményöklű hőseit: a technikusokat és az iparmágnásokat. Lássuk be, hogy így van és vonjuk le belőle a tanulságokat.

Második tanácsom tehát: *korszerű ismeretek gyűjtése és megszerzése.* A nyelvek tudása épp úgy idetartozik, mint a világtörténelem és világföldrajz, a technikai vívmányok és a közgazdasági ismeretek arzenálja. Vegyük észre, hogy neoncsovek világítanak éjszakáinkban és ismerjük be, hogy szomszédunk lett a világ tulsó vége is, a rádió és a repülőgép jóvoltából. Valamikor beszélhetünk „magyar glóbusz“-ról és annak alapos ismerete, még a kiváltságos intelligenciájú emberek számára is elegendő volt. Ma azonban nem érhetjük be ennyivel. London és Róma, New York és San Francisco épp úgy hatással vannak a mi életünkre, mint — ha nem is tudunk róla — a távol Kelet eseményei. Encyklopédikus ismeretekre kell tehát szert tennünk, ami nem jelenti azt, hogy felületesek lehetünk. Nincs szükségünk ugyan néhai Brassay Sámuel polyhisztori tudására, de nem állhatunk értetlenül a távoli országok és népek eseményei előtt, mert csak ezeknek ismeretében láthatjuk helyes világításban saját, magyar életünket. Ehhez pedig feltétlenül szükséges egy-két nyelv tudása. Minthogy technikai életünk fejlődése is rohamlépésben folytatódik, ezen a téren sem szabad megállanunk. Ezért számolunk be minden efféle eseményről lapunk hasábjain. Olvasóinkat pedig arra kérjük, hogy ezeket a cikkeinket többször is olvassák végig, sőt csináljanak rövid jegyzeteket belőlük. Ezek a cikkek nem szórakoztató novellák, amiket elég egyszer végigolvasni, hanem tudásunk és ismeretkörünk fejlesztői, amiket el kell raktározunk agyunkban. Olyan időket élünk, amikor ezerszeresen igaz, hogy senki nem tudhat eleget és valóban jó papként holtunkig tanulnunk kell, ha nem akarunk lemaradni abban a szédületes tempóban, amely korunk karakterisztikonja.

Mindez azonban nem jelenti, hogy vessük meg az elmúlt évszázadok klasszikus értékeit és feledjük el mindazt, ami az emberiség történetének nagyon is mássá lett évezredes periódusát jelenti. Ellenkezőleg! Csak a mult teljes ismerete teszi lehetővé intellektuális fejlődésünket. Harmadik tanácsom tehát így szól: *rohanó életünket mindennap állítsuk meg néhány órára, hogy elmerülhessünk a mult századok értékeiben és szépségeiben.* Vonatkozik ez mindarra, amit emberi zsenialitás valamikor alkotott. Newton nélkül nem volna repülőgép, Aristophanes nélkül pedig nem írhatna G. B. Shaw. A görög Euklides axiomái termelték ki a méltatlanul elfelejtett Bólyai János munkásságát, amely napjaink tudományos csomageje lett, mint Einstein-féle relativitáselmélet. Pheidias és Michelangelo vésője készítette elő Rodin útját. Gót katedrá-

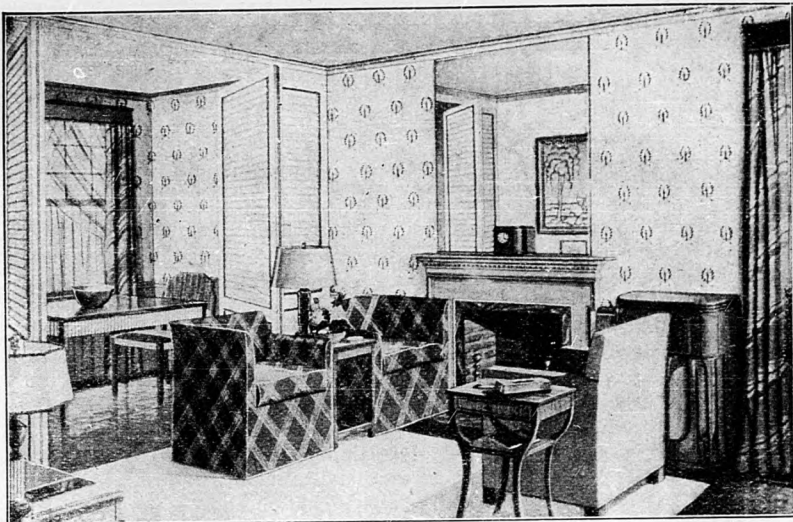
Asztalkaterítő klüni csipkéből. Leírása kézimunkarovatunkban. Kapható a Magyar Uriasszonyok Lapja Kézimunkaboltjában (Budapest, VI., Térz-körút 6. szám.)

lisok nélkül — és ezt ne tessék félreérteni! — nem lennének modern skatulyaházak. De még Shakespeare is jó pár évszázaddal korábban írt brilliáns mozdídarabokat, mint Hollywood verejtékező író-alkalmazottai, amit az «avoni hattyú» állandó kasszasikere is bizonyít. Horatius és költőtársai, egészen a mi Arany Jánosunkig, mind szükségesek voltak, hogy kialakuljon az a verselési technika, ami nélkül korunk divatos dalai elképzelhetetlenek. Bartha Miklós és Kaas Ivor báró nélkül milyen színtelen volna a mai magyar újságírás. Lavolta nélkül Bartók és Kodály nem volna világhíresség, de Mátyók Ádám is kellett, hogy a magyar festőművészet folytathassék Lotzban, Szinyei-Mersében és László Fülöpben.

Ne feledkezzünk meg tehát arról a mélységes alázatról és őszinte hódolatról, amivel tartozunk a múlt fároszainak. Ismernünk kell őket, különösen az írásművészet út-törőit, akiknek halhatatlan sorai életünk örök kísérői legyenek. Gigászok ők, akikre káprázó szemünk föltekint, de törpeségünk a mélységes hódolat szívdobogását intonálja. Mert mégis csak Berzsenyi írta a legszárnyalóbb óda-imát Istenről, aminél különbet és szebbet soha nem fognak alkotni. Madách „Ember Tragédiájá”-nak minden sora márványba kívánkozik és valószínűtlen, hogy még egyszer születik olyan költő-titán, aki Petőfiként ki tudja verni lantján az érzések teljes szimfóniáját, az „Egy gondolat bánt engemet...” dithirambusától, a „Szeptember végén” fátyolos elégiájáig.

Az emberi kultúra csodálatos szívárvány-hídját a vakító fényességű lángelmék száza népesítik be. Mai életünk khaotikus zürzavarában és viharfelhős kataklizmájában ők a ragyogó szívárvány.

MODERN ŪRISZOBA - BERENDEZÉS

Egy régi halálos szerelem

Angelo Musca, Olaszország egykor legnépszerűbb komikusa, egy nap a kis Cavaliere-kávéházban üldögélt. Évek óta állandóan felkereste ezt a kedves helyet, ha Milánóban meg dolga. Most is ott üldögélt a kávéház néptelen hátsó szalonjának a sarkában.

Késő délután volt.

Egy hölgy jött be, aki tulajdonképpen még fiatalos jelenség volt, ha nem is túlzottan fiatal, de mindenesetre a «legszebb korban» lévő, sőt még valamivel a «legszebb kor» előtt — és helyet foglalt a szalon másik sarkában.

Angelo Musca meglepetésében felugrott a helyéről. Lehetséges?... Hát mégis ő volna?... Vagy megtéveszti az alkonyati félhomály, amely már ráfeküdt a kis szalonra?... Mégis Beatrice volna?... Beatrice Binazzi?...

A hölgy arcát fátyol takarta. Ezenfelül kissé oldalt is ült és újságot olvasott. Úgy viselkedett, mint aki tudomásul sem veszi, hogy ebben a helyiségben — rajta kívül — még egy vendég tartózkodik. De ha mégis tényleg ő... Beatrice Binazzi... akit egykor halálosan szeretett?... Szó sincs róla, az eset nem volt valami kedélyes lefolyású, mert ez a törekény jelenség hallatlan energiával rendelkezett, amit... de akárhogyan is volt, mégis szerette... évekkal ezelőtt... nagyon, halálosan szerette... Az ilyet nem lehet elfelejteni... Egyáltalán hagyott is lehetne Beatrice Binazzi bármikor is elfelejteni?...

Angelo újból felkelt a helyéről, hogy üdvözölje. A hölgy azonban még jobban elmélyedt az újság olvasásába.

A férfi is visszaült a helyére.

Hátha... mégis... csak tévedés... De ebbe nem tudott belenyugodni. Elővette zsebkönyvét és egy kitépett papírlapra ezeket a sorokat írta:

— «Beatrice vagy? Ha igen, fordítsd orcádat erre felé, hogy megismerhesük egymást. Miért viselkednénk úgy, mint halálos ellenségek?... Ha azonban Ön nem Beatrice, akkor mély hódolattal bocsánatot kérek, hogy zavarni merészeltem...»

Musca ezt a levelet odaadta a pincérnek.

A pincér megértően bólintott.

A hölgy végigolvasta a levelet és újra összehajította. A fizetőt kérte és fizetett. Aztán felkelt a helyéről, de közben borralvát adott a levélhez pincérnek, aki diszkrétan elpárolgott.

Aztán Angelo Musca asztalához közeledett, egy nagyvilági dáma édes, bűbajos mosolyával — és két olyan bravúros nyaklevest adott a kitűnő komikusnak, hogy a két pofon sem erő, sem lendület szempontjából a legkisebb kívánnivalót sem hagyott hátra.

És távozott...

Angelo lehajtott fejjel, komoran ült.

— Mégis ő volt... ő, Beatrice... megismerem a kezejárásáról, — morogta hal-
kan maga elé a népszerű komikus.

H. B.

Akik nyertek...!

Irta: Herbert A. Löhlein * Fordította: K. Lányi Piroska

Azon a délután az egyetemi kertben a legszerencsétlenebb hallgató Luise Weber volt. Már egy órája vesződik valami hihetetlenül bonyolult kémiai képlet levezetésével anélkül, hogy rá tudna jönni a nyitjára. Ezenkívül még másnap elseje is van és halaszthatatlanul lakbért kell fizetni. A lakbérhez szükséges pénznek természetesen a fele sincs együtt, de még ha megvolna, se lenne tőle derűsebb az élet, mert holnap nemcsak elseje, de csütörtök is van, első csütörtök a hónapban, ami azt jelenti, hogy a P. T.-kollégiumban teadélután van. Teadélután! Álmodj-álma, vágyak-vágya! Ez az az alkalom, amelyen a diákkisasszonyok nem hétköznapi kében, hanem igazi toilette-ben jelennek meg. Ha a tudós professzor urak véletlenül elvetődnének ezekre a táncos teákra, bizonyára meg sem ismernék komoly, szolid és szende tanítványaikat azokban a filmsztárokként emlékeztető démontoitettekben, amelyeket talán azért húznak fel olyan előszeretettel, hogy fiúkollégáiknak megmutassák: hát idénézzetek, mi is csak nők vagyunk, a tudomány nem vett el semmit sem abból, ami után ti úgy vágyakoztok és amit nőieségnek hívtok, mi is élünk, mi is fiatalok vagyunk, akárcsak az otthonülő leányok... gyertek, táncoltsatok, mondjatok szépeket, nincs képlet, nincs kísérlet, nincs tudomány... holnap reggelig!

Erre gondolt Luise, jobban mondva arra a ruhára, arra az álomszerű, csodálatos toilette-re, amit holnap viselni szeretne és ami nincs meg. Nincs meg és a legesekélyebb remény sincs arra, hogy meglegyen.

— H₂ Cs + ... nem értem, hiába, nem értem és nem is fogom megérteni soha... fakadt ki keserűen és nem lehetett tudni, vajjon ez a keserűség csupán a kémianak, vagy pedig az álombeli ruhának szólt-e.

Felállt a padról és most már járkálva próbált behatolni a tudás mélységének titkaiba, de hiába minden, most meg egy verében múlt a tanulás... akkora kenyérdarabot cipelt a csőrében a szemtelenje, hogy csaknem nagyobb volt, mint a saját teste...

— Könnyű neki, — nézett utána Luise irigykedve és hirtelen olyan nehézkén érezte a saját sorsát, hogy földhöz csapta a kémiajegyzetét és... és ha nem jön közbe valami, még tán rá is tipor jóformájú 36-os lábacskaival.

Szerencsére közbejött valami, azaz valaki. Magas, barna, kellemes mosolyú... nagy tisztelettel köszönt, de a szája körül egy kis gúnny bujkált:

— Nagyon bántotta? — kérdezte.

— Bántott? Ugyan ki?

— Hát ez a jegyzet! Amint látom, nagyon megharagudott rá, kedves kollegina... de ha megengedi, mielőtt visszaadnám a jegyzetét, felhívom a figyelmét valamire.

— Tessék!

— Talán hallott már valamit Tuniszról?

— Persze...

— És Mallorcáról?

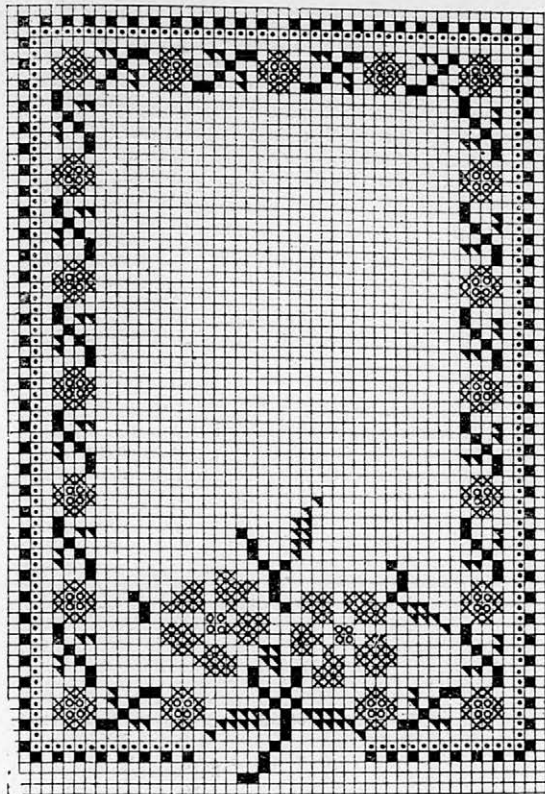
— Ugyan, hát mi ez... vizsga? De különben sem vagyok geográfus, nem is kötelességem tudni... jegyezze meg, hogy csupán magánzorgalomból tudom...

— Annál dícséretreméltóbb... és éppen ezért én... mi nagyon szeretnék, ha maga elmenne Tripoliszba, vagy Madeira szigetére, vagy esetleg a Mallorcára... Mit szól hozzá?

— Én?... Nem értem, azt hiszem... tréfál... vagy... vagy pedig mást kell, hogy gondoljak...

— Nem tréfálok, kedves kollegina... eljuthat ide könnyű szerrel, luxushajón, első osztályon, nem kell más hozzá, csak egy sorsjegy... no meg egy kis szerencse. Ez t. i. a Jótékony célú Sorsjáték első nyereménye, de ha ezt nem is nyeré meg, még mindig ott a másik eshetőség, megnyerheti a második díjat, ami turistaosztályon ugyanezt az utat jelenti... potom egy márka csak az ára...

— Tengeri út... luxushajó... I. osztály... Mallorca, Madeira...

Zsúrkocsiterítő. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerezhető A MUL Kézimunkaboltjában (VI., Teréz-körút 6. sz.)

Ne vessünk

A házasságközvetítő azt mondja a Blau Rezsinek:

— Ajánlhatok nagysádnak egy minta-férjet. Nem iszik, nem dohányzik, egyszóval semmi szenvedélye nincs.

— Nem kell — mondja a Blau-lány.

— De miért?

Rezsín vállat von:

— Na hallja, mit fogok én egy ilyen embernek megtiltani?

Genesi már hosszabb idő óta kezelte magát egy fogorvossal. Egy napon, mielőtt a fogorvos belekezd a fúrásba, azt mondja Genesi:

— Doktor úr, ma egy kicsit jobban megkínozhat.

— Miért? — kérdi csodálkozva a fogorvos.

— Kondoleálni megyek.

Kesely megnősül és ezer pengő hozományt kap. Ezzel el is megy a vásárra és vesz két szamarat.

Mikor hazajön, az apósa összecsapja a kezét:

— Te szerencsétlen, ilyen két vén szamarért ezer pengőt adtál?

— Ne haragudj rá, apám — szól erre a fiatal asszony —, mért ne adhatott volna ő két szamarért ezer pengőt, ha te egyért adtál annyit?

Két zsebtolvaj találkozik a ligetben és az egyik így szól:

— Képzeld, micsoda pechem van.

— Na mi?

— Ma délután benyúltam egy pasinak a zsebébe és a bitang lehúzza az ujjamról a gyűrűmet.

Kelep úr Svájcba ment nyaralni, jól érezte magát, de egyik sétája közben elgázolta a gyorsvonat. A vonat azonnal megállt és a mozdonyvezető odarohant a haldokló Kelephoz, aki elhaló hangon csak ennyit mondott:

— Kérem a panaszkönyvet.

elegáns emberek, előkelőség... nyugalom... boldogság... zúgtak a fiatalember szavai továbbra is Luise agyában és mintegy önkívületben benyúlt a táskájába és kivett belőle egy márkát és mire feleszmélt, a sorsjegy már a kezében volt és a kolléga úr eltűnt a láthatárról.

*

Másnap a lakbért a leányok adták össze, a teadélutánra a torokfájós Else Heitmann csinos mályvaszínű ruhájában ment el, a kémia-kolloquiumot pedig természetesen elhalasztotta. Így tehát egyelőre az összes égető problémák megoldódtak és Luise úgy érezte, hogy szerény kis élete felett ismét kisütött a nap. Pár nap múlva vidáman dúdolva törülgette a szobáját, amikor az udvarra néző ablakon a postás dugta be a fejét.

— Luise Weber egyetemi hallgató kisasszonyt keresem.
— Én volnék az.

A postás egy ajánlott levelet adott át, amelyet Luise alaposan kételkedve fogadott. Esküdni mert volna, hogy a Fritsch Áruház sürgeti az elmaradt részletet és most már sajnálta, hogy átvette a levelet, legszívesebben ráírta volna: „Címzett ismeretlen helyre költözött” és visszaadta volna, de most már késő volt. Kelletlenül feltépte a borítékot, egyetlen pillantással átfutotta a kékszínű papírost s akkorát sikoltott, hogy Baronitzné, a háziasszony, a fürdőszobából az elképzelhető leghiányosabb öltözékben kiszaladt.

„Luise Weber egyetemi hallgató úrhölgynek,

X.

Tisztelettel értesítjük, hogy 6789. számú sorsjegyével a sorsjáték első nyeregyét nyerte meg: egy utalvány 4 heti tengeri útra, az utalványon jelzett vonalak bármelyikére, a Hapag-luxusgőzösn, I. osztályú utasként.”

Az utalványon pedig a következő állt:

1. Funchal—Madeira—Tenerife.
2. Genua—Palermo—Tripolis.
3. Barcelona—Palma de Mallorca.

Alatta apró betűkkel a figyelmeztetés, hogy a nem kívánt két útvonalat tintával át kell húzni.

— Mallorca... Palma de Mallorca... luxusgőzös, I. osztály... Megnyertem az első díjat... érti, Baronitzné nagysád? Tengeri útra megyek... az út 4 hétig tart... a szobát akár ki is adhatja arra az időre... és nagyon kérem, adja kölcsön a kis lakk-kofferjét, amellyel huszonnyolc évvel ezelőtt nászúton volt... tudja... az, amin a hotel-cédula van... az olyan előkelő... azt hiszik,

hogy én voltam Palermóban... Nagy koffer majd Mizzi Gerhardtól kérek kölcsön és azt hiszem, Anny kölcsönadja majd a kockás taftöltönyét, igazán ennyit megtehet értem... nekem köszönheti, hogy átment az alapvizsgán... mindenesetre megígérem neki, hogy majd két év múlva megírom a disszertációját... Luise lóhalálában felöltözött, rohant az egyetemi épületek felé, hogy a leányoknak elmondhassa a nagy újságot és pár perc múlva az egyetemi kertben a legirigyeltebb diákkisasszony kétségkívül Luise Weber volt.

*

Minden simán bonyolódott le: Baronitzné asszony lakk-táskája, Mizzi hajókoffere, Else mályvaszínű estélyi ruhája, Trude párisi pizsamája, Lotte valódi japán kimonója, sőt még Anny féltett kockás taftköpenye is készen állt arra, hogy Luise Weber kisasszonnyal részt vegyen a luxusutazáson. Már csak az a kis izgalom volt hátra, ami a beszállással és a búcsúzkodással jár és Luise egyszer csak arra ébredt, hogy csinos lábacskái alatt megmozdul a hatalmas hajó és a kikötőváros egyre távolodik.

A fedélzet korlátjára támaszkodott és buzgón integetett. Azért integetett, mert mindenki ezt tette és igazán nem tartozik másra, hogy őt senki sem kísérte ki a hajóhoz. Ugyan ki kísérte volna ki, hiszen teljes egy napi út volt az egyetemi várostól a kikötőig. A part már csak vékony vonalnak látszott, kék volt az ég és smaragdöld a tenger... a nap aranyhidat vert rajta... meleg szellő simogatta izgalomtól kipirult arcát, el-eljártázadozott szőke hajával és megmeggillentette hódítóan elegáns, drága kockás kabátját...

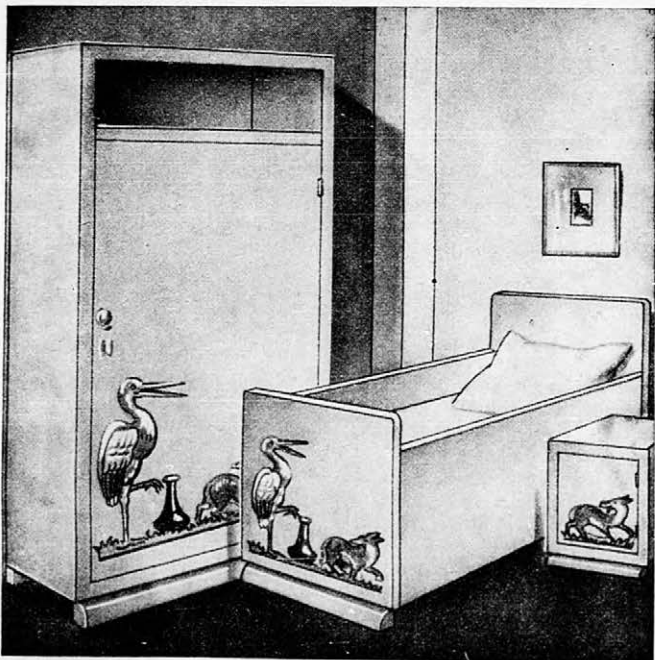
Luise érezte, hogy szép és elegáns, minden léptét érdeklődő pillantások kísérték... sokan angol ladynek, mások valami félszagdag berlini gyáros leányának nézték... azt persze senki sem tudta, hogy a Mizzitől kölcsönkapott krokodilretikülben össze-vissza 5 márka 80 pfenning húzódik meg...

*

Dr. Fritz Öhle utazásának harmadik napján elvesztette lelke egyensúlyát, amely eddig abban nyilváult meg, hogy ő magát a világ legboldogabb emberének tartotta, hiszen elérte régi vágyának teljesülését: az utat Mallorcáig. Mindezeidig kiélvezett mindent, amit egy tengeri út nyújthat és panasz nélkül túrta a turista-osztály kellemetlenségeit. Ezen a bizonyos harmadik napon azonban megváltozott minden. Ő, dr. Fritz Öhle egyetemi vegyész-tanárság utolsó senki lett, a turista-osztály a poklok pokla, úgy érezte, hogy szegény embernek legjobb lenne meghalni és a mennyország nincs is olyan nagyon messze, tévednek, akik odafenn a végtelenségben keresik, mert itt van, pontosan a feje fölött... közönségesen I. osztálynak hívják. Eddig ő se tudta, hogy ez a mennyország, csak akkor jött rá, amikor meglátta azt a finomságból, bájból és eleganciából összetett elbűvölő teremést, akinek kék szeme egy pillanatra riadt özike módjára állta a nézését, aztán gyenge pír futott át az arcán és elfordult... úgy, ahogy egy felső tízezerhez tartozó dáma elfordul természetesen, ha ráeszmél, hogy egy nyomorult senkin felejtette a pillantását. Vágyból, kínból és tehetetlenségből szőtt nappalok és még szörnyűbb éjszakák következtek. Mindennap újra látta a leányt, valami ellenállhatatlan, botor kívánság hajtotta feléje és egyik napon, amikor már úgy érezte, hogy nem bírja tovább, összeszedte minden leleményét, hogy megkísérelje a lehetetlent: a turista-osztályról átjutni az I. osztályra.

*

Luise úgy élt, mint királykisasszony kacsalábon forgó kastélyában, csaknem egészen olyan gondtalanul. Valahányszor a steward forgolódtat körülötte, a szobaleány elkészítette a fürdőt és az inas lesegítette kabátját, mindig elszédült arra a gondolatra, hogy ezek a sürgő-forgó, szívélyes emberek várnak tőle valamit,

Gyermekszoba-bútorok

bizonyára fejedelmi borraivalókhöz szoktak . . . benne mindenki gazdag örökösöt lát és vagyona: 5 márka 80 pfennig.

A steward most valami különlegesen finom frissítőt hozott a gördülő asztalon és diszkrétan odasúgta az ital keverése közben, hogy külön számlán majd felírják az árát.

— Külön számla . . . borzalmas . . . Luise éjszaka nem tudott elaludni és amikor mégis elszunnyadt, álmában egy újságot látott, amelyen nagy betűkkel csak ennyi állt:

„Luise Weber vegyész-hallgató nő ismeretlen okból a tengerbe ugrott . . .”

Dr. Fritz Öhle egyetemi tanársegéd megcsípte a saját karját, hogy megbizonyosodjon, vajjon ő-e az, aki az I. osztályú fedélzeten, előkelő és dúsgazdag utasok között kényelmesen elnyújtva fekszik egy heverőben . . . Mellette a világ legbájosabb szőke fejcséjé pihen és a könnyű takaró a legtökéletesebb termetet borítja.

Most megizzan valami mellette . . . az újság egyik lapja leesett, Fritz mohón utánaahajol és visszaadja . . . a leány megköszöni és köszönés közben megfedekez a többi újságlapokról . . . most azokat fújja el a szél . . . Fritz valamennyit összeszedi . . . a leány is segít . . . futnak az ellibbenő lapok után . . . nevetnek . . . már kész is a barátság. Fritz engedelmet kér:

— Dr. Fritz Öhle egyetemi vegyész-tanársegéd vagyok Berlinből.

— Vegyész? — kérdi önfeléd csodálkozással a leány.

A férfi elpirul, rögtön megérti a leány meglepetését, bizonyára valami sokkal előkelőbb állású, vagy gazdagabb embert sejtett benne, hiszen az első osztályon való utazás csak az igazán jómódúak engedhetik meg maguknak. Már szinte bánta is, hogy odatolakodott a leányhoz és dadogva keresi a szavakat, hogy kimentse magát, de megszólal a jazz és a leány olyanféle mozdulatot tesz, mint akinek táncolni van kedve. Fox-trott, tangó . . . úgy táncolnak, mintha évekig együtt báloztak volna . . . sokan elragadtatva nézik őket és a férfi hallja, hogy valaki azt mondja:

— Idenézz, kicsoda összeillő pár ez . . .

A zene elhallgat . . . a steward megint frissítőt kínál, a leány elsápad, mert megint a számlára és a borraivalóra gondol . . . a férfi nem vesz észre semmit . . . csodálattal nézi a leányt . . . milyen szép, milyen finom rajta minden . . . milyen elkényeztetett, édes kis teremtés és most vajjon min gondolkodik? Mire kérdezi ezt.

— Hogy mire gondolok? Nem is fogja elhinni . . . izé . . . pénzügyi dolgokra . . . nem is hiszi, milyen kellemetlen helyzetbe kerültem . . . Úgyiszlólván pénz nélkül jöttem el hazulról.

A férfi nevet és azt feleli, hogy bizonyára az, hogy „úgyiszlólván pénz nélkül” is nagy összeget jelent, de a leány szemében könny jelenik meg és a férfi látja, hogy a panasz komoly. Meghatva gondol arra, hogy ez az édes, elkényeztetett baba ime, először találkozik

szembe a gonddal és az ő kötelessége, hogy megvizsgálja.

— Ne féljen semmit kisasszony . . .

— Csak nem fog kisasszonyozni . . .

Luise vagyok . . . Így hívnak a fiúk . . .

— Fiúk! A férfi ennél a szónál gazdag és előkelő semmittevőkre gondol és kicsit talán hízeleg is neki, hogy a leány besorozta őt ezeknek a sorába.

— Köszönöm, hogy megengedi . . .

Luise . . . és nagyon boldog leszek, ha kiegészíthetem valamivel . . . nem, ne szabadkozzék . . . úgyis lelkiismeret-furdalásom van, hogy idetolakoztam magához, aki vagyonilag és társadalmilag annyira fölöttem áll. Én, megmondom őszintén, szegény ember vagyok és tulajdonképpen a turistaosztályon utazom, de még ezt is a véletlennek köszönhetem . . . egyszer életemben szerencsés voltam.

A leány szeme megvilágul:

— A hajójegyet a Jótékony célú Sorsjátékon nyerte . . . maga nyerte a második díjat . . .

— Honnan tudja? Valóságos jóstehetség . . . — kiáltja meglepetten a férfi és újból arról kezd beszélni, hogy ő milyen szerény viszonyok között él, neki egész életére kiható nagy esemény ez az utazás.

— Nem úgy, mint magának, kedves Luise . . . hiszen azt hiszem, maga akkor tehet ilyen utat, amikor éppen kedve tartja . . .

— Nagyon téved, kedves barátam, sajnos, én is szegény vagyok . . .

Már majdnem megmondja az igazságot, de gondol egyet és másképpen folytatja:

— Rengeteget vesztettünk a dollárkrach idején . . . mondom . . . ma már jóformán szegény vagyok . . .

— Istenem, bár az volna! — sóhajt a férfi és a leány megkérdi, hogy miért sóhajtott.

— Mert szeretem, — feleli komolyan és olyan hangon, mint aki élete legnagyobb vakmerőségét mondta ki . . . Most megszólal a gong és a férfi ráeszmél, hogy neki sietve vissza kell jutnia a veszedelmes úton, amelyen át idejött, ha távollétével nem akar feltűnést okozni az ebédnél.

A beszélgetés abbamarad . . . a vallo-más hangulata még ott lebeg közöttük . . . elfogódottan búcsúznak:

— A viszontlátásra!

Most már naponta találkoztak az első osztály fedélzetén és körülbelül egy hét múlva már többet hallgattak, mint beszéltek. A férfi sehogysem tudta megtalálni az első nap vakmerőségét, amikor egy-két órai ismeretség után, bevallotta, hogy szereti ezt az édes, elkényeztetett „szegény” milliomos-leányt.

Ott ültek egymás mellett a fedélzeten és a tengert nézték . . . már alkonyodott és az ég piros felhői rózsákat hintettek a tengerre . . .

— Föld . . . föld . . . Mallorca . . . — kiáltotta el magát valaki és csakugyan a messzeségben keskeny, szürke sáv jelent, hogy ott van már útjuk célja.

— Már Mallorca? Sózóval utunk felét már megtettük . . . Borzasztó . . .

— Miért borzasztó ez? Annyira sajnálnál, hogy két hét múlva végeszakad az utazásnak?

— Nagyon sajnálom . . . és nem is tudom, hogyan fogok beletörődni . . . nagyon megszoktam ezt a helyet a maga balján, Luise . . . Oh, ha tudná, tele vagyok mondanivalókkal, amiket sohasem mondhatok el magának . . .

— Nem mondhatja el? Miért fél tőlem? Nekem minden el lehet mondani . . .

— Igen . . . ha gazdag lennék, mint maga és én is a felső tízezerhez tartoznék . . . de . . .

— Akkor . . . akkor mit mondana?

— Azt mondanám, hogy szeretem és arra kérném, hogy legyen a feleségem. — A felesége?

— Igen . . . de ezt nem mondhatom . . . nincsen jogom erre . . . hiszen szerény fizetési állami hivatalnok vagyok . . . 300 márka a havi fizetésem . . .

— Háromszáz márka . . . de hiszen kétszázból szépen ki lehet jönni és száztól félre is tehetnék . . . — szólta el magát a leány. A férfi meg ragyogó arccal nézett rá, a karja köréje fonódott:

— De . . . drágám . . . nem való vagyok én hozzád . . . te máshoz vagy szokva . . . téged elhalmoztak minden . . . ajándékokkal, szép ruhákkal, elegáns holmikkal . . .

— Igen, igen . . . majdnem így van, drágám, ahogy mondtad . . . elhalmoztak mindennel, ami például most rajtam van, az Mizzié, Trudeé és Lotteé együttvéve . . . elegáns lakosztályom egy hónap szoba az ötemeletes palotában, amelyik véletlenül nem a papámé és igazad van, hogy az életem csak élvezetből és szórakozásból áll. Például élvezetből már évek óta kényeztet magokol az egyetemem . . . és igazad van, hogy nem illesz hozzám, mert neked jó állásod van és szép jövő áll előtted, én viszont csak egy szegény árva diákleány vagyok és összes vagyonom 5 márka 80 pfennig . . . de ez se az enyém, ezt is kölcsön kaptam. A férfi arcát elöntötte a boldogság és már-már egy csókkal akarta lezárni a vallomástevő ajkat . . . de Luise szelídlően eltolta magától:

— Várj . . . várj . . . még nem mondtam el mindent . . . én vagyok az a szerencsés, aki megnyerte a Jótékony célú Sorsjáték első díját: a tengeri utat I. osztályon Mallorcaig . . .

— Kiszállás . . . kiszállás . . . hölgyeim és uraim, tessék kiszálláshoz készülni! — hallatszott a megafonon. Mindenki rohant, mindenki készüldött, csak ők ketten ültek még egymás mellett összesimulva.

— Hát . . . hát mondd, hát most már csak a feleségem leszel?

— Nem . . . nem lehet, szívem . . . le fognak csukni, mert nem tudom majd kifizetni a külön-számlát és a stewardok a tengerbe hajítanak, ha nagylelkűen szétosztom majd közöttük az öt márka nyolcvanát . . .

Aznap este Mallorca szigete két boldog emberrel lett gazdagabb . . .

A MAGYAR NŐNEVELÉS ÚJ ÚTJAIN!

A Magyar Uriasszonyok Lapja, mint az áldozatos női élet mindenek fellett való értékelője, a hűséges feleség, a jó háziasszony, a nemeslelkű édesanya megbecsültetésének harcosa, a keresztény nemzeti gondolat munkása érdeklődéssel és nagy várakozással tekint a szeptemberi Veni Sancte ünnepi órájában — tanügyi kormányzatunk új alkotása — a magyar nőnevelés új rendjére. Régi tanítónőképző-intézeink I. o. helyett szeptember első napjaiban a gyakorlati irányú középiskola keretébe illesztett líceumnak kapui nyitnak meg, hogy fogadják leány, illetve nőnevelésünk e tanév kezdetétől életrehívott új rendjének első tanítványait. Mi örülünk bensőséges lélekkel a gyakorlatiasság gondolatának. Ez azt jelenti, hogy a Líceum nem elméleti fellegvár, mely álomvilágba viszi leányainkat! Nem!... Ez az iskola a magyar élet kicsiny szigete, honnan leányaink a szeretet és a szívótság szent lángjait hozzák magukkal, hogy életünk mai borús fórumán a krisztusbi, szociálisabb kor eljövételének ünnepét hirdessék! Mi hiszük, hogy a líceumokat majdan elhagyó leányaink ékes serege mindenütt az igazságot és szeretetet intéző lélek békéjét zengi!

Tanügyi kormányzatunk nagyon helyesen járt el, midőn a líceumok életrehívásával megteremtette azt az új típusú leányiskolát, mely elsősorban a gyakorlati életre nevel, előtte realizálandó értékékként: a művelt magyar asszony, a hűséges feleség, a nemeslelkű édesanya eszményképe lebeg, de mindezek felül önmagában is teljes műveltséget ad, életpályákra és főiskolákra képesít. Kell is, hogy képesítsen! Sajnos, az élet mostohasága folytán leányaink mindannyian nem mehetnek férjhez, nem járhatnak az anyaság megszentelt örömteljes útjait!

Ebből józanul következik, hogy minden olyan törekvés, mely a nő kereseti lehetőségét akarja elvonni, jog-, erkölcs- és törvényellenes! Véték nemzetünk élete ellen! A 9 milliós magyarság nem nélkülözheti nagyobbik felének munkabírását. S ezt nemesen megérezték, bölcsen belátták az új nevelés rendjének alkotói. A líceumok tanterve az eszményi célkitűzések és az élet rideg követelményeinek harmóniáját tükrözi. Alapjában véve munkára nevel, de a kenyeret mégsem vonja el a családfenntartó férfiaktól, mert elsősorban a női élethivatással kapcsolatos pályákon biztosít elhelyezkedést, illetve továbbtanulási lehetőséget. *Műveltségi anyagát* illetőleg nem marad a gimnázium mögött, azzal teljesen egyenrangú iskola, — de megadja azt a szellemet, melyet a nő a családban elfoglalandó helye megkíván.

Mi, a Magyar Uriasszonyok Lapjának olvasótábor — hiszük, hogy a líceumoknak nagy jelentősége van és lesz az új magyar élet megteremtésében, mert egy hitben, jellemben, tudásban és szeretetben, de főleg önzetlen munkakészségben, ruganyos életrevalóságban, cselekvő szociális szellemben erős generáció, a realitásokkal számolni tudó, de mégis eszményi magasságok felé tekintő, felelősségérzetre s apostoli munkára nevelt leánytábor hagyja el a majdani líceumok kapuit. Az új iskola tantervének összeállítására ragyogó ígéret arra, hogy a fiatal kor forrongó, egyéni életigényekre törekvő éveiből józanul ítélő, kiegyensúlyozott, harmónikus egyéniségeket nevel. Tanítványaival megérteti és mélyen a lelkebe vési, hogy a nő élete örökös áldozat. A boldog élet titka: adni és nem mástól várni — gondolatát rejti magában. „Áldozatos élet a tanítónőé, áldozatosan dolgozó, okosan számoló és vezető élet a feleségé és teljes önfeláldozást kíván az életet adó, embert nevelő anyáé.” A leánylíceumok tanterve annak tényét tükrözi felénk, hogy a nőnevelés új otthona az elméleti és gyakorlati jellegű ismeretanyagok egyaránt hajlékot adott. Míg az alsóbb osztályokban, nagyon helyesen, inkább az általános műveltséget szolgáló tantárgyak: maganyelv és irodalom, történelem, földrajz, mennyiségtan, természetrajz stb. vannak túlsúlyban, addig a felsőbb osztályokban a kimondottan életrevelő, gyakorlati vonatkozású tantárgyak lépnek előtérbe. A különféle nevelési pályákra való előkészítést és a nőnevelés sokoldalú feladatait és céljait szolgálva, ez iskola tanulói tanulnak többek között *test- és élettant, egészségi ismereteket*, azaz részletesen megismerik testünk bámulatos felépítését, szerveink harmónikus, célszerű működését és egyúttal maradandó életindítékeket kapnak arra, hogy készségeiket saját és embertársaik egészségének védelmére valóban értékesíteni is tudják. A *lélektan* keretében betekintést nyernek a gyermek és felnőtt lelki életének törvényszerűségeibe. Foglalkoznak *neveléstan* ismeretekkel, hogy tudatosan bontakozzék ki bennük a női hivatás legszébb szenvedélye: a nevelés. Minden líceumnak van elemi iskolája is. Itt közvetlen szemlélet alapján ismerik meg a *gyermekélet* problémáit és gyakorlati készségekkel egyaránt felvértezve készülnek a nevelés apostoli munkájára. De elsajátítják a kimondottan nevelői munka mellett a *csecsemőápolást* és *gyermekgondozást* is.

Egy angol közmondás szerint „The hand that rocks the cradle rules the world.” — A kéz, amely a bölcsőt ringatja, kormányozza a világot. Mi hiszük, reméljük, hogy a líceum megtanítja a hófehér kezeket a nemzeti bölcső ringatására. Az új nőnevelő otthonban minden tantárgynak központja: „*őfelsége a gyermek.*” A líceum szelleme tanítványaiban a *gyermekszerepet szenvedélytől hívja életre*. Ősi, ösztönös nevelői hivatásuk itt a tudatosság talajába gyökerezdik, leányaink lelke pedagógusjelleget ölt. Szép a kertész munkája, aki vadócba rózsat ölt, hogy szebb legyen a föld; de mennyivel magasabb az édesanya tevékenysége, aki az evangélium szellemét plántálja kicsinyei lelkébe. A mélyeséges hitet, a ragyogó optimizmust, a csodálatos szeretetet tükröző családi életet. A minden líceummal kapcsolatban kötelezően felállított gyakorló-konyhában a *háztartástan, sütés, főzés* stb. problémáit ismerik meg, egyszerűsége, igénytelensége, a munka megbecsülésére nevelődnek. A nagyobb számú *kézimunka-, rajz-, széprás-, ének- és zeneórák* a gyakorlati érzékű, megnemesedett izlésű, művészetek iránt lelkesedő, kifinomodott kedélyű női lelkeket vannak hivatva kibontakoztatni. A *hivatásórák* a munkaszerepet evangéliumának, a köteleességételjesítésnek, az otthonszeretnek, a nő áldozatos életre való előkészítésének lesznek a magvetői. A líceum fent vázolt nevelési szelleméből következik, hogy a családi élet keretén kívül többek között a *nép- és egészségvédelmi*, továbbá a *szociális munkák útjaira* is értékes és maradandó indítékokat ad! A szociális munkákra való tudatos felkészülésre pedig égetően szükség van. Elég, ha csak a gyermekhalandóságra, vagy az egykefront szomorú adataira gondolunk. Mi hiszük, hogy társadalmi bomlottságunk szomorú századában, a líceum leányai, a mi leendő új magyar asszonyaink: a *béke és a szeretet olaját* hordozzák közöttünk. De a *cselekvő szociális szellemtől áthatott pedagógus-jelleg* adja meg egyben a legjobb alapot a különféle *nevelési pályákhoz*, hogy a líceum érettségizett leánya tovább tanulva polgári-iskolai tanárnő, ének-, zene-, rajz-, testnevelő-tanárnő, vagy a 2 éves tanítónőképző-akadémia sikeres elvégzésével tanítónő legyen. Szükség esetén azonban, közvetlen érettségi után elfoglalhatja mindama *hivatalnoki állásokat*, melyekre általában az érettségi képesít. A líceum nagyon szerencsés alkotása tanügyi kormányzatunknak. Illesse érte köszönetet és hála az új rendszer életrehívóit! A líceumon kívül folyamatban van a háztartási, kertészeti, ipari és gazdasági jellegű középiskolák megszervezése, készül a polgári leányiskolák új tanterve is, mely ugyancsak a „művelt magyar polgári háziasszony nevelését” célozza.

A MAGYAR URIASSZONYOK LAP-jának munka- és olvasótáborra is bensőséges lélekörömmel köszönti a nemzet szebb, jobb, boldogabb jövődjéért életrehívott magyar nőnevelésnek új rendjét és kéri arra Istennek áldását!

SZEMES GÁBOR, áll. tanítónőképzőintézeti tanár

HÓRY LÁSZLÓ LEVELE

Egy rendkívül rokonszenves, előkelő vidéki úrról mesélők a következő kedves történetet. A szóban levő, ismert úr Szegeden megtekintette az Ember tragédiája előadását. Hogy-hogy nem, előadás közben elbőbiskolt. Csak a Kepler-kép lombik-jeleneténél riadt fel békés szunyókálásából, amikor a lombik hangos detonációval szétrobbant. A tragédiától álomba szenderült úr, a lombikrobbanás zajára feljebb és a megilletődött csendben felkiáltott: „Gázkészültség!” Az első pillanatban őszintén meg volt lepve, hogy harsány vezényszavára senki sem ugrott engedelmesen.

* Nem győz válaszolni a kérdésekre egy Bakó András nevű fiatalember, aki abban a szerencsében részesült a nyáron, hogy az olasz nép vezérének, Mussolininek, adogathatta a kését. A kis Bakó Bandi Ápriliában nyarat több társával együtt, amikor a Duce meglépett a csépléseknél és régi szokásához híven, órákon keresztül dolgozott a gépnél, övig meztelenül. Ott segédkezett Bakó Bandi is. Mussolini tőle vette át a késeket. A fiú büszkén meséli, hogy a Duce, a jelenlevők leírhatatlan ovációjától kísérve, két óra hosszat cséplést a munka végétével szabályosan felvette az érte járó 5 líra munkabért, mint akármelyik egyszerű arató.

* Faragatlan szájfából összekötözött tutajt ringatott a Tisza tiz napig. Ebben még nem volna semmi megírni való, mert nyáridőben százával ereszkednek le a Tiszán a hosszú tutajok. Hetekig a tutajokon élnek a halinaruhás, cserzett bőrű rutének, akik híres tornászokat megsegényítő ügyességgel járnak-kelnek a síkos, alig összekötött szálfakon. Látszólag az említett tutaj sem különbözött a többiétől. Csak utasai voltak mások, mint a megszokott rutén atyafiak. Őt ismert úriember, névszerint: dr. Arvi Jaerventaus finn író és tudós, dr. Melles törvényészi bíró, dr. Holics Pál városi ügyész, Szolnoki Jenő gazdasági felügyelő és Márcisz Ferenc hadbíró ezredes, vállalkoztak az érdekes tutajkivándulásra. Tokajból leereszkedtek Kécskére a szelíd alföldi folyón. Közben órákig hallgatták némán az otromba evezők csapásait és figyelték csodálkozva a rarti fecskék építőművészelét. Csupán hajnalon és álmos, bíborpiros napnyugtakor fűrkésztek az Alföld lelkét. A nagy-nevű finn író jegyzetfüzetében a lapok sűrűn benépesedtek betűkkel, melyekből több poétikus, magyartárgyú novella lesz a finn szépirodalmi lapokban.

* Lázás készülődés, sürgés-forgás van a fejedelmi gólyacsaladokban. Vetélkednek, hogy kit érjen egy előkelő küldetés. Az albániai királyi palota aranyrúcsos ablakán kell kopogtatni a kiválasztott gólyanéninek újév táján, hogy átadja ajándékát Geraldine királynénak.

* Megfiatalodott a hortobágyi csárda. — Mallász Gitta festőművész az öreg falakra varázsolta a csárda multjának leg-

színesebb emlékeit. Színes, hangulatos, a nép mesélő kedvéhez és képzeteihez igazodó képekben elevenedett meg a csárda gazdag mesevilágának egy-egy emléke. Így testet öltött Szabó Lőrinc uram, a Hortobágy első postamestere, aki 1699-ben fűtült a civis város szigorú tilalmára és titokban bort méretett a postára betérő utasoknak. A magisztrátus úgy áll bosszút a postamesteren, hogy kivágatta hordói fenekét. — Megelevenedett újra XII. Károly svéd király, aki Törökországból hazatérőben megpihent a Hortobágyon. Persze a nép elképzelése szerint csilingelő postakocsin, teljes királyi díszben utazott őfelsége... Windsor herceget is esztéjére vette a mesélő kedvű festőművész. Azt a jelenetet örökítette meg, amikor a hortobágyi postamester 1937-ben kocsor pipadohányzacskójából megkínálta őfelségét egy tömés dohánnyal, a csárda bűbös kemeccéje mellett.

* Értékes, művészi sirtémléket kap rövidesen a néhány éve, hirtelen elhunyt Búzath János alpolgármester. Horvay János szobrászművész vései márványba emlékéit.

* Mialatt a politikusok idejei világszerte citeráznak a háborús félelemtől és az újságok olyan sötét színekkel festik a jövőt, hogy hozzájuk képest az éjszaka világító reflektor, három derűs párizsi társaságbeli hölgy felkapott egy remek luxuskocsira és sofför, férj kísérő, sőt Uram bocsá' rendőri fedezet nélkül, neki-vágott a végtelen kanyargós országútnak, amelynek egyik fordulójában húzódik meg a világ hajdan jókedvű és irigyelt, ma kicsit rosszkedvű városa, Budapest. A három párizsi hölgy idekormányozta autóját, mert azt duruzsolták a fülébe éveken keresztül, hogy itt kitűnően lehet mulatni. A merész hölgyek egyetlen gépjegyvert, de még gázmaszkot sem hoztak magukkal a hosszú útra. Helyette bedobáltak néhány kilogramm ékszer, pár szép ruhát, egy-két síkkes kalapot a kocsi derékba és meg sem álltak Budapestig. Bennünket azért érdekel a dolog közelebbről, mert a társaság lelke Mme Latesse, a Petit Journal tulajdonos-főszerkesztőjének felesége, Párizs legszebb magyar hölgye, akinek a szülei Pesten élnek.

* Valóságos motor volt Szolnok társadalmi életében dr. Sárközy György városi tanácsnok, akét dillandón nagystílusú terveket motalkója fűtött. Ő volt a színházi- és művészeti ügyek lelkes irányítója a fejlődő alföldi városban Mindenkit meglepett a hír, hogy a fiatal tanácsnok nyugdíjaztatta magát és bevonult igazgatónak egy nagy pesti papírgyárba.

* Tavaly nyáron holland lovasok jártak Sopronban. Annyira megkedvelték a hollandusok Sopront, hogy idén ősszel egy egész holland lovaskolóniát telepítettek a városba. Őt előkelő holland hölgy és nyolc úr érkezett a városba, hogy lóhátról ismerjék meg a Dunántúl szépségeit.

Csatlakozott még a társasághoz egy angol hölgy, két angol úr, egy norvég hölgy, egy svéd és egy dán úr, egy belga és egy német hölgy és két német úr, mindannyian ismert úrlovasok. A népes társaság Rudnyánszky Ferenc őrnagy vezetésével felkereste gr. Széchenyi István nagy-cenki sírját, gr. Apponyi Albert győngyösapáti rezidenciáját, a sárvári hercegi kastélyt és a pannonhalmi apátság pincészetét, ahol megismerkedtek a balatonmelléki borokkal. A jelekből ítélve, lehet, hogy a kitűnő lovastársaság jövőre hűtlen lesz Sopronhoz és a pannonhalmi pincészetben üti fel sátorfáját.

* Báthy Anna, az Opera európai hírvégszónője, aki a nyáron ezezett be a házasság boldog révébe és az Elektromosművek h. vezérigazgatójának lett a felesége, első idei külföldi nagyszabású vendégjátékát a szófiai Nemzeti Színházban tartja, ahol három hétig fog vendég-szerepelni.

* Vicomte du Parc budapesti belga követ a leggazdagabb milliomos belga cukorgyárost kalauzolta a napokban a Hortobágyon. A belga cukorkirály felesküdtött a magyar borokra, hogy hathatós propagandát indít érdekükben külföldön.

* Vidéken mindenki ismeri egymást. An-nal meglepőbb volt, hogy valamelyik éjjel, egyik nagy városunk főterén az őrszemes rendőr igazolásra szólította fel a megye egyik főtisztviselőjét. A megyei úr megütöközve igazolta magát és nem állhatta meg szó nélkül: — „Mondja, biztos úr, nem ismer maga engem?” — „Ne tessék haragudni, — felelte a derék rendőr, — de úgy van a dolog, hogy pont egy ilyen fazonú urat körözünk jelenleg.” — A megyei főtisztviselő a furcsa indokolás után nem feszegette tovább a kérdést, még arra sem volt kíváncsi, hogy betöréses lopásért, vagy gyilkosságért keresik-e a hasonló „fazonú” bűnözőt.

A szülők iskolája

Mindnyájunk szemefénye, legféltebb kincse: a gyermek! Mennyi aggódással, szeretettel vigyázunk rájuk és mégis hányszor döbbenünk meg, mert azt látjuk, hogy a gyermekkel baj van, valami nincs rendben. A gondos nevelés, szigorú és körültekintő ellenére azt látjuk, hogy a jó gyermekből máról-holnapra rossz gyermek lett. Dacos, konok, szórakozott, akin nem fog sem a szép szó, sem a verés. Hazudik, nem eszik, mogorva és magabizárkózott lett.

A szülő kétségbeesik, nem érti, hogy mi történt. Az anya átkönyezi éjszakáit, az apa dühöng, amiért a gyerek nem halad a tanulásban. Pedig mind e változásoknak igen természetes és könnyen felfedhető oka van. Csak éppen érteni kell a gyermek lélektanához.

De hogyan férközzünk a gyermek lelkéhez? Hogyan javíthatjuk meg a rossz gyermeket és hogyan tehetjük boldoggá iskolaéveit? Ezekre a minden szülőt és pedagógust érdeklő kérdésekre fog válaszolni a Szülők Iskolája címmel meginduló új cikksorozatunk.

Az emberiség évezredek óta foglalkozik a gyermeknevelés bonyolult problémáival, mint ahogyan évezredekig törte a fejét a repülőgép feltalálásán is. Századunkat a technika korának szokás nevezni, mert a rádió, a repülőgép, az ezerféle gépcsoda és új gyártási eljárások valóban korszakot alkotnak az emberiség történetében. De téved, aki azt hiszi, hogy az emberiség csak a technikában haladt ilyen mérföldes csizmával előre. Éppen ilyen óriási felfedezéseket látunk a lélekűvárlat terén is. Az emberi lelket csak most kezdjük a maga egész szövevényességében megismerni és főleg a gyermek lelki életének felderítésében tökéletes munkát végzett a modern orvostudomány és pszichológia. Ezeket a felfedezéseket minden szülőnek kötelessége ismerni, mert ezek adják meg a kulcsot a gyermek boldogságához és oszlatnak szét régi, káros babonákat, melyek ma is uralkodnak a nevelés körében. Csak segítségükkel ismerheti meg a szülő igazán gyermekét.

A Szülők Iskolája sorozatosan fogja ismertetni azokat a nagyszerű felfedezéseket, melyeket a gyermek lelki életével kapcsolatban külföldi és hazai tudósok tettek. Minden megállapítás hosszas és a tudomány legmagasabb színvonalán álló kísérletezés útján történt és az ekként kiderített igazságokat ma már kétségbe vonni nem lehet.

Szereti a gyermekét? Meg akarja szabadítani gyermekét félelmi érzéseitől, akarja, hogy gyermeke örömmel és szorgalmasan tanuljon? Tudni akarja, hogy milyen lelki okok idézték elő gyermeke jellembeli bajait? Olvassa el a Szülők Iskolájának cikkeit és minden kérdésére választ kap.

A Magyar Üriasszonyok Lapja büszke örömmel nyújtja át ezt a rovatot olvasóinak a jóleső érzéssel, hogy nemcsak a szülők, hanem a gyermekek ezreinek, legértékesebb kincsünknek, a jövő nemzedéknek tesz véle hasznos szolgálatot.

Miért szórakozott és figyelmetlen gyermekünk?

Milyen gyakran halljuk, hogy egyik-másik szülő szidja a gyermekét: ne légy szórakozott! Ide figyelj. Persze, az iskolában is ilyen vagy. Azért nem boldogulsz, mert ahelyett, hogy a tanár úrra figyelnél, máson jársz az eszed!

A szülő panasza, szemrehányása természetesen jogos. Csak egy nagy baja van: egyoldalú. Mert ne csak azzal törődjön a szülő vagy tanító, hogy figyel-e a gyermek vagy nem, hanem azzal is, hogy: miért nem figyel!

Nagyon téved az a nevelő, aki azt hiszi, hogy a figyelmetlenség mindig a gyermek figyelmességével, hanyagságával függ össze. Sokkal mélyrehatóbb okai is lehetnek ennek.

Dr. Calparéde Ede, a genfi egyetem világhírű tanára hívta fel a pedagógusok figyelmét orvosi kísérletei alapján először arra a rendkívül fontos körülményre, hogy a gyermekek főleg 9—12, azután 15—17 éves korukban vannak fejlődésüknek legkritikusabb korában. Izmaik és szerveik ezekben az években növekszenek és fejlődnek legerőteljesebben, ami a gyermek életerejét, idegeit rendkívül igénybe veszi. De ugyanakkor az iskolai figyelem és egész tanrendszerünk is erősen dolgoztatja a gyermeket, aki tehát két irányban van egyidejűleg leköltve: szellemi és testi vonatkozásban. Kétségtelen, hogy az otthoni és iskolai figyelem rákényszerítheti a gyermeket arra, hogy a testét fejlesztő energiák mesterséges elnyomásával figyelmét csak a tanulásra irányítsa, de ez nem minden gyermeknél sikerül és bizonyos fokon túl feszíteni egyáltalán nem is lehet a szellemi elfoglaltságot.

Minden szülő gondoljon arra, hogy a serdülés és testi fejlődés éveiben dől el a felnőtt ember egészségének sorsa. A testi fejlődésétől elröltetve elvont energiák nemcsak idegességre vezetnek, hanem a tüdő, izmok stb. rossz fejlődésére is. Ezért jár igen rossz úton az a szülő, aki meg nem elégedve a gyermek iskolai elfoglaltságával, még a különórát egész seregét is nyakába zúdíttja a gyermeknek.

A gyermek szórakozottsága és figyelmetlensége — amint azt Calparéde professzor kísérletei minden kétséget kizáróan igazolták — legtöbbször nem egyéb, mint a szervezet tudatalatti védekezése a túlterhelés ellen!

Erre természetesen legtöbbször vállvonogatva azt mondják: ha így is van, mit tegyünk? A gyermeknek muszáj tanulnia!

Ez szintén igaz. De a bajon mégis lehet segíteni. Mert egyedül és kizárólag a nevelőkön és tanítókon múlik, hogy sokszorosra tudják fokozni a gyermek

figyelmét anélkül, hogy elfárasztanák. Nincs ebben semmi boszorkányság. A tanuló szórakozottságát és figyelmetlenségét játsszi könnyedséggel szerelhetjük le, ha érdekesen, könnyen, szívesen adjuk elő a tananyagot! Anatole France, a franciák halhatatlan nagy írója mondta: a tanítás művészete nem más, mint a fiatal lélek érdeklődésének felkeltése. De ezt a kíváncsiságot csak boldog szellemekben ébreszthetjük fel és csak akkor, ha a tanítás nem terhet és unalmat, hanem boldogságot és kíváncsian várt érdekességet jelent. Tegyük ehhez sietve, hogy ez nem csak a tanár úr előadóművészetétől, hanem személyének rokonszenvenességétől is függ. Ezerszer megfigyelte mindenki: ha egy tanárt növendékei szeretnek, lényegesen jobb az osztály tanulásának átlagos eredménye, mint amilyent a többi tárgyakból produkál.

További oka a figyelmetlenségnek és szórakozottságnak: a gyermek fáradtsága. Sajnos, mindennap láthatjuk, főleg egészen kis elemistáknál, hogy álmosan, szinte még leragadó szemmel sietnek az iskolákba. A fejlődésben levő gyermek teste megkívánja az alapos alvást. E tekintetben bizony az élő ember-tióknak rosszabb dolga van, mint a vasból vagy acélból készült gépeknek. Mert ha például egy autót elindítunk, a soffőr alaposan megvizsgálja, hogy minden kis alkatrész teljesen rendben van-e, a csavarok meg vannak-e olajozva, a benzintartály tele van-e. Da vajjon ki törődik azzal, hogy az iskolába induló gyermek szervezetét birtokában van-e teljes ruganyosságának, az esze pihent-e?

Ez azonban még a könnyebbek és ritkább fajtája a gyermek fáradtságának, mert hiszen nagyjából reggelre a legtöbb gyermek mégis csak ki van aludva. Az elfáradásnak sokkal fontosabb fajtája az, amelyik az iskolában, az egymásra következő tanórák alatt fokozatosan következik be.

E tekintetben, főleg külföldön, számtalan kísérletet folytattak le annak megállapítására, hogy milyen mértékben merülnek ki a tanulók.

Érdekes kísérletet folytattak le ezzel kapcsolatban néhány francia iskolában. A tanár egy délelőttön keresztül minden óra végén néhány egyformán nehéz szöveget diktált a tanulóknak. Az első óra végén a diákok összesen negyven hibát ejtettek, a második óra végén hetvenet, a harmadik óra végén a hibák száma hirtelen százhatvanra szökött. De nemcsak helyesírási hibákat ejtettek az elfáradt tanulók, hanem igen sok szót félre is értettek, vagyis kétségtelenné vált, hogy hallásuk és felfogóképességük is romlott. Az így elfárasztott gyerekektől hiába várjuk azt, hogy teljes odaadással figyeljen a tanárra. Vegyük számításba azt is, hogy az iskolaterem levegője közben alaposan megromlott, az órák közti szellőztetés ellenére is fűledt, bályasztó, aminek fizikai hatása ugyancsak a tanulók ellankadásában nyilvánul meg.

Szülők és nevelők, ne csak azt vegyétek észre, hogy a gyermek szórakozott és figyelmetlen, hanem vegyétek észre azt is, amikor figyel és érdeklődik. Mert nincsen olyan gyermek, akinek érdeklődését valami föl ne keltené, ami látszólagos tunya közömbösségből föl ne rázná. Jőszemű és a lélektan tudományában jártas pedagógus sok mindent következtet ebből. Nemcsak azt állapítja meg, hogy milyen irányban kell a gyermek tehetségét nyomoznunk, de világos képet alkothat a gyermek egyéb hajlamairól is. Sok gyermek csak bizonyos tárgyakkal szemben szórakozott, míg másokkal szemben a legélelkebb érdeklődést mutatja. Ilyenkor kétségtelen, hogy a gyermek tehetsége, nem ritkán zsenialitása egy határozott irányba főrekszik és éppen ezért a szelleme figyelmetlenséggel védekezik minden olyan más tantárgy ellen, amely nem az ő sajátos szellemi éhségét szolgálja ki. Ezért mondja le Bonn a tehetség lélektanáról írt könyvében és bizonyítja egyúttal a példák százaival, hogy a zseniális emberek legtöbbször igen közepes bizonyítványa volt diákkorában. Csak egyes tantárgyakban tünnek ki és jeleskedtek, a többiből éppen hogy elégséget kaptak.

Megértéssel és gyengéd szeretettel vegyük hát tudomásul a gyermek szórakozottságát és mielőtt bármilyen irányban intézkednénk, először annak okát kutassuk ki. A fegyelem fontos eszköze a nevelésnek, de távolról sem a legfontosabb.

Egy szellemes asszony szellemességei

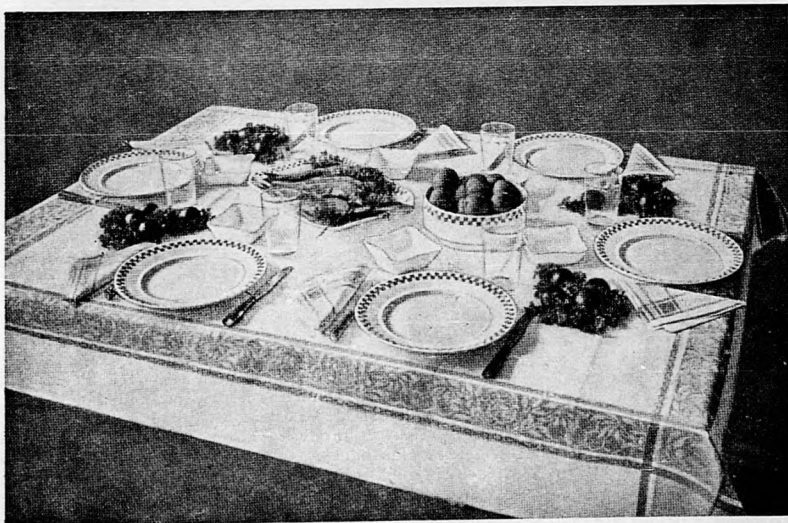
(Sophie Arnould, a 18. század második felének nem csupán körülrajongott énekesnője, hanem korának egyik legszellemebb asszonya és valóságos életművésznője volt. Az ötlet és finom gúnyolódás jéhférfényű jéhfője takarja figuráját, ha jéfbukkan a mult emlékeiből. Sok ellensége volt, mert szarkasztikus megjegyzései mindig határozott személyekre vonatkoztak. Ma már azonban, elvesztvén fájdalmas aktualitásukat, mondásainak igazsága és megjegyzéseinek éleslátása a szellem klasszikusai közé sorozza elporladt alakját. Ezért közöljük Sophie Arnould néhány megállapítását, amelyek a mai Párizsban újra nagyon népszerűek.) A szellemes férfiakkal úgy vagyok, mint a rózsákkal. Eggyel közülük élvezet és szórakozás beszélgetni. De ha sokan vannak együtt, elszédül a fejem, mint egy hatalmas rózsacsokortól.

Nem tudok hinni az „örök” szerelemben. Mert a férfi szemében a nő, amíg vágyának ellenáll, olyan, mint a talány, amelynek megfejtését keresi. Amikor azonban már megtalálta a bűvös szócskát a férfi, attól kezdve csak unalmas játéknak: megfejtett talánynak tekint a nőt.

Azok a férfiak és asszonyok, akik életük kétharmadrészét a nyilvánosság keretében kénytelenek végigélni, boldogok lehetnek, ha rátalálnak a nagy bölcseségre, ami abból áll, hogy életük hátralévő egyharmad részét az árnyék jétkony homályában élhessék végig. Sok ember csak olyan ismeretségben van az erkölcsrel, mint a tolvaj az őt üldözö csendőrséggel.

A kacér asszonyok akkor ajánlják fel életüket az Istennek, amikor az ördög már tudni sem akar rólok.

De olyanok is a kacér asszonyok, mint egy történelemkönyv. A bevezetés a legérdekesebb olvasmány, szívesen forgatják a könyv lapjait a férfiak, egyideig el is szórakoztatja őket, de aztán kénytelenek beismerni, hogy tévedtek és innen kezdve már csak a sajtóhibák érdeklik kíváncsiságukat.

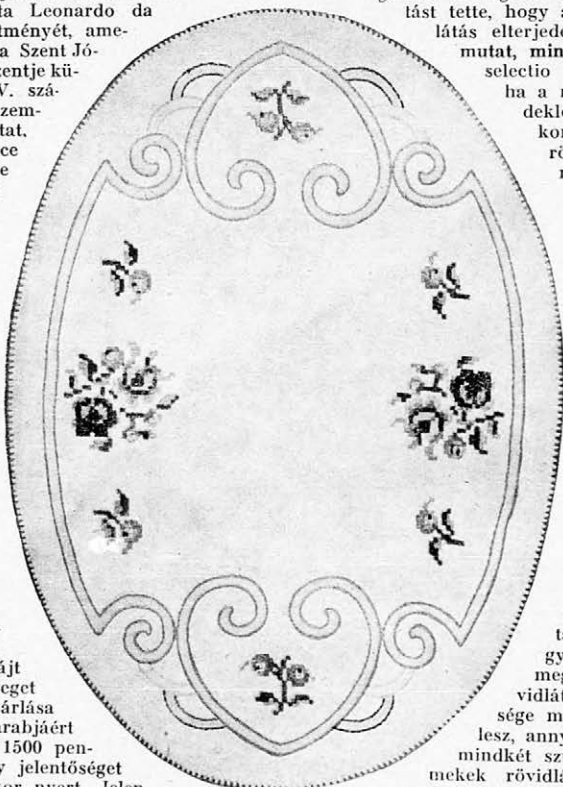
Terítés ebédhez

15 ARANY EGY SZEMÜVEGÉRT

A rövidlátás gyógyításának története • Irta: DR. BEREND ISTVÁN

1319-ben Juta osztrák hercegnő esküvőjén, Bécsben óriási feltűnést kellett Padua podestájának: Buanaparte Pietronak szemüvege, melyet orrán viselt. Ma pedig a német egyetemeken a hallgatók 50—60 százaléka hord pászszemet. A mai nemzedék el sem tudja képzelni, hogy milyen volt a helyzet akkor, amikor a látást szemüvegekkel még nem volt lehetséges javítani. Pedig ez a korszak nincs is olyan távol tőlünk. Igaz ugyan, hogy sokan vitatták, hogy az ókorban az egyiptomiak, a görögök s a rómaiak is ismerték már a szemüvegeket de ennek nincs semmi alapja. Sokáig azt vitatták, hogy Nero császár pászszemet használt. E nézet alapja a nagy római író: Plinius egy megjegyzése. Plinius azt mondja, hogy Nero smaragdon át nézte a gladiátorok küzdelmét. Ezen az alapon Renan azt írja, hogy Nero rövidlátó volt s monocle-t használt, Sienkievics is rövidlátónak írja le Nerót. Pedig Nero nem volt rövidlátó, hanem legfeljebb gyenge szemű, ami arcának fennmaradt ábrázolásán látható is, amennyiben a nagy fejen kis, mélyen ülő szem volt. Nero a smaragdot nem mint fényzóró lencsét használta, hanem legfeljebb, mint védő üveget, vagy azért, hogy a zöld színezésben gyönyörködjék. Anachronismus, hogy a XV. és XVI. századbeli festők Pythagorast, Vergiliust, az apostolokat pászszemmel ábrázolják, sőt a szemüveg feltalálásának történetirója: Greef berlini tanár azt írja, hogy Budapesten látta Leonardo da Vincit egy tanítványának egyik festményét, amelyen a gyermek Jézus kezében tartja Szent József szemüvegét. A pászszem védőszentje különben Szent Hieronymus, ki a IV. században élt s akit állandóan pászszemmel ábrázolnak. Minden jel oda mutat, hogy a szemüveg bölcseje Velence s feltalálása a XIII. század végére esik. Az eszmei alapot ugyan Roger Bacon tudós angol szerzetes adta meg, de az eszme megvalósítása a velencei nagyügyességi üvegcsiszolók érdeme. Sokáig Pisa és Firenze vetélkedtek, hogy melyik város szülte a pászszem feltalálóját, sőt a firenzei temetőben sírkő is látható olyan felírással, mely szerint ott nyugszik Salvino D'Armati, a pászszem feltalálója (1317). De kiderült, hogy a sírkő későbbi századok hamisítványa. A szemüveggyártás első székhelye kétségtelenül Velence, illetve Murano szigete volt, Velence közelében. A szemüveg használata a XIV. században gyorsan elterjedt; Petrarca és Dante is említik. A szemüvegek a végrendeletek értékes tárgyai lettek. Beszerzésük kezdetben igen nehéz volt. A szász herceg a XVI. században Velencébe küldött egy lakájt 15 magyar arannyal, hogy szemüveget vásároltasson. A szemüvegek vásárlása csak hónapok múltán sikerült s darabjáért 50 tallért, mai értékben körülbelül 1500 pengőt kellett fizetni. A pászszem nagy jelentőséget csak a könyvnyomtatás felfedezésekor nyert. Jelentősége nőtt, amidőn a lencsékét optikai eszközökbe illesztették s ezekkel egyrészt a világegyetemet kutatják, másrészt a végtelen kis élőlényeket sok ezerszeres nagyításban tanulmányozták. De mindig akadnak okoskodók, kuruzslók, képzelődők, akik azt állítják, hogy a kultúra veszélyeztetni a szemet s hogy a pászszem a rövidlátás, a gyengélátás oka. Azt mondják, hogy a rövidlátást a pászszem növeli, az olvasás idezi elő. Akik ezt állítják, azok elfeledik, hogy a pápuák között is előfordul a rövidlátás, már pedig a pápuák szabadban élő vad néptörzsek, akik nem olvasnak, s akiknek nincs szemüvegük. Feledik, hogy rövidlátás előfordul a lovaknál és a szarvasmarháknál is. Sőt az is kiderült, hogy a közeli munkának még annyi szerepe sincs

a rövidlátás keletkezésében, amint azt még nemrég is hittük és tanítottuk. Hatvan év előtt Cohn Hermann boroszlói szemorvos vizsgálataival azt igyekezett kimutatni, hogy a német középiskolákban osztályról-osztályra növekedik a rövidlátók aránya. A nagy tudású dán Tscherning pedig arra vonatkozóan közölt adatokat, hogy a rövidlátás elterjedése arányos a közeli munkával járó foglalkozással. Földművesnél ritka, iparosnál gyakoribb, leggyakoribb a tudományos foglalkozásúaknál. De csak-hamar kiderült, hogy ezekből a leletekből nem lehet törvény-szerűsége következtetni. Feltűnt, hogy a német egyetemi hallgatók között aránytalanul több a rövidlátó, mint a magyar egyetemeken. A nagy különbséget nem lehetett avval magyarázni, hogy a német egyetemi hallgató állítólag többet olvas. Viszont megállapítást nyert, hogy nagyfokú rövidlátás földművesek között is előfordul, olyanok között, akik olvasni sem tudnak. A kérdést kísérletekkel is tanulmányozták, azt akarták bebizonyítani, hogy majmok, akiket fejlel lefélé lógattak, rövidlátókká váltak. A közeli munka kizárólagos szerepét a rövidlátás előidőzésében már rég megcáfolták a tapasztalatok. Fel kellett venni egy másik tényező befolyását s ezt a veleszületett hajlamban találták meg. Steiger svájci szemorvos hangyaszor-galommal végzett vizsgálatait alapján azt a megállapítást tette, hogy a távollátás, a rövidlátás, a rendes látás elterjedése éppen olyan törvényszerűséget mutat, mint akár a testmagasság. Öröklés és selectio játszanak szerepet. S csakugyan, ha a rövidlátók szüleinek látása felől érdeklődünk, feltűnt, hogy milyen gyakori a szülők, vagy azok egyikének rövidlátása. Most már érthető, hogy miért nem vezettek kívánt eredményre az iskola-hygiének azok a rendszabályai, amelyeket Németországban, éppen a rövidlátás leküzdésére életbe léptettek. De azért túlzás volna azt állítani, hogy a közeli munkának a rövidlátás előidőzésében semmi szerepe sincs. Legfeljebb azt mondhatnók, hogy a rövidlátás keletkezésében és növekedésében nincs az a döntő befolyása, amelyet neki eddig tulajdonítottak. Ehelyett az öröklés tényezője lépett előtérbe. Hogy ennek milyen szerepe van a látószervre, azt minden művelt ember tudja. A szintézis, az alkonnyathat rossz látás, az úgynevezett farkassötéttség, a szürkehályog egyes családokban évszázadokon keresztül öröklődik. Ugyanezt tapasztaljuk a rövidlátással is. Még nagyon sok gondos és körültekintő megfigyelésre van szükség, míg a rövidlátás keletkezésének törvényszerűsége minden részleteiben megállapítható lesz, annyi azonban máris kétségtelen, hogy mindkét szülő nagyfokú rövidlátása a gyermekek rövidlátását valószínűvé és érthetőbbé teszi. Ez azonban eddig egyetlen egy esetben sem akadályozta meg két egymásba szerelmes nagyfokú rövidlátó egybekelését! De akár öröklés, akár szerzett a rövidlátás, ma, a tökéletes szemüvegkészítés mellett nem hátrányos sem a munkában, sem a privát életben. A legújabb időkben az üvegcsiszolás és üveggyártás egyre jobban és jobban tökéletesedik, aminek következtében a szemüvegek is egyre tökéletesebbek és megbízhatóbbak lesznek. Ez azonban már nem tartozik ennek a cikknek a keretébe, amelyben csak a rövidlátás történeti fejlődésének néhány jellemző adatát és dátumát kívántuk felsorolni. Természetes, hogy a modern világítás is fontos szerepet játszik a szemek romlásában. A kultúra fejlődése vonta maga után a szemek gyöngülését és a kultúra fejlődése segít is rajta.

Keresztöltéssel varrott színes terítő. Leírás kézimunkarovatunkban. Beszerezhető MUL Kézimunkaboltjában (VI., Teréz-körút 6.)

1938

REGÉNY * ÍRTA: KERTÉSZ BÉLA

XIV.

Az inas széles mozdulattal tárta ki a fogadósoba ajtaját Piri előtt:

— Méltóztassék helyet foglalni! A báró úr azonnal jön.

Piri elfogódva nézett szét a gyönyörű szobában, melynek padozatát egyetlen hatalmas, nagyértékű perzsaaszonyeg borította. A falon Benczúr mester festménye: főúri szalonban mulató hölgyek. A sárga, zöld és vörös selymek, meg bársonyok valósággal világítottak, éltek. A malahitzöld kandalló felett a renaissance egy névtelen művésznének remekműve: kergetődő, kacagó, pufók kis angyalok. A bútorok a legnemesebb angol stílusban készültek, gazdagságot és komoly méltóságot árasztottak egyidejűleg. Vagyont érő hatalmas ezüst vedrekben élő virág illatozott. Piri szinte elfulladt ebben a gazdagságban. Csak most sejtette, hogy mennyire gazdag lehet Varjassy. Életében először látta közvetlen közelről a pazar fényűzéssé változott pénzt, a bútorra, szőnyegre, képekké, szobrokká, függönyre változott aranyat. Mennyit olvas s hall az ember a gazdagságról, de a szavak értelme idővel elkopik, hidegen hagyják képzelőerőnket. Csak amikor megtapintható és érzékelhető valósággá válik körülöttünk, akkor döbbenünk meg, akkor világosodik meg előttünk azoknak igazi tartalma és értelme. Piri alig tudta legyőzni nagy felindulását. Nem is a pénz parfümjétől szédült meg ennyire, mint inkább a szépségtől, amely varázsos erővel áradt a palota minden szegletéből.

Az inas újra megjelent:

— Méltóztassék... a báró úr kéreti a kisasszonyt!

Varjassy felállt íróasztala mellől és Piri elé sietett. Barátságosan nyújtotta kezét.

— Köszönöm a pontosságát... Foglaljon helyet... Nagyon komoly dolgokról szeretnék beszélni önnel... De azért kérem, ne nézzen ilyen ijedten... Szereti az édességeket? Egy kis bonbont?

Ezüst bonboniert kínált Piri felé, aki azonban sokkal nagyobb zavarban volt, semhogy hozzá mert volna nyúlni.

Varjassy kényelmes mozdulattal cigarettára gyújtott. Az arany cigarettatárcát azonban nem nyújtotta Piri felé. Ezt már túlságos bizalmaskodásnak tekintette volna egy alkalmazottjával szemben.

— Báró úr, — mondotta Piri, — vannak egészen különös véletlenek. Én ma vagy holnap akkor is eljöttem volna méltóságodhoz, ha nem telefonált volna értem!

Varjassy arcán élénk meglepetés tükröződött.

— Volna szíves azt is megmondani, hogy miért?

— Kérni akartam, hogy mentsen fel állásom alól.

— De hiszen ezt közvetlenül Kardos vagy Dárdai úrtól is kérhette volna...

— Igen... de nem csak rólam volt szó!

— Hanem még kiról?

Rátétes filc díványpárna

Izléses, olcsó, jó, garantált

butorokat

átalakításokat (modernizálást) kedvező fizetési feltételekkel

RADNAITÓL

iparművész, asztalosmester, Rákospalota, Bocskai-utca 53. Tel.: 295-489.

Szerelmeslevelek köntöse

Egy híres londoni régiségkereskedő katalógusában legutóbb néhány szerelmeslevél is szerepelt, amiket a nemrég elhunyt, nagy olasz költő: *Gabriele d'Annunzio* intézett a világhírű tragikához: *Duse Eleonorához*. A levelek külön érdekessége külső formájuk: bíborszínű tintával piros lapokra íródtak. Nehezen állapítható meg, hogy ez az érzés valóban olyan „lángoló szerelem” volt, aminőt a papír és a tinta színe szimbolizál. Viszont nagyon sok olyan halálos szenvedélyről tudunk, amiknek nem volt szükségük vörös gálaköntösrre, hogy a szavak izzását kifejezésre juttassák.

Például azok a szerelmeslevelek, amiket *Goethe* írt *Charlotte von Stein*-hoz, különlegesen érdekeltenek, sőt egyenesen megdöbbentenek minden forma tökéletes mellőzésével. Egyszerű írópapíron vannak a szerelmes sorok, sőt egész durva papíron, ami véletlenül a költő kezébe került. Igaz viszont, hogy a megöregedett *Goethe* már nem bízott szavainak hatásában. Azokat a szerelmesleveleket, amiket *Marianne von Willemers*-hez intézett, már ő is rózsaszín színű papírosra írta. *Casanova*, Európa elegáns szerelmi kalandora, a legváltozatosabb köntösökbe öltöztette szerelmesleveleit. Legalább is így számol be erről „Emlékezései”-ben, ahol nagyon sok levelet idéz is, amik azonban kivétel nélkül eltűntek. Viszont az a kevés, ami megmaradt, nagyon közönséges papírra íródtak. Valószínűleg azokból az évekből valók, amikor *Casanova* pénztárcája még feltűnően lapos volt. *Theodor Fontane* neve úgy maradt az utókorra, mint a legszebb szerelmeslevelek írója. Barátai úgy emlékeznek meg róla, hogy *Fontane* szörnyű féltékeny volt és ez a féltékenység tombolta ki magát leveleiben. A fiatalabb éveiből megmaradt levelek viszont a kor stílusának tökéletes kifejezői. Még abban is, hogy a legtöbbet pókhálóvékony papírosra írta. *Detlev von Liliencron*, aki szintén *Duse Eleonorát* árasztotta el szerelmesleveleivel, valósággal eredeti művészetet fejtett ki ezen a téren. A tintával írott levelekben a fontos szavakat színes ceruzával rajzolta bele. Viszont a másik szerelméhez: *Helene von Bodenhausen*-hez addresszált leveleibe egész mondatokat írt piros ceruzával, hogy a betűk színes kiemelésével a tartalom és érzés tüzes lángolását sikerüljön kihangsúlyoznia.

Érdekes volna tudni, hogy egészen egyszerű átlagemberek, hasonló esetekben milyen köntösbe öltöztetik szerelmesleveleiket. Úgy hisszük, hogy közöttük is sok ilyen különködő akad. Mert a szerelmes — akár zseni, akár egyszerű lélek — teljesen egyforma. És egy is a célja: minél előnyösebb színben akar feltűnni imádottja előtt és minél inkább el akarja hitetni vele érzéseinek lángolását.

HUMOR

Kohn halálsápadt arccal beállít Grünné-hez és így szól hozzá:

— Kedves Grünné, a férje eltörte a cuikkerét.

— Na, — feleli Grünné — az nem olyan nagy baj. Hogy történt a dolog?

— A cuikker akkor esett le a földre, amikor Kohn leugrott a száguldó autóbusról.

— Jaj, hiszen a férjem ilyet nem szokott csinálni!

— Igen ám, de egy zsebtolvaj kilopta az autóbusról a pénztárcáját és azt akarta elfogni.

— Na és elfogta?

— Sajnos, nem, valami megakadályozta ebben.

— Rémes, hát mi akadályozta meg?

— Egy motorbicikli.

— Miféle motorbicikli?

— Az, amelyik elgázolta, amikor leugrott.

★
A fiatal segédet első üzleti körútjára küldte főnöke, de előbb körülményesen és alaposan kioktatta:

— Nappal szorgalmasan dolgozik, körbejárja az üzleteket, este bemeleg egy kis vendéglőbe és egy pár meleg vörslit eszik.

Ha valamivel nem volna tisztában, azonnal táviratozzon.

Másnap a következő távirat érkezett:

«Nincs meleg vörslit, mit egyek?»!

★
APA: Amint látom: még mindig nem vagy tisztában a vérkeringés értelmével. Hát figyelj ide: Ha a fejem tetejére állok, akkor minden vér a fejembe tördül, de miért nem ömlik a lábomba, ha a lábamon állok?

JANKA: Mert a japának a lába nem olyan üres, mint a feje!

★
Kabala egyik üzlet megkötéséhez magával viszi a barátját és az ő jelenlétében alkuszik. Mikor hazafelé mennek azt mondja a barátja:

— Adolf, a te taktikádat én egyáltalán nem értem. Órákon át beszélsz, hogy minél mélyebbre nyomd le az árakat, holott én tudom, hogy neked egy vasad sincs és hogy adós fogsz neki maradni. Miért alkuszol hát órákon át minden fillérre?

Mire Kabala így válaszolt:

— Ezt azért teszem, mert nem akarom, hogy ez a szegény ember olyan sokat veszítsen rajtam.

— Önről, báró úr! Meg akartam kérni valamire.

— Nos? Halljuk, kisasszony.

— Én belépésem első perce óta mindenről feljegyzést készítettem. Kezemen át futottak a számlák, majdnem mindegyiken rajta van a kézjegyem. Noha egészen bizonyos vagyok benne, hogy a legszabályosabb gazdálkodás folyik a gyárban, a saját megnyugtatómra, nehogy utólag bármilyen szemrehányás érjen, kérem akartam, legyen kegyes távozásom előtt megállapíthatni, hogy az én kezemen semmitem sikkadt el és kötelességemnek lelkiismeretesen tettem eleget.

— A sikkasztások csupán később következtek be, miután a számlák és feljegyzések már kikerültek az ön kezéből, úgy-e kisasszony? Ezt akarta mondani?

Piri szíve vadul vert.

— Kérem, én ezt egyetlen szóval sem mondtam! Távolság áll tőlem, hogy bárkit is gyanúsítsak...

Varjassy változatlan kedvességgel mosolygott.

— Szóval, mennyire becsüli a nekem okozott kárt? Ötvenezerre? Vagy még többre? Megmondhatja nyugodtan, nem fogok meglepődni.

Akkor sem vágódnék hanyatt, ha azt mondaná, hogy az egész tőkét ellopták...

Piri megdöbbenve nézett Varjassyra.

— De ha ügyis tudja... akkor miért tűrte? — dadogta.

Varjassy furcsa mozdulatot tett jobb kezével, miközben hátradőlt a klubfotólyban.

— Van az úgy, hogy az ember néha nyitott szemmel követ el ostobaságokat. Belezuhan egy hangulatba, elnyújtózik egy szenvedélyben és egyszerre csak halmozni kezdi a veszedelmes élvezeteket. Nem lehet mindig okosan és szabályosan élni. Az ember fellázad a hétköznapiak unalma ellen. De az is lehet, hogy rögeszméket kerget. Például azt, hogy megtalálja a tökéletes nőt... Kezdi már érteni?

De még mennyire értette Piri. Minden idegszálával figyelte Varjassyt. Belebongogott a férfi szavaiba.

— Az ember néha túllendül a munkáján, — folytatta Varjassy, — költővé lesz, akit nem érdekel az üzlet. Különösnek találja, hogy mindezt elmondom magának? Ne csodálkozzon... Vannak gondolatok, melyeket el kell egyszer valakinek mondani, de nagyon nehéz hozzájuk partnert találni. Magát annak tartom. Van a lényében valami, mit úgyneveznek: becsületesség. Érdekes nő, az a legmodernebb úri fajta, akiben a munka becsvágya mellett kényelmes helye van a romantikának is... Hát látja, én is ilyen kétkelű vagyok. A gyáros és művész keveréke... Ez utóbbi költi el azt a pénzt, amit a gyáros keres. A pénzt nem is sajnálom. Ennél sokkal kínosabb az érzéseimben való folytonos csalódás.

Varjassy hirtelen mozdulattal felállt és élesen nézett Pirire:

— Mondja meg őszintén: úgy-e, Lola megcsal engem?

A kérdés váratlanul, szinte brutálisan zuhant Pirire, aki lélektelenül bámult Varjassyra.

— Válaszoljon! — sürgette a báró. — Az igazat akarom hallani! Úgy-e, mindenki nevet rajtam a hátam mögött? Látja, még ezt is tudom! Az ember néha halmozza az ostobaságokat. Szeretem Lolát és ahelyett, hogy magam mellett tartottam volna, még én nyitottam meg előtte a filmgyár kapuit... Pedig tudhattam volna, hogy az a forró siroccó, amely abban a világban fúj, elsodorja mellőlem... Nos, még mindig hallgat?... Igaza van, nem is kell válaszolnia. Hiszen csak magára kell néznie, hogy leolvassam arcáról, amit tudni akarok... A báró cigarettája idegesen parázslott fel. Pillanatnyi szünet következett. Piri teljesen elvesztette lélekjelenlétét. Úgy érezte, hogy könyörtelen, lelke mélyéig látó, gondolatait olvasó bírója előtt áll. A báró mintha gyönyörködött volna a zavarában. Piri majdnem sírva fakadt.

— Vallja be, — vette át újra a szót Varjassy, — hogy mindezt maga nagyon jól tudta... Ezért akart hozzám jönni... A becsületessége fellázadt a gondolat ellen, hogy résztvegyen a fosztogatók munkájában. Így történt? Igazam van?

— Én senkitem vádoló, báró úr!

— Jó. Nem faggatom tovább. Elfogadom a felmondását. És most hová fog szerződni? Ön úgy-e, annak a panzióknak volt a direktorja, amelyben Lola lakott. Ők csábították el állásából, Lola és Kardos... Így bizonyos felelősséget érezek. Lola és Kardos áradozva beszéltek az ön megbízhatóságáról. Látja, ez viszont az ő baklövésük, hogy egy lelkiismeretes embert is szerződtettek maguk

mellé. Azt föl sem tételezték, hogy ön nem válik szintén a cinkosukká. Szóval, mit tervez?

— Nem tudom... De hiszen ez nem is fontos! Varjassy elámult.

— Nem fontos? Maga fontosabbnak tartotta az én érdekeim megvédését a sajátjánál? Talán visszamegy a panzióba?

— Nem... az tönkrement. De majd csak elhelyezkedem valahogyan. Van egy kis megtakarított pénzem is az átmeneti időre... A dolog legfeljebb azért kínos...

Piri hirtelen elhallgatott. Zavartan vette észre, hogy máris többet mondott, mint kellett volna. De Varjassy könyörtelenül lecsapott a kérdésével.

— Mért nem folytatja? Tudni akarom, hogy mi az, amiért mégis csak kínos megválni az állásától?

— Menyasszony vagyok! — válaszolta egészen

halkan, lefojtott izgalmú hangon Piri.

Varjassy fanyarul mosolygott.

— Szóval a romantika, amiről az előbb beszéltünk. Szíve szerint választott, mert hiszen ha véglegénye gazdag lenne, nem volna szüksége, hogy továbbra is állásban maradjon. Remélem, magának szerencsésebb ösztöne van szerelmi problémáiban, mint nekem... Egyébként bocsánat, tudom, ez teljesen magánügy. Ami pedig az új állását illeti, azt hiszem, megoldhatjuk... Tud gyorsírást?

— Igen...

— Beszél angolul?

— Beszélök és írok is angolul.

— Akkor máris megegyezhetünk. A jövő héten beléphet hozzám. A titkárságnál fog dolgozni... A feltételeit ráérünk megbeszélni, egészen bizonyos, hogy megegyezünk. Nos, elfogadja ajánlatomat?

— Igen, boldogan! — kiáltotta Piri olyan őszinte lelkesedéssel, hogy a báró elmosolyodott és kezét nyújtotta.

— Akkor hát ezzel is rendben lennénk...

Ebben a pillanatban hevesen felvágódott a szoba ajtaja és Lola viharzott be. Olyan volt, mint egy fúria. Éppen elkapta a báró szavait és gúnyos, hideg hangon csattant föl:

— Miben egyeztek meg, ha szabad kérdezni? És hogy kerül ön ide, kisasszony? — fordult élesen Piri felé. — Hát ez sok! Ez felháborító!

— Kérem, Lola... — kezdte Varjassy. De a színész nő toporzékolva vágott a szavába:

— Hallgasson! Mit mondhatna azután, amit saját szememmel látok? Majd ezt elintézzük négy szem között. Előbb azonban takarodjon innen ez a szemét! Piri felsikoltott. Olyan mozdulatot tett, mintha Lolára akarná magát vetni. De Varjassy erélyes elhárító mozdulattal ugrott a két nő közé.

— Megtiltom, — kiáltotta Lolának, — hogy sértegetni merje Piri kisasszonyt. — Még védelmezi is? — sikoltotta Lola. — És én azt hittem, hogy maga szeret engem, hogy bízhatom magában... Így él vissza az érzéseimmel?

— Elég a komédiából, Lola! — mondotta jegesen Varjassy. Lola meghökkenve nézett rá.

— Ugy? — kiáltotta, — hát ezért jött Prire? Árulkodott rám? Aljas pletykákat és rágalmakat sugdos magának? Talán csakugyan nem is a barátnője, hanem a megfizetett kémje, akinek az volt a feladata, hogy spiclikedjen? És maga hisz egy ilyen aljas teremtesnek, aki előbb behízelgi magát az egyik fél kegyébe, azután rohan a másikhoz és annak adja el magát? Persze, érdemeket akart szerezni, azért próbált engem bemártani? Hát nem, ez képtelenség! Maga, aki úriember, nem szövetkezhet egy perfid cseléddel!

— Ne merjen rágalmazni! Most már elég! — kiáltotta magánkívül Piri. Piri becsületes keze ökölbe szorult. — Guszti! Guszti! — kiáltotta Lola. — Jöjjön be és dobja ki ezt a perszonát! Nem hallja? Az inasát hívom... azonnal távolítsa el ezt a bestiát!

— Ebben a lakásban csak én parancsolok! — mondotta keményen Varjassy — és én nem Cser kisasszonytól,

Sopek Kiváló shampoo

kutyák és egyéb háziállatok számára. Az élősdiék petéit is elpusztítja. A szőrzet fényét biztosítja. Használata gazdaságos, mert 125 gramm SOPEX 10 liter shampooot ad. Kérje mindenütt.

A 100 esztendő levélbélyeg

Az idő mulik, sőt röpi. Talán hihetetlen hangzik, de a levélbélyeg már megünneplélheti 100-esztendő születése napját. A levélbélyeg megszületése a következőképpen történt:

Rowland Hill, gazdag angol úr, kisebb utazáson vett részt és betért egy városka vendégfogadjába. Egyszerre csak jön egy levélküldőnc és a pincérleánynak, aki éppen Hill urat szolgálta ki, átnyújtott egy levelet. Abban az időben még az volt a szokás, hogy a küldőnc jelentkezésekor kellett megfizetni a küldőncdíjat. A feladónak nem kellett gondoskodnia a küldőncdíj kiegyenlítéséről. A pincérleány csak egyetlen pillantást vetett a levél borítékjára, aztán így szólt:

— Nem, ez nekem túl drága. Nem érdelem átvennem...

És visszaadta a levelet a küldőncnek. Hill úr gavallozónan felajánlotta, hogy a pincérleány helyett, kifizeti ő a küldőncdíjat. Így is történt.

Amikor a küldőnc eltávozott, a pincérleány feltépte a borítékot és a gavaljér vendégnek megmutatta a levél tartalmát: egyetlen lap üres papírt. Hill úr elcsodálkozott, a pincérleány azonban nevetett. Később aztán elárulta a vendégnek a ravasz módot, amivel ő és a fiúverelevélnek egymással. Az a bizonyos fiúver nagyon messze lakott innen és a küldőncdíj tetemesen nagy lett volna. Hogy ezt megtakarítsák és nővéreinek mégis küldjön magáról értesítést, megállapodtak egymással egy kis jelben, amit a boríték felső jobbsarkára rajzolnak és ami annyit jelent: „Egészéges vagyok.” A levél címzettje tehát csak ránézett a borítékra, látta fiúvere betűit, látta a megbeszélt jelet, megkérdezte a küldőncdíj nagyságát, amelyet drágának talált és visszaadta a levelet...

Rowland Hill mosolygott a két levelező ötletességén, de amint visszatért Londonba, azonnal felkereste a postafőigazgatót és elmondta neki a történetet. Együttal azonban javaslatot is tett, hogyan védekezék a posta az ilyen családok ellen... A javaslat ez volt: a jövőben a posta a küldőncdíjat nem a levél átvevőjén, ha-

HAJFESTÉS!

KOMOL hajfestékekkel festett haj szebb és természetesebb, mint az eredeti. Egyszerű, gyors, kényelmes kezelés és biztos eredmény. Díjtalan prospektust küld:

Vezérképviselőt: VI. Mussolini-tér 3. I.

nem a feladón hajtsa be és annak jelzésére, hogy a küldőncdij fizetve van, ragaszsanak egy hivatalos cédulát a borítékra.

Igy született meg nem csupán maga a postabélyeg, hanem maga az a tradíció is, hogy a postabélyeget a boríték felső jobbarkába kell ragasztani — oda, ahová a mi pincérlényünk fővére a megbeszéltek titkos jelzést rajzolta.

Mindez 1836-ban történt. A londoni postaigazgatóság a javaslatot azonnal nem valósította meg, mert csupán két évvel később: 1838-ban, Sidneyben (Üj-Dél-Wales) jelennek meg az első borítékok ilyen postai jelzésekkel, amelyek azonban még semmiféle értéket nem képviseltek.

Az első igazí bélyegek Angliában 1840-ben, Bajorországban 1849-ben, Ausztria-Magyarországon pedig 1869-ben kerülnek forgalomba.

A száz esztendő alatt a levélybélyeg hihetetlen karriert futott be. Nem csupán művészi szempontból, hanem speciális műgyűjtő értékét tekintve. Rajza és színezése tökéletesebb lett és ma, százesztendő jubileuma alkalmával megállapíthatjuk, hogy a rendes postai értéken felül külön műgyűjtői értékkel is rendelkezik. Ezt bizonyítja a világ rengeteg bélyeggyűjtője, akik épp oly szenvedéllyel gyűjtik ezeket a miniatűr festményeket, mint valamikor a művészt mecénásai a nagy festők műalkotásait.

Valaki hív engem...

Szöke partján a Tiszának,

Nótaszóval egyre várnak...

Napok jönnek, napok mennek,

Dalos szóval üzenetnek.

Ügy szeretnék hozzámenni,

Az ő szívében megpihenni,

Megölelni, megcsókolni,

Tisza-partján boldog lenni.

Társam nincsen, magam járok,

Minden este várok... várok...

Lelkem mindig odátéved, —

És nézem a sötétséget.

DR. TELEK LAJOSNÉ

hanem magától fogok ezennel méltó búcsút venni!

— Megőrült? — sziszegte Lola. — Hogy képzeled ezt, ilyen egyszerűen? Minek néz engem? Ohó, báró úr, maga még nem ismer engem! Vigyázzon, én nem riadok vissza a botránytól sem.

— Pedig a saját érdekében nagyon jól tenné, ha ezúttal kerülne a botrányt. Hagyjuk a hangosságát, Lola. Mindent tudok!

— Mit tud?

— Hogy maga és gengszter társai engem szabályszerűen kifosztottak. Hogy a filmet sokszorosan túlfizettették velem. Hogy maga nem az én érdekeimet védte meg, hanem Kardoshoz húzott... Tudomásom van a botrányokról, melyeket Kardosné maga miatt rendezett...

— Egy féltékeny örült öregasszony...

— És tulajdonomban van néhány gramofonlemez is!

— Miféle lemezeiről beszél?

— Oh, ezek érdekesebbek és értékeesebbek, mint Carusoé. Egy magán-detektív vette fel őket. Kardos úr filmgyári irodájában még a mult héten mikrofón készüléket szerelünk fel és e készüléken keresztül az önök legsuttogóbb párbeszédét is sikerült lemezeire rögzíteni. Nagyon épületes, gyönyörű szavakat és csökcuppogásokat lehet hallani, ha az ember leforgatja...

Lola elsápadt.

— Maga tudta ezt, — rikácsolta — és mégis képes volt naponta velem lenni, mosolyogni...

— Tudja, én a teljes munkát szeretem! — mosolygott gúnyosan Varjassy. — Nem csak magát akarom leleplezni, hanem az egész bandát. A filmmel kapcsolatos családok és sikkasztások láncolatát is...

E pillanatban a telefon élesen berregett. Szinte kísérteties volt ez a váratlanul felzúgó hang. A báró leemelte a hallgatót. Arcán óriási megdöbbenés látszott.

— Már késő! — rebegte. A keze reszketett a felindulástól.

— Mi történt? — kérdezte riadtan Piri.

— Borzalmas szerencsétlenség. A gyárból telefonálnak. Felrobbant a laboratórium. Most érkeztek a tűzoltók és a mentők... Állítólag halottak is vannak a lángok között... Jöjjen, kisasszony, azonnal odamegyünk!

Piri halálra rémülve rohant a báró után. Lola gyökeret vert lábbal bámult utánuk. Azután hirtelen támadt szörnyű gyanúval feltárcsázta a Gourmand panziót. A szobalány jelentkezett. Nem, a nagyságos úr nincsen otthon. Sem a nagyságos asszony!

Reszkető ujjakkal újra tárcsázott. A filmgyárat akarta felhívni. De annyira ideges volt, hogy kétszer is eltévesztette a számot. Azután mással beszélt a szám. És akárhányszor próbálkozott, mindig mással beszélt. Ott most szörnyű dolgok történhetnek...

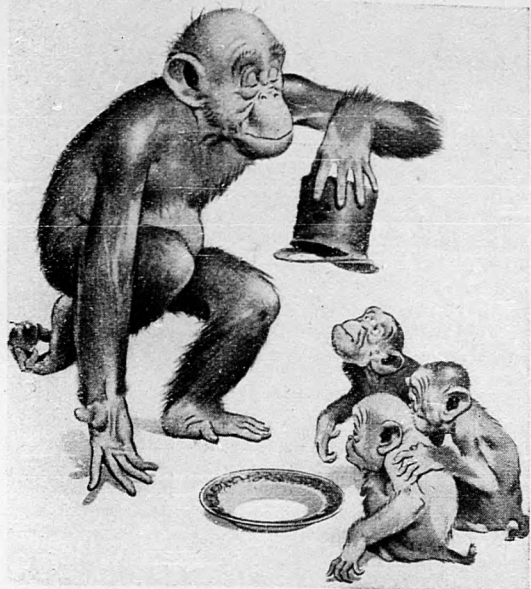
Nem bírta tovább idegekkel. Lerohant az utcára és a kocsijába szállt.

— Vissza a filmgyárba! — parancsolta a sofförnek.

A gyár előtt rendőrkordon szorította vissza a kíváncsi tömeget. A laboratórium lángokban állott és a tűzoltók-hősies erőfeszítéssel igyekeztek megakadályozni, hogy a tűz a szomszédos helyiségekre is átterjedjen. Csakánnyokkal döngötték a tetőzetet, törve, ropogva, irtózatos dübörgéssel zuhantak le a füstölő gerendák. A rendőrség közben már hozzá fogott a portás, az éjjeli őrök, néhány munkás és alkalmazott kihaltasához. A rendezői irodában a mentők próbáltak életre kelteni két borzalmasan összeégett, a fájdalomtól, füsttől eltorzult és bekormozott emberi testet. Kardos László már halott volt. A robbanás pillanat alatt égő pokollá változtatta a laboratóriumot. A szerencsétlen ember vad ugrással próbált menekülni, de az ajtó zárva volt. Az őrgöngy asszony mielőtt meggyújtotta volna a filmszalagokat, megforgatta a zárban lévő kulcsot és azután kihúzta és eldobta. Kardos iszonyodva ordított fel, mikor az ajtó őrgöngy rázására sem engedett és ugyanakkor a lángok közül mint egy réműletes démon vigyorgott rá az asszony kegyetlen, a diadalmas bosszútól vibráló arca. Egyszerre megértett mindent. Tudta, hogy kelepébe esett, nincsen menekülés. Ruhája lángot fogott, a füstben fuldokolt. Végső kétségbeesésében, félig eszméletlenül tántorgott vissza az ablakhoz, de azok vastag vasrácsal voltak védve. Ugyanabban a pillanatban a fal mellett álló hatalmas faállvány összedőlt. Kardos még egy szörnyű ütést érzett koponyáján, azután beleájult a halál végtelen sötétjébe. Közben a gyár portása, aki meghallotta az irtózatos robbanást, megnyomta a vészcsengőt. A gyár tűzoltósága azonnal munkába lépett, de nyomban látták, hogy a tűz megfékezéséhez kevesen vannak. Így is hősiessé megkezdték az oltást. De csak óvatosan és nehezen közelíthették meg a labora-

Bűvészmutatvány majoméknál. (L. Wood rajza a „The Sketch“-ből)

tóriumot, mert számolni kellett azzal, hogy még mindig nagymennyiségű robbanó filmszalag van ott felhalmozva. Másodpercenként hallatszottak az apró, fegyverlövészerről roppogások, melyek jelezték, hogy egyre újabb szalagtekercsek fogtak tüzet.

Perceken belül szirénázva érkezett a városi tűzoltóság is. Néhány fejszeceppal betörték a laboratórium ajtaját és az első tűzoltó, aki behatolt, megdöbbenve tántorodott vissza. Egy élettelen asszonyi testbe botlott. Szempillantás alatt felkapta és rohant vele a levegőre. A szerencsétlen nő borzalmas állapotban volt... A portás elképedve ismerte fel benne Kardos feleségét. Sejtelte sem volt, hogyan kerülhetett a gyár épületébe? Most már a mentőkért is telefonáltak. A városban percek alatt elterjedt a

borzalmas szerencsétlenség híre és nem csak a mentők érkeztek, hanem a kíváncsiak ezrei is. Autón, biciklin, gyalog jöttek és riadtan bámulták a tűzvész félelmetes látványát. Riasztó részletek szívárogtak ki: két halottat találtak a romok alatt...

Hirtelen hatalmas luksuszautó gördült a gyár elé. A rendőrök tisztelegtek. Izgatott, feldúlt arcú úr ugrott ki egy sápadt fiatal lány kíséretében. A helyszíni nyomozást vezető rendőrkapitány komor arccal fordult az érkező felé. — Azt hiszem, méltóságos uram, hogy a tényállást máris sikerült tisztáznunk! Nem szerencsétlenség történt, hanem tervszerű gyilkosság!

— Rettenetes! — hördült fel Varjassy. Pirinek még az ajka is elfehéredett ijedében. Borzalmas gyanú villant át agyán.

— A tettes, — folytatta a rendőrkapitány, — az áldozat felesége, aki nyilván féltékenységből követte el végzetes tettet. Az asszony még él, de haldoklik és lehetetlen kihallgatni. Az egyetlen rejtély, hogyan tudott a gyár helyiségébe észrevétlenül belopódnia. A kihallgatás most éppen ebben az irányban folyik.

A portás vallomása szerint a robbanást megelőző percekben már csak Dárdai és Kardos urak tartózkodtak a gyár épületében, a szokásos őrszemélyzetet és szolgálkat kivéve. Fél hat tájban Dárdai is eltávozott, a kapuban még néhány szót váltott a portással. Ő volt, aki utoljára beszélt Kardossal. Kardosné a kihallgatottak közül senkisémet látta. Most küldtem éppen egy detektívet Dárdaiért. Talán ő tud valami közelebbi részlettel szolgálni. Az autónak minden percben itt kell lennie.

Piri megrendülten, ájuldozva hallgatta a szörnyű beszámolót. Zokogva roskadt bele egy karosszékhöz. Lelke mélyéből sajnálta Kardosné, de borzadva gondolt Kardos irtózatossá válására is...

Dárdai lépett be, a detektív kíséretében. Arcán fakó rémület látszott.

— Az Isten szerelméért, — kiáltotta már a küszöbön, — igaz, hogy szerencsétlen barátom meghalt?

Varjassy némán bólintott. Dárdai homlokához kapott és magánkívül kezdett ajaveszékelné.

— Rettenetes... isszonyú szerencsétlenség! Szegény, drága jó fiú... Micsoda zseni volt!... Mennyit dolgoztunk!... És most mindennek vége! Hiába volt minden munka... Ez a nagyszerű film! Világszenzáció lett volna! És most vége! Én ezt nem élem túl! Megölöm magam!

Göresösen sírni kezdett. Az egyik mentőorvos morfiuminjekciót adott, hogy lecsillapítsa. De Dárdai vígasztalhatatlan volt. Kezét tördelte, sírt, azt kiabálta, hogy néki a művészkariertörte derékba ez a katasztrófa.

— Soha nem fogok többé ilyen remeket alkotni! — ismételte zokogva. — Könnyű a báró úrnak, nekivisszatéríti kárát a biztosító, de ki kárpótol engem a tönkrement munkámért!

A rendőrkapitány néhány percig nyugodtan várta a nagy indulatkitörés leiggadását. Azután erélyesebb hangon szólt Dárdaira.

— Vegyen erőt magán, uram! Ki kell hallgatnunk! Ön volt, aki utoljára beszélt Kardossal... Mért ment Kardos a laboratóriumba? Mi dolga volt ott?

— Fogalmam sincsen! Én az irodában búcsúztam tőle. A boldogult nem is értett a nyersfilmszalagok vizsgálatához. Talán becsalta valaki...

Aki a kutyáját igazán szereti

port vesz neki. Hatása nagyszerű. Nem mérgező, szagtalan. Kapható drogériákban, festékkereskedésekben.

DR. I. SPOHR:

Aludjunk kevesebbet, hogy többet éljünk!

Sokszor fordul elő, hogy este tízkor lefekszünk, rögtön el is alszunk és reggel hétkor mégis halálos fáradtnak érezzük magunkat. Emellett az előző napi munkánk nem is volt túlságosan kimerítő. Viszont máskor négy-öt órát aludtunk csak és amikor a vekker felébreszt, elég egy belső lendület, hogy teljesen vidáman, frissen ugorjunk ki az ágyból és kezdjünk hozzá a napi munkánkhoz.

A nagyon sok, úgy látszik, kevesebbet ér, mint a nagyon kevés. De nem csupán az alvás időtartamán múlik a felfrissült életérő, hanem azon is, mint a legújabb tudományos kísérletek bebizonyították, hogy mikor alszunk. Mert nyilvánvalóan ettől függ az ember jó vagy rossz, felületes vagy mély alvása.

AZ ÉJFÉLELŐTTI ALVÁS

Ma már bizonyosnak látszik, hogy az éjfél előtti alvás a legértékesebb. Ezt azonban nem úgy kell érteni, hogy az ember este féltízkor lefekszik és végigalussza az egész időt, amíg fel nem kell kelnie, hogy munkahelyére idejében elérjen. Az úgynevezett «mély alvás» idejét, amely feltétlenül éjjel előtt van, ki kell használnunk. Th. Stockmann kísérletei bebizonyították, hogy este 7-től 12-ig alszik a legmélyebben az ember. Éjfélkor aztán nyugodtan fel is kelhet, mert olyan friss és kipihent a szervezete, mint más időben csak sokkal hosszabb tartamú alvás után.

Az ő véleménye szerint felnőt, egészséges embernek elegendő 5 óra zavartalan, «mély» alvás, éjjel előtt, hogy a cselekvési kedv és munkabírást teljesen felfrissüljön. Természetesen ezt az alvást nappal, mint az állatok is szokták, kisebb alvásokkal még ki kell egészíteni.

A «POZITÍV» ÉS «NEGATÍV» ALVÁS

Ha azonban ilyen rövid alvás a test teljes kipihenését eredményezi, mi a magyarázata annak, hogy a szükségesnél több al-

vás ennek a «mély alvás»-nak jótékony hatását ellensúlyozza? A magyarázat így hangzik: a felfrissítő, «pozitív» alváson kívül van gyöngítő «negatív» alvás is. Ha az egészséges ember az elégséges alvás után mégis tovább alszik, annál fáradtabb és rosszabb kedvű lesz. Tehát pontosan akkor kell fölkelni, amikor a pozitív alvás — negatívvá változik át.

— Szép és jó, — mondhatják sokan, — de hát hogyan veszi ezt észre az ember álmában?

Több orvos kísérletei szerint: a mély alvásnak az a jellemző sajátága, hogy az ember, amikor a test kipihente magát, azonnal felébred, feltéve természetesen, hogy 4—5 óra alvás éjjel előtt történt. Arra kell tehát törekedni, hogy az ember teste az esti órákban szabályszerűen érezze az alvást megkövetelő fáradtságot.

AZ ÉJSZAKÁZÓK

Mi sem bizonyítja jobban, hogy ez a természetes alvás törvényszerűsége, mint az a körülmény, ha visszatekintünk az utolsó száz esztendő fejlődésére. Az emberek elvárosiasodása és az egyre jobban fejlődő ipari élet a lefekvés időpontját egyre későbbre, sőt éjjel utánra tolta ki. A mesterséges világítás, az éjszaka is fényes utcák és lakások arra kényszerítettek, hogy meghosszabbítsuk a nappalt.

Valamikor azonban a takarékos emberek a drága petróleum és gyertya miatt a besötétedéskor lepihentek és így «korán alvók» lettek. Ma azonban este 8-kor vascsorázunk, tehát 11 előtt nem is gondolhatunk a lefekvésre. A vidéken mindenestre még ma is egészségesebben élnek az emberek, mint a fővárosban.

A 100 ÉVESEK ALVÁSA

Bulgáriában még nem is oly rég a «természetes» alvás volt általános. A legújabb nemzedék azonban eltanulta Nyugat-Európa modern élet-tempóját. Az öreg bolgárok még ma is este 6-kor becsukják az ajtókat és lefeksznek. Röviddel éjjel után kezdődik a munka, amely rövid alvásokkal délután 5—6 óráig tart. Így dolgoznak a szorgalmas bolgár parasztok. Idegenek, akik Bulgáriában járnak, elcsodálkoznak azon, hogy a kis kávéházakat éjjel után nyitják ki. Ennek a népnek természetes bölcsesége és egészséges életmódja meg is hozza a kívánt eredményt. Statisztikai adatok igazolják, hogy Bulgáriában éri el a legtöbb ember a 100 éves életkort.

— Ismerete ön Kardos feleségét?

— Igen... hogyne...

— Látta ma délután itt a gyár telepén, vagy akár a gyáron kívül?

— Nem láttam. De észrevettem, hogy szegény barátom feltűnően ideges volt. Megkérdeztem, hogy mi baja van és akkor mondta, hogy megint látta az asszonyt a gyár körül settenkedni... Mást nem tudok. A legnagyobb rejtély előttem, ami történt!

Egy detektív lépett az irodába, ahol a kihallgatás folyt.

— Megvan a rejtély megfejtése, már tudjuk, hogyan került Kardosné a gyár épületébe. Az udvar homokjában friss léptek nyomát fedeztük fel, melyek a kerítés hátsó kis kapujához vezetnek. Ott bocsátották be az asszonyt. Még pedig csakis olyan egyén engedhette be, akinél a kapu kulcsa volt, mert valószínűtlen, hogy az asszony át tudott volna mászni a kerítésen...

— Kinél volt a hátsó kapu kulcsa? — fordult a kapitány a portáshoz.

A portás vállalt vont.

— Annak csak egy kulcsa van és az ott lóg most is a portásfűkében. Én nem adtam senkinek sem oda!

Dárdai fakó arca egy árnyalattal pirosabb lett. Azt szerencsére senki sem tudta, hogy ő titokban másolatot csináltatott a kulcsról, mire alapos oka volt. Dárdai tele volt adóssággal. Azok közé a megátalkodott alakok közé tartozott, akik minél többet keresnek, annál kevésbé fizetik hitelezőiket, mert úgy vannak beidegezve, hogy mindig és mindenkit csak kifosszanak. Dárdai jól tudta, hogy néhány elszánt hitelező állandóan a főkapu előtt várja botrány rendezésére készen és ezért ha veszedelmet szimatolt, a gyár hátsó kapuján tűnt el.

Izgatott fiatal mentőörvos jelent meg a küszöbön.

— Az asszonyt sikerült néhány erős injekcióval magához téríteni. Használják ki gyorsan a néhány percet, amíg a hatása tart, mert haldoklik és menthetetlen!

A rendőrkapitány, Varjassy és Piri felugrottak és az ajtó felé siettek. Dárdai megsemmisülten roskadt egy székre, arcát tenyerébe temette. A kapitány visszafordult.

— Jöjjön ön is velünk! — mondotta.

— Mentsen fel, kapitány úr. Nem tudok. Az idegeim így is tönkre vannak téve!

— Azonnal jöjjön! — kiáltotta ellentmondást nem tűrően a kapitány.

Dárdai támolyogva állt fel.

— Nem tudok! — siránkozott.

A kapitány intett. Egy detektív karonfogta és valósággal magával hurcolta.

A rendezői szobában drámai kép fogadta a belépőket. A szoba hátsó sarkában a földön ponyvával letakarva feküdt a halott Kardos. Az asszony a kereveten félig ülő helyzetben párnákkal feltámasztva ült. Két orvos próbálta benne a lelket tartani. Rémületes sebeit nem lehetett mind elkötözni. Az égett nyers hús olyan iртózatot látványt nyujtott, hogy még az ilyen látványokhoz meglehetősen hozzá edződött kapitány is megborzadt. A szerencsétlen asszony nem szenvedett. A különböző érzéstelenítő szerek elnyomták fájdalmát. De a szervezetben véghez ment rettentő roncsolás már a delírium utolsó állomásába nyújtóztatta a haldokló testet. A két szem lázas csillogással meredt a belépőkre. Először Pirit pillantotta meg és ismerte fel. Piri emberfeletti erőlködéssel próbált könnyein keresztül mosolyogni. Kardosné arca megvonaglott. Kimondhatatlan pillantással nézett Pirire. Arcán végig folytak a könnyek.

A kapitány látta, hogy nem szabad az időt vesztegetnie.

— Asszonyom, — mondotta nagyon csöndes hangon, melyben volt valami a pap megértő és vigasztaló jóságából, — igyekezzék lelkiismeretén könnyíteni. Mindent tudunk, tudjuk, hogy féltékenységekben követte el tettét, hogy gonoszul bántak magával... Isten mindezt mérlegre teszi majd a nagy elszámoláskor. De mondja meg, ki engedte be a gyártelepre, hogyan jutott oda?...

— Az Isten elvette az eszemet! — motyogta a haldokló. — Oh Uram, Teremtőm, bocsásd meg vétkeimet!

— Nem maga a hibás, hanem aki bebocsájtotta! — mondotta szinte hipnotikus erővel a kapitány. — Maga sohasem lett volna képes gyilkolni, ha nem adnak rá alkalmat, ha nem lovalják egyenesen a bűnbe... Vallja be őszintén: megfizette valakit azért, hogy az épületbe bebocsássák?

— Nem!... Nem!... — tiltakozott riadtan Kardosné. Kezét maga elé tette, mintha rémeket hessegetne el.

— Maga csak áldozat! — hipnotizálta tovább a kapitány. — Mért akarja, hogy ilyen szörnyű gyanúval gyalázzák meg emlékéit?

Dárdai lábai remegtek. A háttérbe húzódva állt. Fejét lehajtotta és került a haldokló tekintetét. Egy pillanatra úgy látszott, hogy a véletlen ismét segítségére jön. Kardosné ajka megvonaglott. Valamit mondani akart, de hang nem jött ki a száján. Feje hátrahanyatlott.

— Meghalt? — kérdezte izgatottan a kapitány.

Az orvos tanácstalan mozdulatot tett. Ismét injekciós tűjéhez nyult. Dermedt

Lohr Mária (Kronfusz)

Vegyisztító-kelmejestő
Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

csendben figyelték a hatást. De a haldokló nem nyitotta föl többé szemét. Lélekzete rövid, szaggatott volt. Teste időnkint görcsösen rándult, azután egyszerre merev mozdulatlanúságba dermedt. Az orvos szíve fölé hajlott:
— Meghalt!

Visszamentek az irodába. Egy detektív várta őket, aki éppen egy férfi kihallgatását fejezte be. Mikor a társaság belépett, a detektív felállt és a kihallgatott egyénre mutatva, bemutatta a rendőrkapitánynak.

— Ez az úr a gyár gépésze. Ő vetíti az elkészült filmszalagokat. Önként jelentkezett, hogy vallomást tegyen. Kérem, ismétlje meg vallomását a kapitány úr előtt.

A gépész vállat vont, mint aki kénytelen belenyugodni egy kellemetlen helyzetbe.

— Én csak azt mondtam — kezdte vontatva, — hogy néhány nap előtt levétítem Dárdai úrnak és Kardos úrnak a már elkészült filmszalagokat. Láttam, hogy az urak nagyon idegesek... mert bizony a kép igen silány volt!

— Honnan tudja? — kérdezte a kapitány.

— A magamfajta gépész ezt még akkor is tudja, ha oda sem néz a vászonra. Azt hiszem, mi a hátunkkal és a mellünkkel is látunk. Mert ha a kép jó, akkor nagy parádé van. Verik a mellüket az urak, dicskednek, oda csódfítik az egész gyárat, népnünpélyt rendeznek és nekem is jut néhány szivar.

— Szóval azért hazudik, mert nem kapott borraivalót! — kiáltotta magából kikelve Dárdai. A gépész hideg ellenségeskedéssel nézett rá vissza.

— Nem hazudok én. És süket sem vagyok. Hallottam, amint az úr azt mondta Kardos úrnak, legjobb volna az egészet megsemmisíteni és újra kezdeni...

A kapitány arcán óriási meglepetés tükröződött.

— De hiszen ez egészen új és meglepő fordulat! Szóval önnek érdekében állott, Dárdai úr, hogy a már elkészült filmszalag eltűnjön?...

Dárdai nem válaszolt. Megingott és ajultán zuhant el. A mentőorvosok felemeltek, lehúzták kabátját. Az egyik zsebből kulcs hullott ki. A portás megnézte.

— A kutyafáját! — dörmögte — a hátsó kapu kulcsa!

A detektív már ki is kapta kezéből és rohant vele a kapuhoz. Néhány perc múlva visszatért. Jelentette, hogy a kulcs valóban nyitja a kaput.

Dárdai ekkor nyitotta fel szemét.

— A törvény nevében letartóztatom! — mondotta ridegen a kapitány.

Két detektív közrefogta és vitte a gyárépület előtt álló rendőrautó felé.

Amikor kiléptek a kapun, abban a pillanatban egy takszi érkezett. Ragyogóan elegáns, fiatal nő szállt ki belőle.

— Dárdai! — sikoltott fel a hölgy! — Mi történt, az Isten szerelmére, beszéljenek! Hol van Kardos? Mi történt vele?

A detektív némán mutatott egy fekete, komor autóra, amely a gyár elé kanyarodott. Lola megismerte: a rendőrség hullaszállító kocsija.

Lola iszonyodva ugrott vissza a taksziba. Otthon, mint az örült fogott a csomagoláshoz. Üldözött emberek menekülnek ilyen lázas kétségbeesetten. Fogalma sem volt, hogy mit dobál bele egy hatalmas bőröndbe. Mindegy volt, csak gyorsan el innen, ahol minden fojtogatta...

Egy óra múlva kint volt a pályaudvaron. Csak a kupében tudta meg, hogy véletlenül a bécsi vonatra ült. Szerencse, hogy útlevele állandóan készen volt. Varjassy ötletszerűen szokta egy-egy külföldi autótúrara invitálni... Végre elindult a vonat. Lola lehunyta szemét és befogta a fülét. Mintha csontkezek nyúltak volna utána a városból és halálsikolyok kísérték volna.

(Folyt. köv.)

A P á p a Ö s z e n t s é g e f o g a d ó t e r m e

Házi kozmetika

Szemöldök és szempilla kozmetikája

Ira: Dr. FOLDES MIKLÓSNE
(Junó kozmetikai intézet,
IV., Károly király-út 24.)

Az arc szépségének középpontjában a szemek szépsége áll. Ez utóbbiak hatását pedig lényegesen befolyásolják a helyesen ápolt szemöldök és szempilla. A mai divat szerint szép a szemöldök, ha az szépen ívelt. Ne legyen cernavékony, de ne legyen túlságos vastag sem. A szemöldök színe egy árnyalattal mindig sötétebb legyen, mint a haj. Így kiemeli az arc szép vonásait. Hátrányos a vékony, világos szemöldök, amely különösen szőkéknél és vöröshajúaknál fordul elő.

Ilyenkor, tekintettel, hogy nem rendelkezünk oly szer vagy eljárás feletti, mely a szemöldök szálait sűrítene, kénytelenek vagyunk a szemöldök sötétebbre való színezéséhez folyamodni. Ez történhet háziilag szénlél vagy szemöldökceruzával. Ezen eljárások hátránya, hogy meg kell ismételnünk naponta, sőt néha naponta többször is, tekintettel, hogy a víz lemossa. Ezért ma már általánossá vált ilyen esetekben a szemöldök tartós festése. Ez ártalmatlan festékekkel történik. A színezés általában hat hétig tart és ellenáll a víznek és mosásnak. Fontos, hogy a festés szőkéknél barnára és ne feketere történjék, nehogy túlságosan természetellenesnek hasson. Amennyire nem szép a ritka szemöldök, annyira szépséghiba a túl sűrű szemöldök, különösen, ha az összenőtt. Ilyenkor vagy csipesszel történik a ritkítás és szabályozás, vagy esetleg elektromos végleges szálirtással rendezhetjük a szépséghibát.

A szempillák akkor szépek, ha minél hosszabbak, sötétebbek és göndörök. Ha a természet mostohán bánk e tulajdonságainkkal, ugyancsak tartós festéssel lehet azokat megszépíteni. A napjainkban egy és más helyen divatos műszempillát annyira feltűnőnek, hogy csak a színpadra valók. Epolv kevésbé lehet mesterségesen serkenteni a szempillák fokozott növekedését, mintahogy a szempillákét sem lehet.

Újabbban kis eszközzel tudjuk göndoríteni a szempillákat, ami előnyösen fokozza a nő szépségét. Ha a szempillák között pikkelyes hámlás, korpádzás mutatkozik, ez többnyire a szemhéjszél megbetegedését jelenti. Ezzel a bántalommal annál inkább fordulunk minél korábban szakorvoshoz, mivel, ha a betegség idültté válik, a szempillák nagyfokú ritkulásához, esetleg teljes kihullásához és rendellenes visszanövéséhez vezethet.

Ezen tünetek többnyire macacs köd-hártyahurutokkal vannak összefüggésben és tekintettel, hogy egyik nemes érzék-szervünket, a szemet veszélyeztetik, gyógyításuk minél előbb a szemorvos feladata.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

«Sárka asszony.» A festékes anyajegyeket elektromos úton minél előbb el kell tüntetni, mivel a kozmetikai hibán kívül ezekből rosszindulatú daganatok keletkezhetnek az életévek előrehaladtával.

Mit szabad, mit nem?

VESEBAJ

A krónikus vesebajban szenvedő beteg táplálkozásának főelvei: tápláló, de nem izgató ételek, a fűszerek és az alkohol mellőzése, kevés hús, kevés tej, de sok tészta és tej: mintegy egy liter naponként. Helyes, ha időnként egy-egy gyümölcsnapot iktat be a beteg, amely napokon egész táplálkozása egy, vagy másikféle gyümölcsből álljon.

Levesek: Megengedettek a hamislevesek, burgonya-, áttört főzelék- és rántottleves, kenyér-, árpakása-, dara-, szágó-, tápóká-, tészta-, tej-, továbbá rizsleves kevés rizzsel. A zabderce-, gomba- és húsléves, úgyszintén a hüvelyesekből készült levesek tilosak. Tójas: bármilyen módon elkészítve fogyasztható, de 2-3 tojásnál többet ne egyék a beteg naponként.

Halak: Megengedettek: ponty, pisztráng, sügér, csuka, compó, keszeg, fogas főve, párolva, sütve, vagy kirántva, de nem gyakrabban, mint egyszer hetenként. Minden más hal, de különösen a lazac, hering, ángolna, kaviár tilos. A halkonzervek is tilosak.

Húsok: Megengedettek: marha, borjú, házinyúl, tyúk, galamb, fácán, ürü, disznó, liba, nyelv, velő, mirigy, mindez soványan, puhán, főve, párolva, vagdalva, sütve, vagy kirántva, de nem gyakrabban, mint kétszer hetenként. A mezei nyúl, szarvas, őz, fogoly és más vadak, továbbá minden zsíros, kemény, beszózott, füstölt, erősen fűszerezett hús, úgyszintén a borjúfej, borjúláb, ökörszaj, ökörfark tilosak.

Hentesárkák: Megengedettek: gyógysonka, enyhén füstölt nyelv. Tilosak: szalonna, kolbász, pástétom, kocsonya, aszpic, konzervek.

Burgonya: A burgonyásombócot és burgonyasalátát kivéve mindenféle burgonya megengedett.

Hüvelyesek: A hüvelyesek, úgyszintén a belőlük készült lisztek használata tilos.

Főzelékek: Megengedettek: sárgarépa, spárga, fiatal kalarabé, főzeléksaláta, paradicsom, feketegyökér. Tilosak: a nyers- és konzervfőzelékek, továbbá a répa, retek, hónaposretek, torma, kel, káposzta, zöldborsó, zöldbab, sóska, kovászos- és ecetes-ugorka.

Gombák: Úgy frissen, mint szárított állapotban egyformán tilosak.

Saláták: Megengedettek: főzeléksaláta, fejjessaláta, paradicsomsaláta, de kevés olajjal és ecet helyett citrommal készítve. A többi salátafajták, különösen az ugorka- és krumplisaláta, továbbá a hal- és hússaláta tilosak.

Mártások: Megengedettek a liszttel, vajjal, nem tilos főzelékekkel készültek. Az angol mártások és majonézek tilosak.

Cabonafélék: a rozs és zab kivételével mind szabadok.

Tészták: Megengedettek: metélt, macaroni, spagetti, felfújt, puding, császármorzsa, palacsinta, rizs- és darapép, könnyű gombóc, laza zsemlyegombóc, szalvétagombóc, könnyű túrós- és gyümölcsretek. A túlszíros és túlédes, különösen pedig a hússal, mandulával, mogyoróval, gesztenyével töltött tészták tilosak.

Edességek: Megengedettek a laza és puha piskóták és levelestészták, liszttel, vajjal, cukorral, mézzel, gyümölcslével, gyümölcscsel, lekvárral, de kevés tojássárgájával, csokoládéval és kávéval készítve, továbbá a töltelék nélküli ostya, keksz, cukorkák, bonbonok. Tilosak a zselatinnal, élesztővel, mandulával, mogyoróval, dióval, gesztenyével és marcipánnal készült sütemények és a fagyaltok.

Élesztő: Az élesztő használata tilos.

Péksütemény: Megengedett a szikkadt és piritott kenyér és zsemlye, kifli, felteve, hogy nincsen sóval megszórva, továbbá a szikkadt fekete- és grahamkenyér, a tejeskenyér és kétszersült. A friss és sóval megszórt péksütemények tilosak.

Kenyérre: Megengedettek a meg nem sózott vaj, a gyümölcisz, jam, gyümölcspép, gyümölcscsokonya, méz, esetleg még a zsír is. A sardellásvaj tilos.

Sajtók: Megengedettek a túró, imperial, gervais, krémsajt. A fel nem sorolt sajt-félék tilosak.

Gyümölcsök: Megengedettek nyersen elsősorban a narancs, mandarin, grape fruit, de az alma, körte, sárgabarack, birsalma, meggy, cseresznye, gömbölyűszilva, őszibarack és hosszúszilva is. Mindezek kompótnak, pépnek, íznek, kocsonyának és jamnak is. A nem teljesen érett gyümölcsök, továbbá a dió, mandula, mogyoró, gesztenye minden formában, még süteményhez is tilosak.

Fűszerek: Megengedettek: a só, ecet, kömény, fodormenta és kis mennyiségben a citrom. A bors, paprika, curry és mustár tilosak.

Italok: Megengedettek: víz, elpezsgtetett ásványvíz, gyümölcslé, Haag-kávé, világos tea, kamillatea, tej- és tejtermékek, kakaó és csokoládé is, de ezek csak kis mennyiségben. A szódavíz, szénsavban dús ásványvíz és mindennemű alkohol tilosak.

Egy egésznapos diéta példája:

A. Hústalan nap:

Reggel: Haag-kávé, vaj, gyümölcslé, fehérkenyér.

Tízórai: 2 tojás pohárban, piritott kenyér.

Ebéd: áttört burgonyaleves, főzelékpuding, paradicsomsaláta, darafelfújt gyümölcslével, gyümölcs.

Összönna: banán.

Vacsora: mákosmetélt, kompót, gervais-sajt, vaj, fehérkenyér.

B. Húsos nap:

Reggeli: világos tea tejszínnel, vaj, méz, fehérkenyér.

Tízórai: főzelékkel töltött palacsinta.

Ebéd: főzelékleves, főtt marhahús, vegyes főzelék, kompót, császármorzsa.

Összönna: Haag-kávé, kevert kuglóf.

Vacsora: burgonya friss vajjal, túró, piritott fehérkenyér, gyümölcs.

Kis hógom esküszik

Az oltár fényözönben égett,
Gyertyák lobogtak biztalan,
A Szent Szűz képe rád mosolygott
A színes üvegablakon.

Virágba festett hófehéren
A sok-sok róza, liliom,
Te mentél, mentél meghatottan,
Puhán ölelő bársonyon.

Fehér ruhában angyal létével,
Gloriolád a mirtuszkoszorú,
Angyallá lettél Isten várón
Piros szivecske, tiszta homlólú.

Oltárhoz léptél, bízó esdőn,
Szemedben könnyecsepp reszketett,
Igazgyöngy, őrizd féltőn, híven,
Amit a telked permetez.

Fehérben várt az oltár papja,
Isten bilincse fonta át kezéd,
Halkan susogta' kérdésére
Az élet megáldó ígérlet.

Mögötted fenn a boltív csendjén
Nászalt zenélt az orgona,
Megtelt litokkal, szent varázssal
A templom ódon csarnoka.

Szíved a szent tűz mámorában
Üvegharangot kongatott,
Örömré hívo' lágy zenéje
Mesés világba ringatott.

Örülj, örülj, a boldogság vár
Virágos, feszlő hajnalon,
Fáklyád hitszövétneke vezessen
S kíséren végig utadon.

Lengyel Rezső

A TÁRSASÁGBÓL

Bevezetésül hadd mondjam el kedves olvasóimnak, hogy az idej nyár felejt-heteitlenül kedves emlékekkel ajándékozta meg a legfiatalabb írógárda igen tehetséges és ambíciózus tagját: Korompay Violát, lapunk munkatársát. Alsóörsi nyaralása kezdetén az élesszemű fiatal írórt megröhitették a kéznélfekvő humoros témák, amiktől nem is szabadult addig, míg «Oh áldott nyaralás» címmel egy négyfelvonásos vígjátékba össze nem sűrítette. Az elkészült és szatirikus humorral bőségesen fűszerezett darabot az Alsóörsön nyaraló ifjúság műkedvelő gárdája nagy sikerrel adta elő a szerző és Telegy György rendezésében. Tele van a darab jókedvű humorral, szívet, a nyár forró, kábító illatával, művészi játékkal, amelyenl vidéken ritkán találkoznak. Alsóörs közönsége nagyszerűen mulatott s szűnni nem akaró tapsorkánál köszönte meg a boldogság látától kipirult írónőnek, a fáradhatatlan rendezőknek és az összes szereplőknek a pompás, mulatságos estét. Külön meg kell említeni Bucsunszky Baby, Stráner Erzső, Mosshammer György főszereplők neveit, akik élénk, ötletes, de annál viharzóbban mulatságos alakításaikkal valóságosan frappirozták a közönséget. Jeney Zoltán festőművész hangulatos díszletei stílusosan szolgálták a darab intenciót.

Az észt köztársaság

Bpesti ügyvivője, Jöffert Richárd követségi titkár megjelent Reményi-Schneller Lajos dr. pénzügyminiszternél és átvitotta az észt fehér csillag-rend nagykeresztjét, amelyet az észt köztársaság elnöke, Paets Konstantin adományozott a pénzügyminiszternek az észt-magyar gazdasági kapcsolatok elmélyítése körül kifejtett tevékenységéért. Ugyancsak az észt fehér csillag-érdemrend nagykeresztjét adományozta az észt köztársaság elnöke Fabinyi Tihamér dr. titkos tanácsos, volt pénzügyminiszternek a magyar-észt gazdasági kapcsolatok kimélyítése körül szerzett érdemei elismerésül.

A Szent. Imre Szanatórium-egyesület

a Lukács-kertben kitűnően sikerült jótékony célú garden-partyt rendezett a Rózsadombon felépítendő karitatív kórháza javára, melynek építését még az ősz folyamán megkezdik.

Kedves előfizetőink

közül dr. Mészáros Miksáné kir. ügyész neje Moldavából, Bélydi Dénesné és férje Otátrafűdről, Ludvig Margit Hévígygyőrfürdőről, Szabadi-Bugyik Zsigmondné okl. zenetanár neje és kisleánya Babika Tiszaszentimréről keresett fel szíves üdvözlő soraival, amit hálással köszönünk.

Művészet és Sport

Mindenki biztosra vette, hogy egyik fiatal boxbajnokunk még az őszi szezon előtt házasságot köt egy társaságbeli, gazdag úrleánnyal, aki mint úszónő is szép sikereket ért el. Egy szép napon aztán kiderült, hogy a házasságból mégsem lesz semmi.

— Mi történt, — kérdezte egyik barátja az exvőlegényt. — Hiszen ez a leány

nagyon szép, nagyon gazdag és kitűnően úszik.

— Tudod, — hangzott a rezignált felelet, — az még nem lett volna baj, hogy volt menyasszonyom szép, gazdag és hogy kitűnően úszik, de amikor megtudtam, hogy ónagsága újabban már boxleckéket is vesz, meggondoltam a dolgot. Csak nem veszek el egy boxbajnoknőt feleségül! Képzeld el, micsoda családi életre lehetett volna kilitásunk!

Hímen-hírek

Kézdivásárhelyi és nyújtódi Jancsó Sára és dr. Kovács Béla a fásori református templomban tartották esküvőjüket. Tanuk voltak: dr. Jancsó László ezredorvos és dr. Kovács Károly tanársegéd. — Csepregi Iuka kedves előfizetőnk, Pinchehely, eljegyezte Tóth Vilmos, Simon-tornya. — Gubesi Rózsika kedves előfizetőnk, Kiskúnfélegyháza, eljegyezte Gyimesi Lajos tanító, Mosonszentános. — Kovács Kornélia kedves előfizetőnk Budapesten a Regnum Marianum templomban olárhoz vezette ifj. Tauber Tamás. — Szarvassy János uradalmi intéző és Vajda Mária leányát, Izabellát (Derekegyház-Tompahát) eljegyezte Nagy Tóth Mihály (Hódmezővásárhely). — Bessenyei Szabó Ibolyát a Pasaréti-úti Ieren-cs templomban olárhoz vezette Schall József okl. építészernök. — Plattner Etelka és Koitáub Ottó a krisztinavárosi plébániatemplomban tartották esküvőjüket. — Bakonyi Mária kedves előfizetőnk és Reich Sándor, Ajkán házasságot kötöttek. — Szilágyi Imre csendőrtiszthelyettes, lapunk előfizetője kedves leányát, Ilonkát, eljegyezte Kecskés József kántortanító, Solton. — Popovics Mária kedves előfizetőnk feleségül vette Kovács Zoltán, Munkács. — Fábidi Margit kedves előfizetőnk és Kiss I. Lajos örök hűséget esküdött a pestszentlőrinci r. kath. plébánia-templomban. — Oller Rózsa kedves előfizetőnk eljegyezte Hangay Jenő, Kámon. — Szontágh Piroska kedves előfizetőnk eljegyezte ifj. Arany-Tóth Pál tanár, Kispesten. — Szívboldívő írókívánságainkkal köszöntjük a jegyes-és házaspárokat.

Angyalkák érkezése

Ifj. Szendy Károlynak, az Elektromos Művek mérnökének felesége egészséges fiúgyermeknek adott életet. A legifjabb Szendy Károly nagypapája Szendy Károly polgármester. A polgármestert és családját ebből az alkalomból sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. — Marosi Béláné gépészmérnök neje és férje (Kispest) örömmel tudatják, hogy Szent István napján kisfiúk születet, aki a kereszttségben István Károly nevetet kapta. Keresztszülők: Dömjén Károly református lelkész és neje. — Gajdos Emil és neje Blau Gizella (Rákosszentmihály) boldogan tudatják, hogy két kis fiú mellett egy kisleányt küldött az Ég, aki a szentkeresztységben Gizella Vilma Margit nevetet kapta. Keresztszülők: Kutassy Margit és Hechlinger Ferenc. — Szakos Aladárné szül. Kovács Ilona malomellenőr neje (Céldömölk) boldogan értesít, hogy kis leánykájuk születet, aki a szentkeresztységben Agnes Gabriella Ilona nevetet kapta. Keresztzülei: Kovács Iván okl. közgazda, Futura főtisztviselője és neje Holtzpatch Gabriella.

A Magyar Öltözködési Mozgalom Országos Bizottsága

pályázatot hirdetett, hogy a magyar ifjúság tervezze meg a saját ünnepl ruháját. Dr. Ferenczy Ferenc állott ennek a mozgalomnak az élén. Ezerkét száz ruhaterv érkezett be a bírálóbizottsághoz és ennyi meghatóan naiv elgondolás között akadt néhány istenáldotta tehetséggel jelzett kiváló terv is. Ilyen ragyogó tehetségnek bizonyult a kis 13 éves Kövesdi Eszter polg. iskolai tanuló, aki rendkívül tehetséges ruhatervével megnyerte a pályadíjat: hét rend magyaros ruhát.

Utónyaralási hírek

Dr. Janovich Tiborné Soboron, Szolvenszkóban, Kostyál Kálmáné pénzügyőri felügyelő neje Hévízszentandrán, Varga Sándorné m. kir. folyamőr főhajónagy neje Egyházassalun, Kismariay Rudolfné Veresegyházán, dr. Gyalog Odóné Budapesten, özv. dr. Négyessy Lászlóné Balatonbogláron, Szabó Sándorné Pécsen, dr. Joób Béláné Balatonbogláron, Juhász Mária Budapesten, Posch Béláné Balatonfüreden, Kiss Sándorné csendőrtörzsmester neje Beregsurányban, Klementné Tóth Mária Szeged-Felsőtyánban, Hidegföldi Juliska Bugyin, özv. Szittay Lajosné Hévízen és Jankovits Dusáné Budapesten élvezik a nyaralás örömeit.

IN MEMORIAM

Mély részvétellel jelentjük, hogy Gál Károlyné szül. Agárdy Mária, 54 éves korában súlyos szenvedés után Céldömölkön elhunyt.

Dajka Ferenc vendéglős,

életének 56. és boldog házasságának 30. évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt.

Kegyelettel őrizzük meg emléüket.

Üde, bársonyos
arccal varázzsol a
Földes-féle Margitcréme

III ÁZTAR TÁS

Rovatvezető: ifj. székasi Sacelláry Györgyné

Tarhonyaleves. Zsírban tetszésszerű tarhonyát pirítunk, finomra vágott petrezselyem zöldjét, kevés reszelt hagymát, piproprikát teszünk bele és felereszljük hideg vízzel. Ha a leves felforr, megsózzuk, 1 evőkanál paradicsomot és ha van, zöldpaprikát szelünk bele.

Paradicsommártás. 1½ kg érett, szép paradicsomot megmosunk, a csutkját eltávolítjuk, lábosba tesszük, annyi vizet öntünk rá, hogy ellepje, megtisztított vöröshagymát egészben, kis csomó petrezselyemzöldjét és kevés sót adunk még hozzá. Ha jól szétfőtt a paradicsom, átörjük szűrőszitán. Egy lábosban felolvastunk 1 evőkanál zsírt és 3 lapított evőkanál lisztet téve bele, szép világos rántást készítünk. Egy levesmó húslevest a rántásra öntünk és gyorsan keverjük, nehogy csomós legyen, aztán beleöntjük a paradicsomot. Ha édeskedően szeretjük, először 3 kockacukrot dobunk bele, ha felforr és még savanyúnak találjuk, akkor ízlés szerint tovább édesítjük. Ha nincsen friss paradicsom, eltett paradicsomból ¼ literi veszünk, ugyanígy készítjük, természetesen a hagymát és petrezselyemzöldjét tálaláskor kivesszük belőle.

Sajtmártás. 15 dkg reszelt sajt (lehetőleg pármazsan legyen), ½ liter tejet, ½ citrom levét, 1 kanál lisztet és 4 tojás sárgáját jól összekeverünk tűzön, míg a kellő sűrűséget megkapjuk. Mártáscsészében tálaljuk.

Hús mellé apró túrógombóc. Két egész tojást, 2 evőkanál tejfelt, tojásnyagúságot vaját, ¼ kiló szitán áttört tehéntúrot kevés sóval nagyon jól elkeverünk, ¼ liter lisztet, 1 evőkanál gríz adunk hozzá és 15 percig habosra keverjük az egészet. Vizes tenyér között diónagyságú gombócokat formálunk belőle és forró sósvízben kifőzzük. Tűzálló edénybe 5 dkg vajat, 2 evőkanál jó tejfelt öntünk és forró sütőbe tesszük. Ha a vajastefel jó forró, belerakjuk a gombócokat és a sütőbe visszatevük, ¼ óráig pirítjuk. Borjú-sült mellé igen jó köret.

Cellersaláta paradicsommal. A meghámozott, nyers, karikára vágott cellert ½ citrom levével, 2 kávéskanál olajjal, kevés törött borssal, sóval és annyi vízzel, hogy jól ellepje, letakarva főzzük, de nem túl puhára. Levébe a tűzről, kihűtjük, jó majonézra tálra rakjuk és hámozott paradicsomszeletekkel és zöldpaprikával díszítjük.

Ökörszalsaláta. A jól megtisztított marhafejtűt sós, bőven zöldséges vízben puhára főzzük. Ha megfőtt és kihűlt, vékonyan felszeleteljük metéltre. Mustárt, ecetet, citrom levét, kevés tört borst jól elkeverünk és a már tálban lévő húsról öntjük jól elkeverjük és tálaljuk. Aki kedveli, tetejére karikára vágott hagymát is tehet.

Fácansüts. Csak a fiatal fácán húsa jó omlós és lehetőleg azt süssük meg. A fá-

cánt tollastól kibelezzük és pár napra felakasztva, félretesszük. Elkészítés előtt letollazzuk, a fejét szép tollával félretesszük, mert tálalásnál díszítésnek használjuk. Jól beszóva, szalonnával bőven megtűzelve, tepsibe tesszük, forró zsírral leforrázzuk, kevés vizet töltünk rá és másfél óráig folytonos öntözés közben puhára sütjük. Almapürével, párolt vöröskáposztával tálaljuk.

Nyúgerinc süte. A nyúl gerincét, két combját megtisztítjuk és füstölt szalonnával bőven megtűzelve, besózzuk. A pecsenyesütőbe 3 evőkanál zsírt olvasztunk s ha a zsír forr, beletesszük a nyulat. Két evőkanál jó ecetet összekeverünk 4 deci jó tejfellel és ezzel a keverékkel locsoljuk a sütőben levő nyulat 10 percenkint addig, míg a keverék elfogyott és a nyúl szelvé pirosra nem sült. A nyulat feldarabolva tálra rakjuk, a levét külön mártáscsészében adjuk fel.

Vadászhússé. Egy kiló sült borjúpecsenyét kétszer átdarálunk, 8 darab szitán áttört szardellát, 2 evőkanál kaprit, 1 citrom levét, kevés reszelt vöröshagymát, 1 deci tejfelt adunk hozzá és jól elkeverjük. Tálra rakjuk magasan, kúpalakúra és hideg helyen hagyjuk pár óráig. Tálaláskor főtt majonézzal bevonjuk és aszpikkal díszítjük.

Fogoly, galamb, vadkaesa, vajstészta-ban. Fialat foglyot vagy bármilyen vadszárnyast jól megtisztítva, kelőben beszóva, bő zsírban, szalonnával megtűzelve, folytonos öntözés és szurkálás közben pirosra sütjük. Kivéve a zsírból, jól lecsepegtetjük és teljesen kihűtjük. Vajstészta készitünk. Négy galambhoz vagy fogolyhoz 10 dkg lisztből, 10 dkg vajból, kevés sóval és gyenge ecetes vízzel meggyúrjuk, háromszor ismételve a nyújtást és hajtogatást a tésztából olyan négyszögeket vágunk, hogy a szárnyast betakarja. A szárnyast a tészta közepére helyezjük, úgy hogy a mellével felfelé legyen. A melle közepén a tészta két sarkát tojás fehérjével összenyomjuk. Sütőlapra helyezzük a tészta burkolt szárnyast és jó forró sütőben rövid ideig sütjük. Pikáns vadas vagy vajás mártással adjuk fel.

Hogyan tarthatunk el sokáig vadhust. Szarvas, őz, vaddisznó combjából a legkisebb csontot is kiveszjük. A vaddisznócomb, ha van bőre, abba csavarjuk bele, ha nincsen, úgy disznóbőrkebe jól beleszavazjuk és spárgával átkötözzük. A jól kicsontozott vadhust egy megfelelő fazékba tesszük ½ kiló bőrkével és mindenféle zöldséggel (sót, egész borst, fele víz, fele jó vörös bor legyen). Annyi legyen a kevert boros víz, hogy ellepje a húst. Fedő alatt addig főzzük, míg igen puha nem lesz. Ha esetleg lefőne a víz róla, meg kell ismétetni a boros vizet. Ha jó puha a hús, kőedénybe szedjük ki, rászűrjük a levét, tetejére ujjnyi vastag olvasztott zsírt teszünk. Nagyon hideg

helyen tartjuk. 1—2 hónapig is eláll. Ha nagyon sok húst teszünk el, úgy bármikor kivethetünk belőle, de akkor a tetején lévő fagyos zsíréteget egybe leveszszük róla, kevés kocsonyás levet is kivesszünk belőle. A zsírt felolvastjuk és újra ráöntjük. A húst, amit kivettünk, vékonyan felszeleteljük, a kocsonyát mellé tesszük és tormával adjuk fel. De a kocsonyát felmelegíthetjük, beletesszük a húst és melegen is feladhatjuk.

Pác készítése vadakhoz. Jó pác készítéséhez vörösbort használunk. A rendes páclevet felerész vízből, felerész ecetből készítjük, beleadunk karikára vágalt sárga- és fehérpépát, 1—2 babérlevelet, 10 szem feketebort, félkarikára vágott narancsot vagy citromot, egy kis kanál sót, egy egész fej vöröshagymát, egy kockacukrot megpirítva. Ezt a fűszer-mennyiséget 1½ liter kevert ecetes vagy vörösboros keverékhez használjuk. Jól felforraljuk és forrón öntjük a megtisztított vadra vagy egyéb húsról, amit vadast akarunk elkészíteni. 4—5 napig hagyjuk a páclében a nagyobb mennyiségű vadhúsokat, sőt tovább is. Nyúlnak 2—3 nap elegendő.

Birsalmalékör. A birsalmát jól megtöröljük, apróra összezzuk és kipréseljük a levét. A nedvét egy napig állni hagyjuk. Mikor a nedv másnap megtisztult, vígyáva leszűrjük és 4 liter léhez 1 liter 96 százalékos alkoholt, 30 darab apróra tört keserű mandulát, 2 darab fahéjat és 2 kiló törött cukrot adunk hozzá. Az egészet lehetőleg nagy agyagkorsóba töltjük és 10—14 napig állni hagyjuk. Szűrőpapíron üvegekbe szűrjük és 1—2 hónap után kitűnő likőr kapunk belőle.

TÉSZTARECEPTEK

Csokoládésuglóf. Uglóftésztát készitünk, ki-ki a saját receptje szerint. A uglóftésztát lisztes deszkára téve, ujjnyi vastagságúra kinyújtjuk, de csak egy nagy kocka alakra. Két szelet reszelt csokoládét hintünk rá, kevés mazsolát és apróra vágott mandulát, összesodorjuk, mint a rétest, aztán koszorúalakúra összefogjuk a két végét, egymásra nyomkodva, hogy ki ne hulljon a töltelék. Vajjal kikent és lisztezett formába helyezzük és meleg helyen jól letakarva kelesztjük. Ha megkelt, meleg sütőben 1 óráig sütjük. Ha megsült, kiborítjuk tálra és behintjük vaníliás cukorral.

Cukros gyűrűk. Három tojás fehérjéből kemény habot verünk, belekeverünk 25 dkg porcukrot, 1 késhegynyi fahéjat, 1 evőkanál mézet, 25 dkg lisztet. Gyűrűdeszkán jól összedolgozzuk az egészet és keshátvastagságúra kinyújtjuk. Gyűrűformára kiszaggatjuk és vajjal kikent tepsiben, forró sütőben megsütjük. Ha megsült, forrón jó sűrű cukros sziruppal megkenjük és meleg helyen tartjuk.

Mézesostya-torta. 30 dkg darabos diót, 30 dkg törött cukrot, 6 tojás keményháját és 14 dkg mézet habüstben foly-

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

ÉTREND

1938 szeptember 21-től szeptember 30-ig

SZERDA	
21	EBÉD: paradicsomleves, sertésült, tökfezelék, alma pongyolában. VACSORA: pirított borjúmáj, törzburgonya, uborka, kukorica, gyümölcs.
Rk. Máté ap. Pr. Máté	
CSÜTÖRTÖK	
22	EBÉD: gombaleves, párolt felsől tarhonyával, paprikasaláta, túrósgombóc. VACSORA: vese velővel, petrezselymes burgonya, hideg gyümölcsrizs.
Rk. Mária vt. Pr. Mária	
PÉNTEK	
23	EBÉD: zöldségkrém-leves, friss ponty rántva, majonézes burgonya, almásrétes. VACSORA: aludttej, sajt, zöld paprika, gyümölcshaláta.
Rk. Tekla szvt. Pr. Tekla	
SZOMBAT	
24	EBÉD: tejeles zöldbableves, paprikás borjúszület galuskával és burgonyával, kukorica, őszibarack. VACSORA: zöldséppaprikás rántotta, uborka, szőlő.
Rk. Fog. k. M. Pr. Gellért	
VASÁRNAP	
25	EBÉD: csontleves, paradicsomos bugyantott tojás, tüzdelt nyúl vadasan, burgonyakvokett, áfonya, krémeslepény. VACSORA: hideg nyúlástó, kovásos uborka, tejsajt, gyümölcs.
Rk. Gellért vt. Pr. Kleofás	
HÉTFŐ	
26	EBÉD: húseves májgombóc, főtt marhahús, tört burgonya, kapormártás, eszta-tott palaesinta. VACSORA: meleg füstölt oldalas tormával, kevert juh-túró, dinnye.
Rk. Cipr. Juszt. Pr. Jusztina	
KEDD	
27	EBÉD: burgonyaleves, egyben-sült sertéscomb, sárgarépa-főzelék, rizsfelfújt csokoládé üntettel. VACSORA: leelő tojással, uborka, csokoládégolyók.
Rk. Koz. Dam. Pr. Adalbert	
SZERDA	
28	EBÉD: lebbenesleves, paradicsomos káposzta, darált-hús-pogácsa, paprikasaláta, kukorica, szilva. VACSORA: gombapaprikás, rizs, sajt, gyümölcs.
Rk. Vencel kir. Pr. Vencel	
CSÜTÖRTÖK	
29	EBÉD: gujasleves esipetkével, mákos- vagy diósmetél. VACSORA: paprikás burgonya virslivel, dió és alma.
Rk. Mihály főa. Pr. Mihály	
PÉNTEK	
30	EBÉD: tejeles habléves esipetkével, velővel töltött palaesinta, vajmártás, madártej. VACSORA: sajtos eszta-sza, mézes dió, alma.
Rk. Jerom. ea. Pr. Jeromos	

sót, citrom levét és annyi fehérbort, amennyit a tészta felvesz. Jól összegyúrjuk, megveregetjük sodrófával és félretesszük pihenni. Fél óra múlva kinyújtjuk, rákenjük a hájat és összehajtjuk, négyszer ismételjük a hajtogatást és csak azután töltjük tetszés szerint. Ebből a tésztából kitűnő pogácsákat is készítenünk.

Mokkatorta. Hét tojás sárgáját 28 dkg finomratört cukorral jól összekeverünk, 4 evőkanál lisztet és a 7 tojás kemény habját adjuk hozzá. *Krém:* 4 tojás sárgája, 4 evőkanál cukor, 4 evőkanál erős feketekávé. Forró vízbe állítva krémme verjük. Ha kihűlt, 12 dkg lekevert vajt adunk a krémhez, a tortát megettöltjük, a tetejét vékonyan kenjük be és égetett, vagdalt mandulával behintjük.

Mákoslepény. 17 dkg lisztből, 14 dkg vajjal, 7 dkg cukorral, 2 tojás sárgájával, kevés tejszínnel tésztát gyúrunk. A tésztát két részre osztjuk. Az egyik felét a tésztának megsütjük, rákenjük a kihűtött máktöltelékkel, ráhelyezzük a másik tészta-lapot, tojással megkenjük és teljesen megsütjük. *Töltelék:* 30 dkg darált mákot ½ liter tejben, 12 dkg cukorral, 8 dkg mazsolával, 4 dkg citronáddal, ½ citrom reszelt héjával, 1 szelet reszelt csokoládéval, 1 evőkanál barackzselével jó sűrű péppé főzzük. Ha a töltelék kihűlt, a tésztát megkenjük vele.

Diőspogácsák csokoládé üntettel. Hat tojás sárgáját 6 evőkanál cukorral habosra keverünk, ¼ kiló darált diót adunk hozzá és végül a 6 tojás kemény habját és 1 evőkanál lisztet. Vajjal kikent és lisztetett tepsi-ben megsütjük. Ha megsült pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, baracklekvárral megkenünk egyet, ráhelyezzük a másik pogácsát és bevonjuk csokoládémázzal.

Túrótorta. 30 dkg lisztet 15 dkg vajjal és 1 egész tojással jól összedolgozunk.

A nagy
villamos
BOSCH
hűtőszekrény

csak annyi áramot fogyaszt, mint egy gyenge izzólámpa. Képes ismertető a vezérképvisellettől díjmentesen kapható: **Bosch Róbert kft. Budapest, V., Váci-út 22.**

½ cm vastagságúra nyújtva tortaformában a sütőbe tesszük. Ha félig megsült, ráteesszük az alábbi túrókeveréket és tovább sütjük. *Túrókeverék:* Annyi szitán áttört tehéntúrót, amennyi a forma kitöltéséhez szükséges, 3 tojás sárgájával, izlésszerűt vaniliás törött cukorral és 2 marék mazsolával összekeverünk és a 3 tojás kemény habját vigyázva bekeverjük.

BEFŐZÉS

Zöldségszárítás télire. A zöldséget szépen megtisztítva felszeleteljük karikára, edénybe tesszük, forró vizet öntünk rá, pár percig hagyjuk benne állni, kiszedjük és szitára rakjuk. Szellős helyre tesszük, de nem napra, mert attól elveszti a szép színét. Ha jól átszáradt, tüll vagy vékony ruhazacsókba tesszük és szellős kamrába felakasztjuk.

Halló!
RÁDIÓ
Nagykovácsynál!

Vevőink régi kívánsága teljesült!...

Horthy Miklós-uti fiókküzletünkben
RÁDIÓ-, GRAMOFON- ÉS LEMEZ-
osztályt nyitottunk. Pompás választékunk minden igényt kielégít.

Készülékeink és kiszolgálásunk tökéletességét biztosítja a „Nagykovácsy garancia”.

Nagykovácsy
BUDAI FIÓKKÜZLETE
XI. HORTHY MIKLÓS-ÚT 39.

tonos keverés közben tűzőn addig melegítünk, míg barnulni kezd. Ostyalapra gyorsan rákenjük, mert hamar hűl és szárad. Ráhelyezzük a másik ostyalapot és tálalásig hideg helyre tesszük.

Hájasztésza. Fél kiló sertés-háját jól kiáztatunk hideg vízben. Áttörjük szűrőszitán és hideg helyen pihentetjük. Fél kiló lisztet gyúródeszkára tesszük, kezünk között ledörzsöljük 1 tojásnagyságú hájjal. Ekkor gödröt csinálunk a hájas liszt közepébe, beleütünk 3 egész tojást, kevés

OSZOM CRÉM

Angol fűszeres paradicsom. Félkiló hámozott és felaprított gombát, egy kiló tisztított, felszeletelt vegyes zöldséget, két kiló paradicsomot, egy kiló almát, félkiló hámozatlan vöröshagymát, két liter borecetel, sóval, 6 szem szegfűszeggel, egy marék köménymaggal, két babérlevéllel, egy nagy evőkanál feketeborssal, két dkg gyömbérrrel, öt dkg mustármaggal és félkiló kockacukorral cserépfazékban jól elkeverünk és 24 óráig a tűzhely szélén melegen letakarva tartjuk. Másnap három óráig lassan főzzük, míg sűrű pép lesz belőle. Szítán áttörjük, kis üvegekbe töltjük és légmentesen lezárva, a forrás időpontjától számított 20 percig gőzöljük.

Dióval töltött szilva. Hámozott és vgyázva kimagozott szilvát három óra hosszágú gyengén meszes vízben áztatunk, azután bő vízben kimossuk és szilára rakjuk. Minden szem szilvába egy gerezd tisztított diót illesztünk és a szilvákat forró, sűrű szirupba téve, egyszer felfőzzük és félretesszük. Másnap a szilvákat a szirupból kiszedjük és üvegekbe rakjuk. A szirupot sűrítjük, majd kihűlés után rummal ízesítve a szilvára öntjük. Az üvegeket légmentesen lezárva, 20 percig gőzöljük.

Finom szilvalekvár. Az érett, megmosott és kimagozott szilvát feltesszük főni. Ha már egész híg anyaggá lett, áttörjük szítán, újra visszatesszük és fél óráig főzzük. Ekkor 1 kg szilvához 15–20 dkg cukrot, ízlés szerint törött fahéjat teszünk és folyton kavarva addig főzzük, míg a kanál megáll benne. Lehetőleg cserepedényekbe tegyük és csak 5–6 nap után kössük le.

Csipebogyó lekvár. A dércsipe vad-roszbogyókat megmossuk és alaposan letörölgetjük. Azután kettévágjuk a bogyókat és az apró, szőrös magocskákat kiszedjük. Annyi vízben, hogy jól ellepje a bogyó húsát, puhára főzzük. Ha egész puha, szítán áttörjük és lemérjük. Minden kilóhoz 60 dkg cukrot teszünk és addig főzzük folytonos kavarással közben, míg kellő sűrűségű lesz. Üvegekbe téve, légmentesen lezárás után 20 percig gőzöljük.

Bírsalma cukorban. A meghámozott és szeletekre vágott bírsalmát rövid időre forró vízbe rakjuk, hogy ne barnuljon meg. A bírsalma súlyával egyenlő súlyú cukorból kevés vízzel szirupot főzünk, amelybe ha forr, beletesszük a bírsalmát és lassan forralva, puhára főzzük. Ha elég puha, a bírsalmát kiszedjük, a szirupot sűrűre főzzük és üvegekbe rakott bírsalmára töltjük. Ha kihűlt, az üvegeket lekötjük és 20 percig gőzöljük.

Cukrozott gyümölcs. Bármilyen gyümölcsöt a következőképpen készíthetünk. 1 kg cukrot, 4 tálba zselatint, negyed liter vizet jól felfőzünk, beletesszük a gyümölcsöt és puhára főzzük benne. A gyümölcsöt kivesszük a sűrű szirupból, jól lecsgatjuk és szárítódesszánk, napon vagy meleg konyhában teljesen megszáritjuk.

Ecetes gomba félre. A gombát megtisztítjuk, bő vízben megmossuk, vékonyan felszeleteljük és üvegekbe rakjuk. Ecetes, sós, kissé cukros vizet forralunk, kihűtjük, azután a gombára öntjük, légmentesen lekötjük és gőzöljük.

szepő, májfolt, pattanás, arctisztítánságok ellen. Szépit, fiatalít. Próbátégy 80 fillér, nagy 1.80 előre fizetve. Utánvételt drágább. Rácz M. János gyógyszerára, Kiskunhalas.

Háztartási tanácsok

Kenyeret, zsemlyefélét ha száraz és nem egészen friss, sütőlapra helyezzük és meleg sütőben jól átmelegítjük. Megint friss és ropogós lesz.

Kissé állott vaját többször átgyúrunk friss hideg vízben s újra használhatjuk.

Húst jégszekrény nélkül úgy tarthatunk el több napig, hogy a húst ecetes vizes ruhába csavarjuk és jó hideg helyre tesszük.

Kérges sajtféléket, melyek gyorsan kiszáradnak, fehérboros — vizes ruhába csavarunk.

Üvegekből a vízkövet úgy távolítjuk el, hogy pár csepp sósavból, kékitőből és hideg vízből oldatot készítenek, vagyis 1 deci sósavas, kékitős oldathoz, 3 deci vizet veszünk, jól felrázzuk egy bedugasztott üveghöz és ebből öntünk keveset a vízköves üvegekbe. Az üvegeket rázogattuk és forgattuk, hogy az üveg oldalát is érje a folyadék. Ha már nem pezseg a sósav, akkor egy fadarabra kis rongydarabot kötünk és evvel kezdjük mosni és dörzsölni, de ügyeljünk, hogy a kezünkre ne fröccsenjen a sósavból, mert kimarja. Ha egyszerre nem jön le a vízkő, akkor ezt a műveletet többször megismételjük. Mindenféle porcelánedényt ezen módon kezelhetünk, ha vízkő rakodott rá.

Több olvasónk kért tanácsot, hogy régi jó receptjeiket nem használhatják, mert nem ismerik ki magukat a régi mérték között. Kívánságukra közöljük az átszámítást: egy meszely — négy deci. Két lat — 3 1/2 dkg, négy lat — hét dkg, 1/2 font — 28 dkg. Ezen az alapon az átszámítás könnyen eszközölhető.

TANÁCSOK KÉRNEK

Tisztelettel kérjük mélyen tisztelt Előfizetőinket, kegyeskedjenek megújítani lejárt előfizetéseiket, mert a pontos előfizéssel lehetővé tesszük, hogy lapunkat még nívósabb kiállításban jelentethessük meg. Nagyon hálásak vagyunk kedves előfizetőink nb. pártfogásáért s amikor kérésünkkel külön-külön felkeressük, nemcsak lapunk, hanem kedves olvasóink érdekében is tesszük, mert a mi munkánk és anyagi áldozatunk akkor hozhatja meg a teljes, értékes eredményt, ha ebben az áldozatban kedves előfizetőink is támogatnak az előfizetés pontos beküldésével és lapunknak ismerőseik körében való szíves ajánlásával. Teljes bizalommal és hittel reméljük, hogy ezt a kérésünket is azzal az igaz megértéssel és szeretettel méltóztatnak fogadni és a teljesítéssel segítségünkre lenni, mint a lapunk feljődésével kapcsolatos eddigi kéréseinket. Teljes tisztelettel

a Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Kedves olvasótársaink közül ki volna szíves tanácsot adni, hova helyezze el egy nagyon szegény özvegy asszony öt éves nyomorék, angolkóros gyermekét? Derék-

tól lejjebb fejletlen, csontjai hajlékonyak, labai vékonyak, nem képes ráállni, összecuslikanak. Az anyja is szívesen vele menne és élelmezése euenében bármilyen munkát elvégezne. Nagyon nagy jót tenne vele az, aki tanácsával hozzásegítené, hogy a gyenge apláikozástól nyomorék gyermekével együtt elhelyezkedhene. Szíves választukat továbbítanánk. Vaja Kálmán ny. közs. főjegyző, Szolnok, Kinizsit-utca 10.

Szeretettel kérem kedves olvasótársnőimet, szíveskedjenek segítségemre lenni egy nagyon jó krém leírásával, melyet deután uszonnára tudnék adni kizárólag hölgyvendégeimnek. Recept-küldeményüket „Zalamegyei” jelégre kiadóba kérem.

Kedves tővárosi olvasótársnőimet kérem, szíveskedjenek ajánlani egy szakértő perzsajavitó leányt, aki elszakadt perzsaszőnyegemet mérsékelt árért kijavítaná. Levelüket „Szőnyegjavítás” jelégre kiadóba kérek.

Carrarai márványszobor figurámról egy darabka takarítás közben letörtött. Kérem kedves olvasótársnőimet, szíveskedjenek tanácsot adni, mivel ragaszthatnám össze, hogy ne váljon el és a ragasztás állandó maradjon. Hálás köszönettel. „Cecilia” jelégre kérem szíves tanácsukat.

Egy kisebb japánkert részletet szeretnék házilag elkészíteni. A főváros környékén lakom. Hol szerezhetnék hozzá köveket és milyen növényekkel illessem be a kövek közötti részt. Hozzáírtó kedves olvasótársnőim szíves tanácsát hálás köszönettel fogadom. „Gödöllői előfizető.”

ÜZENETEK

Felhívjuk kedves előfizetőink szíves figyelmét ezen számunkhoz csatolt szírlapsablon mintáira, melyek alábbiak szerint használhatók fel. Az 1. számmal jelölt cakkozott mintával ágyhuzat-garnitúra díszíthető. A 2. számú mintával zárterítő sarkokrész díszíthető, a 3. számmal jelölt kis virágcsokrot pedig a sarkok közötti oldalon szétszórtan nyomtatjuk elő. Halvány rózsaszín, kék, sárga és lila színű mulinét használjunk a hímzéshez, a leveleket és szárazakat szintén halvány zölddel készíthetjük. A 4. számmal jelölt mintát használhatjuk fiatal leányok blúz-gallérra díszítésére. A virágok tetszés szerint hímehetők piros vagy rózsaszínű mulinével, a levélkék és száraz zöld színnel. E mintával a gallér egész körül teleshörva nyomtatandó elő. Igen hatásos díszítés és emeli a komolyabb öszi és téli ruhákat. Ugyancsak e célra is felhasználható a 3. számmal jelölt minta is. Az 5. számmal jelölt cakkozott mintával díszíthetünk női blúzingeit, kombinéit, mindkettőnek a felső részét és az alját is ezzel a mintával nyomtatjuk elő és az anyag színével azonos színű mulinével hímzendő. A cakkok közepén látható körök madeirával, vagy kitöltve hímehetők. A 6. számmal jelölt mezőkövesdi mintát szintén ruhadíszítésül használjuk. Nagyon kedvesen és üdítően hat ujjak végződésénél alkalmazva, úgy-szintén övre. A blúz elejét szintén lehet díszíteni vele. A mezőkövesdi hímzést jellemző, élénk színeket használunk a hímzéshez. Készíthető mulinével, sodrott selyemmel, vagy berlinerrel. Mentől több színnel készíthetjük, annál érdekesebb. Ha övre alkalmazzuk e mintát, a színezésnél arra legyünk figyelemmel, hogy az ismétlődő mintát más és más színekkel színezzük. A jobboldal felső sarkán levő SM és az FB monogramot ágynemű jelzésére hasz-

Dralle
A természet diadala-egészséges haj
A nyírfahajvíz (Birkenwasser)
 a haj természetes szépségét
 tökéletesen érvényre juttatja

náljuk. Az IG monogrammal női és férfi fehérműt, az EM, SB és GE monogram-mokat zsúrterítő, törülköző jelzésére használjuk. A zsúrtsablon mintái alábbiak szerint nyomtatandók elő: síma asztra ráterítjük a vasaláshoz használt vastagabb terítőt, erre helyezzük el az előnyom-tandó mintát, úgy, hogy síma felülete érintkezze az anyaggal és az érdekes részé legyen fölül. Ekkor az egyik oldal-ra nehezéket teszünk, pl. hideg vasalót, hogy a minta dörzsöléskor ne mozduljon meg. A zsúrtsablon előnyomásához használandó úgynevezett „kékporba” belemár-tunk egy posztó- vagy filcdarabot és ezzel négy-öt-ször átdörzsöljük az előnyom-tandó mintát. A kékpor a lyukakon keresztül átszűrődik az anyagra. A mintát fölemelve, megnézzük, hogy tökéletesen látható-e az előnyomtatott minta s ha ki-fogástalan, a zsúrtsablont eltávolítjuk és az előnyomott részt spirittal (denaturált szesz) befújjuk, hogy a kék por az anyaghoz tapadjon. Pár perc alatt az anyag megszárad és már kézimunkázható is. A szeszrel való befújáshoz parfüm-szóró is alkalmas. Kézimunkaboltunkban az előnyomáshoz szükséges kék por be-szerezhető.

Főjegyzőné. Szívesen közlöm kedves ol-vasótársammal, hogy a sárgaré, vala-mint minden fémtárgy, kivéve az ajtó-és ablaklincsek, amit gyakran érintünk meg, bevonható „Vernir“-lakkal. Tisztítás után könnyedén puha ecsettel áthúzó-doz ezen lakkal és utána félévig sem kell fényesíteni a fémtárgyakat. Főként sárga-réz tárgyakat óvhatunk meg ilyen módon barnulást előidéző oxidálástól. A lakk folyé-kony, egy rézgye behúzására 10 deka ele-gendő. Dekája 4—5 fillér. A behúzással gyorsan kell bánni, mert azonnal szárad és a már egyszer áthúzott részre vissza-térni nem szabad. A lakk a bevonás al-kalmával habos, de nem kell eldörzsölni, mert magától kisimul és fényes lesz.

K. Jánosné, Sátorajújhely.

Az augusztus 20. számunkban a Tanácsot kérnek rovatban „Hermann Imréné, Paks” aláírással levelezőlapon beérkezett kérdés alapján tanácsot és kérést jelentettünk meg. Lapunk ezen száma megjelenésekor meglepetésünkre Hermann Imréné nagy-ságos asszonytól, Paksról, levelezőlapot kaptunk (az előbbi-től egészen eltérő írással írva), amelyben arról értesít, hogy ő a lapunkban megjelent kérést soha nem intézte hozzánk és annak igazolá-sára hív fel, milyen alapon tettük közzé a tanácsot kérő szöveget. E felhívásra a választ megadtuk és igazoltuk, hogy valaki inkorrekt módon visszaélt nevével, amikor felkért bennünket a megjelent közlemény közzétételére. A történetekhez csak az a megjegyzésünk, hogy nem úri eljárással valakinek a tudta és engedélye

nélkül visszaélni a nevével, de büntetendő cselekmény is. Ismétlődés esetén nem elégszünk meg figyelmeztetéssel, hanem megtaláljuk a módját, hogy kinyomoz-zuk a más nevét használó levelezőt és nyilvánosan is leplezzük. Szerk.

Anyós. Nagyságos Asszonyom, a vejére való tekintettel nem tettük közzé a leírt szörnyűségeket. Nem lett volna helyes az elcsendesedett vihart felkorbácsolni. Mind-annyiukat megnyugtathatjuk, hogy helye-sen járt el. A fiatalok boldogságát éppen elég ideig nyugtalanította. A legmegfele-lőbb időben lépett közbe és az elintézési mód ellen senkinek nem lehet kifogása, s akik ismerik, azok jól tudják, miért történt intézkedés. Aki beszámíthatatlan, azzal nem lehet komoly beszéddel meg-értetni, hogy feldúlja mindannyiuk életét és miatta szegyenkeznek. Leghelyesebb volt külön lakásba elhelyezni, gondos-kodni ellátásáról. Hogy tovább is foly-tatja pletykáit, az ellen mit sem lehet tenni, de szükségtelen is volna, mert amugy

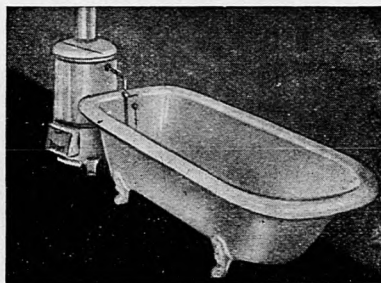
sem vezetne eredményre. Vannak embe-rek, akiknek az életseményei mindenkor kulisszák mögött játszódnak le és a csa-ládtagokon kívül senki bele nem nézhet, viszont vannak mások, akik nyílt színen, szemérmetlenül játsszák le legintimebb és legbensőbb érzéseiket. Fűnek-fának el-mondják jogos és jogtalan, felnagyított és elferdített panaszait. Talán csak azért, hogy minél sajnálatraméltóbbnak tün-tesék fel magukat és kéjelgve fürdenek az álsajnálkozás, sóhajos, kenetteljes szava-kban. És reggeltől estig így megy. Talán minden faluban van egy hasonló néni, hasonló panaszokkal megrakodva. Viszi, cipeli s még álmában is ezt jaj-gatja könnytelenül, pedig nyomkodja a zsebkendőt pirosra dörzsölt szeméihez, de könnyet senki nem látott benne egyet sem. Így élnek ők és tévedés volna azt hinni, hogy meg lehetne változtatni, a le-kére lehetne beszélni. Nem érti, hogy pa-naszkodásával gyermekeit bántja, akik ezt nem érdemlik, de ő csak tovább jaj-

Az otthon melegségét

a fárasztó napi munka után a

Lampart

ő n f ű t ő fűrdőgarnitúrával és a
LAMPART «CELUS» folyton-
 égő szobakályhával teremtjük meg.

A fürdőhöz nem kell vízvezeték.

Könnyen kezelhető, izléses, a lakásnak is díszé.
KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK
KÉRJEN PROSPEKTUST!

Kívágandó!

T.
LAMPART GYÁRTMANYOK ELADÁSA KFT.
Budapest, VII,
Érszébet-körút 19.

Kérek díjtalan prospektust a LAMPART önfűtő garnitúráról és a LAMPART CELUS szoba-kályháról.

Név

Cím

M. U.

A lakásfűtésnél nagy tüzelő-
 anyag-megtakarítás.

gat és tovább szomszédol, mert ő mindenütt jól érzi magát, csak otthonában nem. Neki a purgatórium kínjai jelentik, ha véletlenül otthon kell maradni és nem beszélheti ki magát. Minden nap ugyanazt ismétli és végül is az lesz, hogy az emberek menekülni fognak előle és nem állnak szóba vele, vagy ha meghallgatják, azt is csak szánalomból teszik, de tovább semmiféle konzekvenciát nem vonnak le. Szomorú falusi típus, aki rabja lett az itálnak és a társadalomra nézve már el is veszett, nem lehet visszatérteni a rendes, munkás életbe. Csavargás az életeleme, ebben merül ki elkallódott élete. Ettől a teherfételtől fel kellett szabadítani a fiatalokat és okosan cselekedett, hogy erőlyesen közbelépett.

Udv. Szerk.

«DÉVA» kozmetikai különlegességek: szőrtelenítő krém — hatása végleges —, szeplő elleni fiatalító krém, szappan, arcszesz, pirosító stb. XIV. Hungária-körút 116. (Thököly-út mellett)

Egy előfizető. Hajdúszoboszlóról «Egy előfizető» aláírással aug. 3-án küldött üdvözlőletét szeretettel viszonzozzuk. Szerk.

Boldogtalan. Szomorú elgondolni, hogy egy rendes polgári családnak lehetnek olyan problémái, mint Önnek van. Szomorú, mert a polgárszavokról, akik mindig igazi hitvesek és áldozatos lelkű jó anyák, ilyen súlyos panasz nem hangozhat el. Rettenetesen fájhat Önnek, hogy ismerőseitől, szomszédaitól olyan dolgokról értesül, amik kimerítik a feddhetetlen feleség fogalmát. Ha valaki elindul a lejtőn, a maga erejéből nem tud megállni. Nagy dolognak kellene történni, hogy tudatára ébredjen annak a nagy bűnnek, amit Önnel szemben követett el és követ el még mindig. A hitvesi és anyai fogalom olyan kötelezettség vállalását jelenti, hogy aki eltér, vagy eltéved céljától, a közelemény súlyos ítéletétől nem mentesülhet. És a közelemény meghozta ítéletét akkor, amikor Önnek tudomására hozta Argus szeméit el nem kerülhető eseményeket. Nekünk nem lehet ebben a kérdésben más feladatunk, mint az, hogy Önt arra kérjük, gondolja meg gyermekei érdekében, hogyan lehetne szerencsélten, félrevezetett feleséget visszatartani a lejtőn és visszavezetni a családi életbe, ahonnan könnyelműen kilépett. Gyermekeire kellene gondoljon, akik megnőnek és bizonyosan tudomást szereznek a ma történekről. Nemcsak fájni fog nekik, hanem szégyenleni is fogják, hogy anyjukról tiszteletlen emlékek maradtak fenn. Ez nem elégtétel Önnek. Valahogyan meg kellene közelíteni a lelkét és rávezetni, hogy saját magával szemben követ el bűnt, amikor eldobja magától a szeretet ajándékát. Az volna a szép és okos, ha őszintén megbánná eltévelyedését és őszintén vállalná, amire vállalkozott: jó feleség, jó anya lenni. Mert nincs nagyobb boldogság, felemelőbb hivatás, magasztosabb cél, mint a meglévő családért szívőből, becsülettel, tisztességgel áldozni fel az asszonyi életet. A feleség, az édesanyó övének hálás, lélekéből fakadó mosolya, a szeretet mindenre képes jó-sága, aminek felmérhetetlen értékét nem is tudjuk akkor felfogni, amikor kapjuk, csak akkor érezzük magunkat szerencsétlennek és kifosztottnak, elvesztés nélkül boldogtalanunk, ha örökre elvesztettük. Jaj annak, aki későn eszmél rá, hogy eldobta magától övének ragaszkodó szeretét. A szívünk azt diktálja, hogy meg-

bocsátással visszatérítheti még a veszélybe rohanót és megmenti az elsüllyedéstől. Hisszük, hogy egyszer nagyon hálás lesz Önnek, aki nem taszítja el magától, hanem szeretettel egyengeti, támogatja és segítségre van megtérésében. Nehéz az elbukottának felállni és tiszta tekintettel belenézni annak a szemébe, aki könyörülettel nyújtja feléje segítő kezét, de ha jóssággal és őszinte megbocsátással tudja segítségére nyújtani kezét és nem teszi rá lelkére a megálázatlanság bilincseit, hogy rabnak érezze magát, bizonyosan sikerül újélet kezdésére bírni és a tiszta élet mindenekfelett való értékével megismertetni, amitől nem fog soha eltántorodni. A megbocsátónak fel kell emelkedni a végtelen jószágú Isten parancsolata magaslatáig és éreznie kell, hogy megbocsátani annyit jelent, mint meghalni magunkat. Ez az egyetlen vágy hasza most át, mert nem büntetni, hanem javítani, gyógyítani akar.

Sziv. üdv. Szerk.

Szülők figyelmébe! Nagy gyakorlattal rendelkező, szakképzett tanár, vagy tanárjelölt *instruktőr, korrepetitőr, nevelőt* kérjenek bizalommal a Bölcsészettan-hallgatók Segítő Egyesületétől. Budapest, VIII., Múzeum-körút 6—8. II. u. Hívatalos órák: d. e. 9—1-ig. Telefon: 135-236. A tagok helyben (esetleg vidéken is) vállalnak oktatást. A közvetítés díjtalan!

Helyreigazításul közöljük, hogy a szept. 1. számunk 12. oldalán megjelent „Búcsú” című költemény írója *Gera Matild* és csak szedési hibából, tévesen lett a név *Gere*-nek szedve. Annál is inkább kötelességünknek érezzük a fiatal költőnő tévesen szedett nevét korrigálni, mert ezzel a kedves, hangulatos költeményével mutatkozott be olvasóinknak. Szerk.

K. Jánosné, Kistaresa. Ezúton köszönöm meg Nagyságos Asszonyomnak lapom iránti lojalis magatartását. Rendkívül meghatott előzékenysége, amivel fogadta a tévedés magyarázatát és talált mentséget. Nagyon bánt bennünket, hogy első küldeményünket nem méltóztatott megkapni. Sajnos, nem egy eset és nem az első, hogy reklamársból értesülünk ajándékunk meg nem érkezéséről. Bár kétszeres kiadást jelent a pótlás, de pótoljuk, mert előfizetőinket nem foszthatjuk meg az ajándéktól. Nagy örömmel és hálással köszönjük, hogy két új előfizetővel méltóztatik előfizetőink taborát növelni. Sokszor szívőből köszöntjük. Szerk.

RÉGI FÜGGÖNYEIT, díszpárnáit is ötletekkel **UJJA VARÁZSOLJA,** „Antionette”-szalon, IV., Krislóf-tér 2. I. Tel.: 183-260.

Mi lesz velem? Az élet nagyon sokunknak adós marad a boldogsággal és hiába kérjük, hiába könyörgünk, hogy valamicskét törlesszen, meghallgatásra sem találunk nála. De figyelmeztetem, hogy a túlságos megalázkodás kétélű fegyver s ha erről lemond, elveszítheti azt a keveset is, ami vizsgálatására megmaradt. A nő még a szerelében is őrizze meg büszkeségét, méltóságát, mert akik megaláznak, boldog nem lehet. Csak ritka esetben fordul elő, hogy elhagyja a férfi azt a nőt, akiről tudja, hogy nem tud nélküle élni és nem csak a boldogsága függ tőle, hanem létezése is. Helyesen következtet, amikor ezen a feltevésen indulva el, hiszi, hogy lesz még öröm is az életében. Nincsen olyan akadály ami ne volna ledönthető, ha akarunkat és erőnket ennek a célnak a

szolgálatába állítjuk. De nem hatolhatunk át a holnapot eltakaró függönyön erőszakkal sem, hanem be kell várjuk, míg elérkezik a perc és megismerjük a megpecsételt sorsunkat. Kívánom, hogy az Ön olyan legyen, mint amilyeneknek szeretné, hogy legyen. Sziv. üdv. Szerk. **K. P. Margot.** A versek — sajnos — nem érik el a közölhetőség színvonalát. Van bennük szépség, de a költészet színvonaláig nem tudott egyik sem feljutni.

Sziv. üdv. Szerk.

Pirike VII. «Amióta olvasom a MÚLT — írja, — örömmel tapasztaloztam, hogy mennyi sok fájó sebre tud vigaszt nyújtani Főszerkesztő Úr kedves tanácsaival. Így határoztam el, hogy kétséges, szomorú helyzetemben én is Főszerkesztő Úrhoz folyamodom tanácsért.» Bizalma nagyon megtisztelő s meggyőző, őszintén boldog volnék, ha megvigasztalhatnám, vagy legalábbis megnyugtathatnám s elhinné nekem, hogy nincs minden veszve, a borús ég kivilágosodik s az arcán is fellobog a boldogság mosolya. Hogy mindig csak egyhangú és mindig olyan egyszerű az élet, az fáj magának, kedves kisleány? Kár, hogy üresen konganak ezek a szavak, nincs bennük érzés, nem érintette meg a lélek. Aki így látja az életet, az semmit nem lát belőle. Szeretném, ha megtaníthatnám látni, hogy tudja megbecsülni a hétköznapiok egyforma csöndjét, egyforma nyugalomát, változalanságát. A nagy nyugalom poézise behullatja az ember lelkébe a megpihenés ritka áldásait s aki a lelkével érez, megérinti a Mindenhatónak, a nagy Alkotónak melegeidet elfáradását, csöndbe, nyugalomba, pihenésbe rejtett áldását. Ne ijedjen meg, a kifogásolt, megúnt egyformaság nem tart és nem is tarthat sokáig, mert az is az élet törvénye, hogy körülöttünk minden állandó változásnak van alávetve. Vannak világrengető változások és vannak apróbb, az egyes emberek életét formáló, örömet és gyötrelmes fájdalmat okozó változások. Egyik ember azért panaszkodik, hogy a csönd, a nyugalom hiányzik az életéből, a másíknak ép az ellenkezője miatt nyílik panaszra az ajka. Pedig egyiknek és másíknak is emberi rövidlátásból ered a panasz, mert ahol az a baj, hogy sok a nyugalom, ott a szellem van elmulpuva, s annak az érdeklődését kell felkelteni az élet külső és belső szépségei iránt, míg a másikat a nyugalommal és csönddel kell megismertetni, mert nem talál rá, ha odaül mellette, akkor is képtelen ráfigyelni. Nehéz dolog az élet egyszerűségét és komplikáltságát anélkül megérteni, hogy a lelkünkkel ne foglalkoznánk vele és csak a testi szemünkkel nézzünk át rajta. Láthatunk sötétet és világozóságot, láthatunk kaózzá váló zűrzavart, hallhatunk hangokat, melyeknek értelmét nem értjük, de csak azért vakabak a szemünk, mert nincs lelki érteleme mögötte. Nincs olyan csiszolt érteleme, amelyik a lélek kalauzolása nélkül behatolhatna az élet titkába, mert úgy járna, mint maga, kedves kisleány, hogy a csönd harmóniáját nem értene, unatkozna; a lüktető, dübörgő, zajos, folyton változó napok letörnének, elkábítanák és szerencsétlennek érezné magát. A ránehezülő nyugalomát eloszlathatja a lélek foglalkoztatásával és a munkát megbecsülő érdeklődésével. A munka is szórakoztatja az embert, mert nem úgy kell dolgozni, mintha robotha lenne fogva, hanem az alkotás, tökéletesítés lázával, mindig jobbat, mindig szébbet, akármiyen egyszerű munkakörre szorítkozzon hivatásunk. Szeretettel dolgozni, a szórakozás gyönyörét érezzük az idegeink-

Dán Testvérek IV. Váci-utca 6 (s a r o k) bundák

ben s aki így dolgozik, annak huszonegy óra is kevés, megtoldaná még huszonnégyrel s két keze helyett még kettőt kívánna, hogy a munka eredményét lelkesedéstől, ambíciótól fűtve fokozhassa. A munka himnuszát csak azoknak a szíve dalolhatja, akik életük minden mozzanatába beleviszik a szeretet alázatát. Ahol pedig a szeretet fénye világít, ott nem garázdálkodhat a lázongás. Sok-sok szeretet ünnepé várszolja a hétköznapokat, ünnepe az egész életet. Szeretni tanuljon meg, kedves kisleány és megváltozik maga körül minden s elsősorban maga fog megváltozni és nem találja nyugtalanítóan csöndesnek, egyhangúnak az életet, hanem olyan változatosnak, amelyben több a szépség, mint amennyit az ember képes fölmárkolni. Ha rátalál a keresett megoldásra, írja meg, örülünk, hogy segítségére lehettünk.

Szív. üdv. Szerk.
A Magyar Külgügyi Társaság kebelében működő British-Hungarian Society (Angol-Magyar Társulat) és az American-Hungarian Society (Amerikai-Magyar Társulat) védőésége alatt tizenkettő éve fennálló angolnyelvi tanfolyamok ez évben is V. ker., Markó-u. 18—20. alatt, az áll. Bolyai-gimnázium (reáliskolai épületben) nyílnak meg. Beiratások mind kezdőknek, mind régi hallgatóknak és haladókak szeptember 28-tól október 1-ig d. u. 5—8 óra között az igazgatóságnál (V., Markó-u. 18—20.), a tanfolyamok megkezdése után pedig az előadási órákban. Első előadási nap október 3., hétfő. Tanítási órák d. u. 4—9, külön irodalmi, tárgyaló és kereskedelmi levelezési csoportok. Beiratási díj az egész félvára 10.—P. Tandíj nincs! Bővebb felvilágosításokat szőbőileg készségesen ad az igazgatóság. S. Borbála. Igaz szívvel örültünk kedves levelének, amit ajándéknak tekintünk és hálás köszönettel őrizzük meg.

„Kedves Főszerkesztő Ur! Engedje meg, hogy pár keresetlen szóval megköszönjem azt a minden kényes ízlést kielégítő, gyönyörű ajándékot, amely rövid távolléteimből hazatérve várt. Nem vagyok a szavak embere, s így nem is tudok szóvirágos mondatokat papírra vetni, de az érzés mindent felülmúl. Köszönöm az ajándékot, amely kétszerte kedves, mert a „MUL”-tól kaptam, melyet rövid ismeretségünk alatt megtanultam tisztelni, becsülni és igazán szeretni. Ezt a szeretetet s megbecsülést érzem kell a „MUL”-nak, melyet minden más előfizetőtől is kívánok a „MUL” számára igaz szeretettel. Szíves üdvözléssel: S. Borbála.”
Igaz barátsággal és szeretettel köszöntjük.
Szerk.

B.-né. Hálás szeretettel őrizzük meg alábbi kedves levelét:

„Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur! Előfizető vagyok B. lapjának, melynek minden számát örömmel várom, nagyon megszereltem, szinte nélkülözhetetlené vált számomra. Üzenetét nagy örömmel olvasom, én ugyan még nem kaptam üzenetet, de mégis köszönetet kell, hogy mondjak a sok-sok jó, böles és hasznos tanácsért, melyekkel az Önhöz bizalommal fordulok el, mert kívánok az Önnek a hála Önnek szemben. Sokan megtalálhatták ismét magukat sorai után. Nagyon sokra becsülöm Isten félelmét, Isten szeretetét, mert minden fentről adott és csak úgy van lét itt a vándorútunkon, ha feltétlen Istenbe helyezett bizalommal és megrendíthetetlen hittel rendelkezünk. Fenséges öröm számomra olvasni az Ön bibliai ismeretét, mily jó azt tudni, hogy Istenbe vetett hittel megmutatja küzdő és kiutat nem találó embertársainak a leg-

lisztább, legfenségesebb felfelé vezető utat. Az Úr Jézus vezesse Önt továbbra is és áldja meg ezen magasztos hivatása betöltésében. Szívélyesen köszönti egy nagy tisztelője és hűséges olvasója: *Belbáné*. Minden meleg kézzirótást, minden kedves szót, minden lélekbeli fakadó mosolyt, minden baráti megértő pillantást szívünkben igaz szeretettel őrizünk meg. Nagyságos Asszonyom mélyen megtisztelő sorainak különlegesen nagy jelentőséget tulajdonítunk, mert a legnagyobb érték számunkra. Érezzük, tudjuk, hogy a szeretet a legnagyobb kincs, s mi ezt a kincset soha nem pazaroljuk el, mert ennél drágábbal, értékesebbel senki nem ajándékozhat meg bennünket. Nagyon-nagyon örültünk szeretetének. Mi is hasonlóval gondolunk Nagyságos Asszonyra. Szerk. **Fehérvári találkozás.** Régi-régi óta ez kedves, jóhiszemű, családott barátunk. A lány elfelejtkezik magáról, elfelejtkezik mindenről és... magára marad. Ha könnyelmű, könnyű fajsúlyú, lerázza magáról a szegénykezés, a megalázottság terhét és megy tovább, nem néz hátra. Ha szerencsés, találkozik valakivel, aki visszaadja önmagának és elfelejteti embe-ribb megbecsülésével, hogy elbotlott és megjárta a Magdolnának könnyes, szomorú útját. Nagy lelki erőre van szüksége, hogy segítség nélkül felemelkedjen és megbocsássa saját-magának saját magával szemben elkövetett bűnét. Mert bűn a magáról való elfelejtkezés is. Az elvesztett lelki-nyugalom rettenetes ár egy pillanatnyi boldogsággért. Az öntudatraébredés világosságában mind halványabb lesz az érzések viharában bíborra gyúlt arc s

amikor olyan nagy szüksége volna annak a segítő karjára, akinek rabja lett, hiába várja, nem jön, szomorú, esdeklő levelére nem válaszol. Egyedül maradt, olyan nagyon egyedül, hogy már csak a megsemmisülés iránti vágy egyedül gondolata. Ebben az élet-halálharcban belekapaszkodott a szívükből feléje áradó szeretetbe. Nem keresi, nem kérdezi, ki az a szív, amelyik kétségbeesésével befogadja, ahová menekülhet, védelmetkeresőn hozzá-simulhat. Szegény beteg testhöz, jójj, szeretetünkhöz fogadunk, pihenj meg és felejt el, hogy a boldogságról álmodtál, a boldogságban csalódtál. Szegény kicsi testvérszív, nagyon-nagyon sajnálunk, szeretnénk meggyógyítani. Reméljük, hogy meggyógyulsz, de addig, míg sebeid beheggednek, ne kínozd meg nagyon kedves barátunkat, aki most miattad szenved. Ó arra vágyott, hogy téged megfürösszön az öröm és boldogság extázisában. Miat-tad lett áldozat. Te hajszoltad bele ebbe a tragikus szerelembe, amiből nem jutott neki más, csak bánat, bánat, bánat. Téged szeretnénk elcsendesíteni, hogy nyugalmat találjon a felzaklatott lélek és letudjon győzni téged, a fájdalom okozóját. Legyőzni, ami annyit jelent, hogy előbb önmagunkat kell legyőzni, hogy a fájdalom csillapuljon és megszűnjön. Ezt izen-jük és hisszük, hogy amikor az élet megismertette a csalódás keserűségével, nem ültette ki kezéből a boldogságot tartalmazó poharat. Ha nincs is csordultig telve, eljön az idő, amikor újból megtölti és megismerteti az igazibb örömmel, csöndesebb, de tartósabb boldogsággal.

Szív. üdv. Szerk.

APRÓHIRDETÉSEK

Gimnáziumi érettségét itt oklevéles tanítóknál, hároméves privát gyakorlati felkészítéssel vállalja kimonodtan őr család magántanuló, elemista vagy középiskolás gyermekei vizsgára való előkészítését. Levelet: „Biztos eredmény” jellegre kiadható kérék.

Legmodernebb szabás-, varrástanítás. Mestervizsga. Vidékieknek bentlakás. „Elite”-szalón. Erzsébet-körút 58.

Női szabóság, plissé, mestervizsga. Kalocsay, Corvin-tér 1. Tanuló lány felvételik. Telefon.

Budapestre érkezőknek „Uri otthon” nyujtok. Hajdúné, ny. MÁV főmestér neje. Erzsébet-körút 2, III. 19. Emke-ház. Lift. Telefon: 132-900.

Zongorák, pianók előleg nélküli legkisebb részletre. Tisztviselőkedvezmény. Fenyőné zongoraterme, Erzsébet-körút huszonhat.

Emigrált orosz bárónő állást keres úri helyre, mint társalkodónő vagy mint hávezetőnő szerezni fizetésért. Tökéletes francia, angol, német. Középkorú, gör. kat. vallású, kivételes képzettségű, öz. Bovatsék Dezsőné, Budapest, Margit-körút 60. felelemet 3.

Tipold Péter zongoratermei, Rákóczi-út 61., valdó Bésendorfer négy-százötvenért. Zongorák, pianók, harmóniumok legolcsóbban, előleg nélküli legkisebb részletfizetésre, készpénzárban, garanciával.

Budapestre érkező 2. pengőért meg szállás. Főjegyzőné, Országy-út 4. 10.

Zongorát vagy pianót azonnal készpénzfizetésért sűrűsvennek. Telefon: 139—503. Zongoraterem.

Uri ebédül magánkézből jutányosan előadó, iparművész terve szerint, műtámasz munkája. Megtekinthető: Mándoky, I. Endresz György-tér 5. VI. 2. Telefon: 36—72—87.

Leányintézet. III., Római fürdő, Keve-utca 50. szám alatt. Felvételnél elemi és középiskolai tanulók. Előkészítések, gimnázium I—VIII. osztályig, különböző, magánvizsgára és érettségire. Továbbképző tanfolyam négy-nyolc középiskolai végzett leányok számára, melynek keretén belül háztartás, főzés, szabás-varrás, kézimunka, idegen nyelvek, gépírás, gyorsírás és zenetanítás. Kivátna prospektust küld Bély Mária intézet-tulajdonos középiskolai tanár.

Nőruha-iparengedély megszerzéséhez előkészítem. Szabást, varrást iparilag kiképezem. Kerekes Ferencné, Várház-körút 5.

Szomorú özvegyasszony keres jólelkű, szerény, hívő, idősebb, nyugdíjas, magányos özvegy úri-asszonyt jakó!ársul kényelmes, minden komorttal ellátott négy-szobás, kertes családi házába, hol egy kis cselédlet egyedül lakik Kispesten. Levelet: „Mindent megosztunk” jellegre kiadható kérék.

Intelligens, 32 éves úriéleány, r. kat. vallású, köz-zettermű, kitűnő megjelenésű, 10.000 pengő hozományval, berendezéssel, szép kelengyével férjhez menne egy nagyon derék, finomlelkű, komoly, biztosítással férjhez, esetleg egy-kétgyermekes özvegy hez is. A gyermekeknek édesanyjukat pótolná. Erdéklődők levelét „Harmonikus élet” jellegre kiadható kérék.

Feltétlenül megbízható, gyermekszertető, intelligens, fiatal leányt keresek három és fél éves kisfiam mellé reggel 8-tól este 6-ig. Levelet: „Gyermekszertető — Budapest” jellegre kiadható kérék.

20 éves, megbízható, szorgalmas fiatalember, aki 3 évig volt szobaias, hasonló állást keres október 1-re. Szíves megkeresést fizetés megjelölésével a következő címre kérem. Jagodics Gyula, Kőszeg, Bencés-székház.

Sok pénz fizetek ékszerért, zálogjegyért, fogaranyért, szőnyegért és régiségért. Baross-ékszer-ház, Baross-utca 83. Telefonáljon 134—770.

A birodalmi német iskolában tanuló két leányom mellé keresek perfect német és magyar kisaszonny, aki a magyar és német nyelv tanulását segíti nekik. Könnyebb házimunkában segítenie kell. Családtagnak tekintjük és jó bánásmódban részesüljék. Jelenükés a délelőtti órákban vagy levél útján. Cím: Kovács Guszlávné, Budapest, Gyarmat-utca 85-b.

Rövid, fekete gyakorlózongora kétösszes, külföldi négyes, valódi Bösendorfer ötszáz pengő. Garantáltak, jó karban. Zongorák, pianók felújító olcsón, tisztviselőknél előleg nélküli legcsekélyebb részlete. Rákóczi-út ötv. Zongoraterem, Erzsébet-körút sark.

Vennék készpénzért zongorát, esetleg pianót. Telefon: 140-206. Fenyőné, Erzsébet-körút 26.

Gondterhelt szülők! Ideges, nehezen nevelhető, verszékeny, testi, szellemi fejlődésében visszamaradt gyermekök jobb jövője érdekében forduljanak bizalommal „Remény-sugar” családi nevelőotthonhoz. Budakeszi, Rákóczi-utca 86. Telefon: 164-547, 30-as mellékállomás. Prospektus.

Németül beszélő, jókedvű, játékos leányt keresek 6 és 2 éves fiam mellé, kire nyugodtan rábízhatnám őket. Nem kisaszonny keresek, hanem szerény igényű, otthonra vágó, aki a háztartásban is segít. 20 pengőt fizetek. Csak azoknak választás kérem, aki közelebi magát, hogy egy évig helyben marad. Leveleket „Pusztán lakunk” jellegre kiadókba kérek.

Grimm József aranyéremmel kitüntetett zongorakészítő mesternél, József-körút 65. Telefon: 13-76-66. Bösendorfer zongora 450 pengő. Világmarkás zongorák, pianók raklárán garanciával, fizetés kedvezményvel.

Keresztné diákleány kellemes otthont kaphat. Schmidt Józsefné, Budapest, Podmaniczky-u. 37.

24 éves, jómegjelenésű, intelligens árvalányt, perfect varrónő, himnző, háztartásban jártas, gyermekek mellé ajánlkozok. Leveleket „Szerény igényű” jellegre kiadókba kérek.

Valódi nő nyestbunda és szilskinbunda eladó. Délelőtt 9-12 óra között megtekinthető VI., Eötvös-utca 49. földsz. 3.

Tulipánhagymák vegyes színben, 6 fillérért, Darwin-fajták különböző színekben 8 fillérért kaphatók Réman Bélánénál, Beled, Sopron megye.

Franciá-német órákat, korrepetálást vállal fiatal középiskolai tanárnő. Toldy Ferenc-u. 1-c. I. 2.

Vidéki gyermektelen házaspár alkalmazna állandó állásra megbízható szolid nőt, aki jól főz és egy leányval az egész háztartásunkat nagymosáson kívül ellátja. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével kérem. Jermann Béláné. Újkecske.

Urileány azonnalra elhelyezkedést keres csecsemő vagy gyermek mellett. Cím: T. Mária, Mezőkövesd, György-utca 22. sz.

Németül beszélő, 1930-ban érettségizett vidéki úri-leány Budapesten lakó céklős családnak kevés fizetésért háziintézőnek ajánlkozok. Leveleket „Budapest” jellegre kiadókba kérek.

Takarítást, mosást, vasalást vállalok úri házaknál. Teljesen megbízható vagyok. Levelezőlap meghívásra jelentkezem. Tóth Rudolfné, V., Párkány-utca 1429. földsz. 9.

Keresek 45 évesig, teljesen egyedülálló, megbízható, intelligens nőt, aki hávezetés, főzés mellett 2 gyermek gondozását is vállalja. Háztartási alkalmazott van. Császár Istvánné, Sándorfalva.

Kótya Margit, Budapest, IX., Gróf Haller-utca 56. ajtó 115, házakhoz ajánlkozok fehérműve és felsőruha varráásra napi 3 pengőért. Komoly munkaerő, kiadott munkát is vállal. Hívásra jelentkezik.

Felelős szerkesztő:
KERTÉSZ BÉLA.
Kiadja: a Magyar Uriasszonyok Lapja kft.
Felelős kiadó: KERTÉSZ BÉLA.
Szerkesztők:
Dr. KERTÉSZ ELEK, tordai BÖJTHE ETELKA,
ERDŐDY ELEK.
Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN.
Kéziratokat, kislécek, fényképeket nem adunk vissza és nem örzünk meg. A lap címeinek és képeinek átvétele és lekötése tilos.
A Magyar Uriasszonyok Lapját nyomta:
a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest,
V., Vilmos császár-út 34.
9252.38. — Felcélós: vitéz BANO LEHEL.

KÉZIMUNKARAJZAINK ISMERTETÉSE

CIMLAP ELSŐ BELSŐ OLDALAN: Rátétes futó. Finom fehér vagy színes opálbatisziból készítjük, vékonyzállú tűllalátéttel. Mérete 110x200 cm. Ára előrajzolva, a tűllalátéttel együtt P 16.— Szűrtsablonya, egy sarok és folytatás P 2.50. Hozott anyagra előrajzolás P 1.80. Megrendelhető készen is.

6. OLDALON: Ebédlőszekrény-terítő. Varrott csipkéből készítjük 50x130 cm méretben. Készítése a következő: A megfelelő szélességű szalagokat, melyeket készen vesszünk, a molinóra előrajzolt mintára férceljük, széleit jól elvarrjuk és a készen vett pikóval összedolgozzuk. Mikor kész a terítő, jól levasaljuk és akkor fejtjük le az anyagról. A molinóra előrajzolt minta és hozzávaló szalagok és pikó összesen P 11.50. Rendelésnél a munkát megkezdve szállítjuk.

7. OLDALON: Asztalterítő klüni csipkéből. Mérete 130x130 cm. A molinóra előrajzolt mintája és hozzávaló szalagok összesen 24.— pengő. Készítése ugyanúgy történik, mint a 6-ik oldalon közölt ebédlőszekrény-terítőé. Rendelés esetén a munkát megkezdjük. Megrendelhető teljesen készen is, ára 60.— pengő.

9. OLDALON: Zsúrkocsi-terítő. Ke-

resztöltéssel készítjük torlónia vászonból, kék és piros himzőpamuttal. 40x60 cm méreben előrajzolva P 2.20. Szűrtsablonya 1.— pengő. Hozott anyagra előrajzolás 60 fillér.

16. OLDALON: Ovális miliő. Finom opálbatisziból készítjük nyolcas öltéssel és keresztöltéssel. Nyolcas öltést az anyag baloldalán készítjük, így a jobb oldalon rátét hatását kelti. Keresztöltéshez szép élénk virágszíneket, nyolcas öltéshez egyszínű, sárga, kék vagy frészt használunk. Himzését mulinéval készítjük. Előrajzolva 55x80 cm méretben 2.— pengő. Szűrtsablonya P 1.—. Hozott anyagra előrajzolás 80 fillér.

17. OLDALON: Rátétes file divánpárna. Alapszíne világos rózsaszínes drapp. A csaci szürke, kocsi sárga, díszítés és alak kék és piros. Előrajzolva a rátét anyaggal együtt és szelén lévő fonott filerészhez való anyag összesen P 10.—. Teljesen készen, gyapottal töltve P 19.50.

19. OLDALON: Köralakú terítő, könnyű kézimunkával díszítve. Fehér floridász anyagra előrajzolva, 80x80 cm méretben P 1.80. Himzéséhez 5-ös számú gyöngyfonál terakotta, kék vagy sárga árnyalatban dekája 30 fillér. Szűrtsablonya 1.— P. Hozott anyagra előrajzolás 80 fillér.

A M.U.L. Kézimunkaboltjának árajánlata:

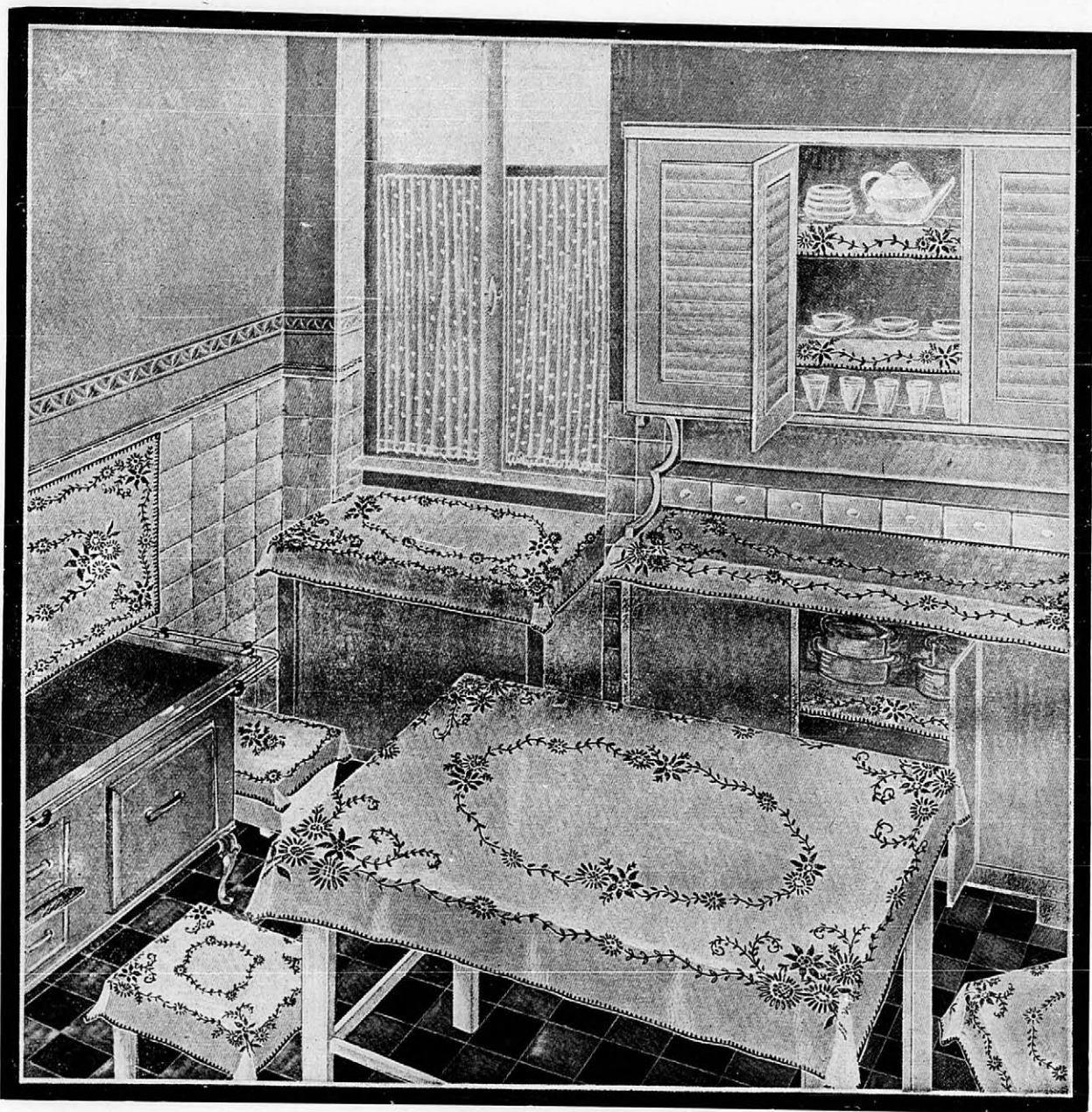
Felhívjuk mélyen tisztelt előfizetőink szíves figyelmét, hogy a mai nappal kézimunkaboltunkban mindennemű szünyegek és szelón-átvetők feltűnő olcsó árakban kaphatók. Tájékoztatóul alant közlünk néhány árat:

Agyelő-szünyeg, olasz perzsa, 65x125 cm méretben	P 21.—
Osszekötő-szünyeg, olasz perzsa, 90x150 cm méretben	35.—
Osszekötő-szünyeg, olasz perzsa, 120x180 cm méretben	51.—
Osszekötő-szünyeg, magyar szövött perzsa, 93x105 cm méretben	73.50
Osszekötő-szünyeg, magyar szövött perzsa, 104x166 cm méretben	82.50
Szelón-átvetők, szép mintákban, Mokett, 160x275 cm méretben	47.50

Futószünyegek különböző mintákban és méretekben kaphatók. Mintákkal szívesen szolgálok.

Frottir törülköző, jó minőségben 2.80 és	3.80
Frottir törülköző, jó minőségben, sárga, kék és zöld színben	5.—
Konyhatórló, színes csikózással	1.—
Jóminőségű műselyemharisnya 2.20 és	2.90
Aranycsokor pamutvászon, fehér, 80 cm széles, métere	1.50
Aranycsokor pamutvászon, fehér, 180 cm széles, métere	4.10
Aranycsokor pamutvászon, színes, kék, rózsaszín, halványzöld és lax sz. nben, 80 cm széles, métere	1.92
Aranycsokor pamutvászon lepedőre, 140 cm széles, métere	3.80
Klöpli függönyanyag, szép mintákban, 300 cm szélességben, métere 12.—, 17.50, 19.50 és	23.50
Csipkésövet, 300 cm széles, métere 7.50, 8.50, 10.50 és	14.—
Függöny-marquissette, fehér vagy ekrü színben, 150 cm széles, métere 5.50 és	7.50
Gitter-tüll, sárga színben, 300 cm széles, métere	10.50
Függöny-tüll, 300 cm széles, métere	7.50
Festett gobelinpárna, virágos és modern mintás 80 fillér	1.20
Festett kelim párnalap, szép mintákban, 40x40 cm méretben	1.60
Festett kelim falvédő, 70x170 cm méretben	10.—
Festett perzsaszünyeg-alap, 60x100 cm méretben	4.80
Festett perzsaszünyeg-alap, 80x120 cm méretben	8.—
Szönyegfonál, jó minőség, kilója	19.—
Ruha- és pullover-készítéshez jóminőségű zefirfonál, dekája	—28
Ruha- és pullover-készítéshez jóminőségű divatgyapju-fonál, dekája	—36
Kosztüm-készítéshez gyapju-fonál, divatszínekben, dekája	—40
Horgoláshoz Mul gyöngyfonál, fehér vagy ekrü színben, 5 dekás motringban Gyermekköntényke, indanthren pamutvászonból, 2-3 évesnek, kézimunkával díszítve	—60 1.80

MÁSODIK PÁRATLAN KEDVEZMÉNY LAPUNK KEDVES ELŐFIZETŐINEK

Június hó 1-i számunkban kézmunkaboltunk «ELSŐ PÁRATLAN KEDVEZMÉNYEVEL», egy 130×130 cm méretű, gyönyörű kézmunkával díszített 4 szalvétás asztalterítővel indította meg akcióját, melynek folytatása ezen «MÁSODIK KEDVEZMÉNYÜNK». Az asztalterítőből rövid két hónap alatt több ezer darabot vásároltak meg előfizetőink, ezzel is tanubizonyítást téve amellett, hogy akciónk az ő érdekeiket szolgálja. Ezen második akciónkat nem volt szándékunkban ősz előtt megkezdni, azonban mélyen tisztelt előfizetőink sürgető kívánságának nem állhatunk ellent és programon kívül elkészítettük az itt bemutatott eredeti mintájú, 10 darabból álló garnitúrát egy konyhaberendezésen elhelyezve. Ezzel a színpompás, izléses, finom mintájú konyhaterítővel is minden háziasszonynak örömet szeretnénk szerezni. A konyhaterítő két nyerszínű, különösképpen, sűrű szövésű Molino anyagból készülték és színtartó, színes gyöngyfonalal, kézzel vannak hímézve. A garnitúra tíz darabból áll, a következő meretekben:

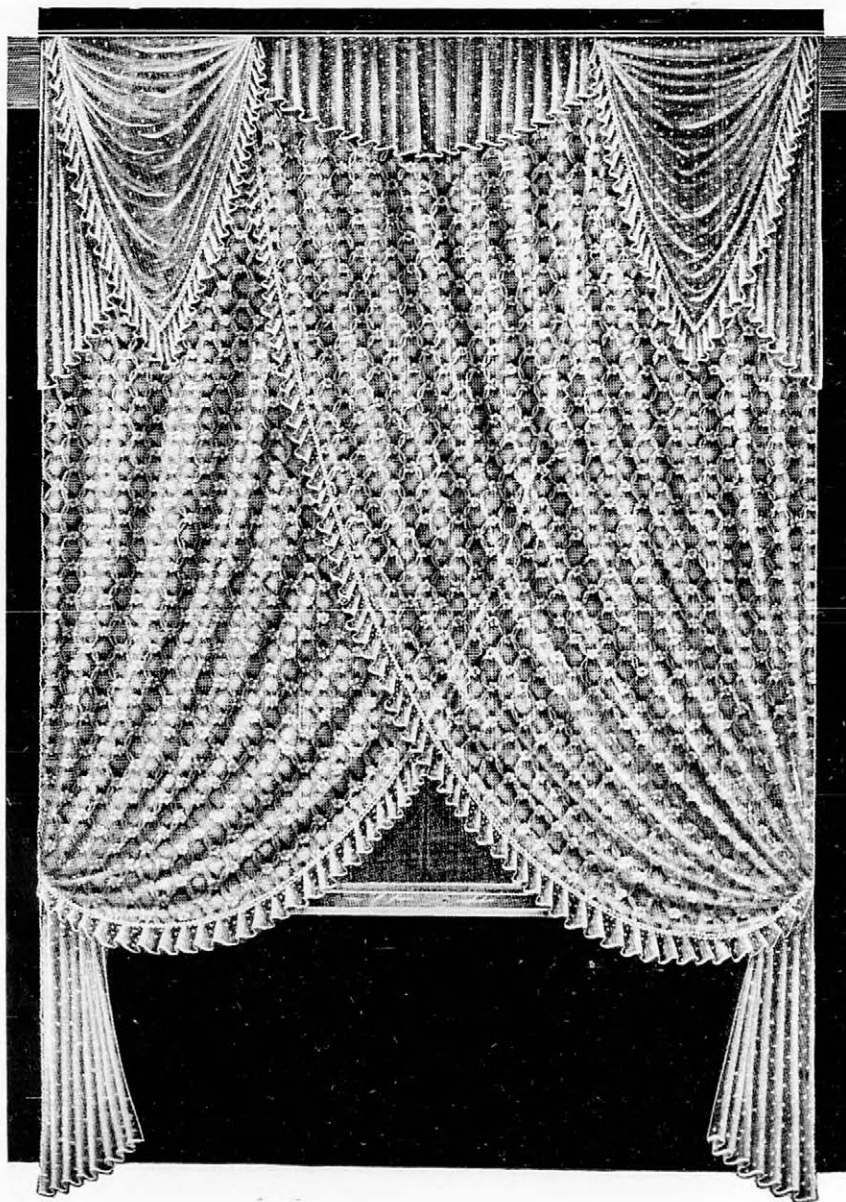
3 darab szekrényesék, 100×15 cm.	1 darab falvédő, 90×60 cm.
1 darab szekrényterítő, 120×60 cm.	2 darab konyhazékterítő, 55×55 cm.
1 darab fűs- vagy szénládaterítő, 100×70 cm.	1 darab személtádaterítő, 45×35 cm és
	1 darab asztalterítő, 120×90 cm.

Ez a 10 darab teljesen készen, kihímézve, mindössze 20 pengőbe kerül

Színes, Indanthren festésű pamutvászonból, ugyanezen mintával, (sárga kék, lazac rózsaszín, vagy zöld színekben) ugyancsak 10 darab, teljesen készen, kihímézve, mindössze 23 pengő. Egyszerűbb mintával díszített, szintén 10 darabból álló Molino anyagból készült konyhagarnitúra, piros vagy kék színezéssel, 18 pengő. A fentebb jelzett Indanthren festésű színes pamutvászonanyagból, az egyszerűbb mintával, kék vagy piros perlével hímézve, 21 pengő. A konyhagarnitúra ára is beküldhető, akár egy összegben, akár három vagy négy részletben is és amikor a teljes ár befizetést nyert, a rendelt konyhagarnitúrát pontosan házhoz szállítjuk vagy postán **portómentesen** megküldjük. Ne mulasszák el kedves előfizetőink igénybe venni ezt a páratlan kedvezményt is, mert ennek a folytatólagos akciónak az a célja, hogy lapunk előfizetői a legolcsóbban szerzhessék be kézmunkaboltunkban összes kézmunkaszükségeiket.

MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

Függöny, ebédlőbe.

Beszerezhető

a Magyar Uriasszonyok Lapja

Kézimunkaboltjában

Budapest, VI.,

Teréz-körút